

AGENCIJA

ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM

Letno poročilo Agencije za javni nadzor nad revidiranjem za leto 2018

mag. Mojca Majič
direktorica

Številka: 410-5/2019-4

Datum: 19. 2. 2019

KAZALO

1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVITEV AGENCIJE.....	5
2.1. O Agenciji.....	5
2.2. Osebna izkaznica.....	6
2.3. Predstavitev organov Agencije v letu 2018.....	6
2.4. Vrednote Agencije.....	7
3. BISTVENE SPREMEMBE ZAKONA O REVIDIRANJU, KI JIH JE PRINESLA NOVELA ZREV-2A.....	8
3.1. Krepitev pristojnosti Agencije kot javnega nadzornika na področju revidiranja.....	8
3.2. Financiranje Agencije.....	9
3.3. Bistvene spremembe na področju revidiranja.....	10
3.4. Razširitev nabora subjektov javnega interesa.....	12
3.5. Sankcioniranje subjektov nadzora.....	13
3.6. Vodenje registrov.....	14
3.7. Licenciranje.....	15
3.8. Izobraževanje.....	15
3.9. Sprejem predpisov za izvajanje zakona.....	16
3.10. Zakonske in druge pravne podlage za delovanje Agencije.....	16
4. BISTVENE PRISTOJNOSTI AGENCIJE V LETU 2018.....	17
4.1. Pristojnosti Agencije na podlagi določb ZRev-2, ki je veljal v letu 2018.....	17
4.2. Pristojnosti Agencije na podlagi Uredbe.....	18
4.3. Subjekti nadzora Agencije v letu 2018.....	19
5. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH V LETU 2018.....	22
5.1. Doseženi cilji Agencije v letu 2018, opredeljeni v finančnem načrtu za leto 2018.....	22
5.2. Pomembne aktivnosti Agencije v letu 2018.....	32

6. SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI	44
7. PODROČJE MEDNARODNEGA SODELOVANJA	44
7.1. IFIAR	44
7.2. CEAOB	45
8. KADROVSKO POROČILO	46
8.1. Organizacijska struktura	47
8.2. Izobraževanje	48
9. POROČILO O REALIZACIJI FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2018	48
10. OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC.....	50
10.1. Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ.....	50
11. NADZOR NAD DELOVANJEM AGENCIJE.....	54
12. RAČUNOVODSKO POROČILO	54
12.1. Računovodski izkazi.....	55
12.2. Pojasnila k računovodskim izkazom	60
12.3. Dogodki po dnevu bilance stanja.....	68
12.4. Zaključni del	69
13. REVIZORJEVO POROČILO	70
14. Priloga 1: Poročilo o ukrepih za leto 2018	72
15. Priloga 2: Analiza revizijskega trga za leto 2017	81

1. UVOD

Leto 2018 se je končalo s ključnimi spremembami na področju revidiranja v Sloveniji, saj je bil v Uradnem listu RS št. 84/18, dne 28. 12. 2018, objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o revidiranju, ki je v slovenski pravni red prenesel Direktivo 2014/56/EU o spremembi Direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze (v nadaljevanju: Direktiva) in Uredbo (EU) 537/2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (v nadaljevanju: Uredba), ki sta ju sprejela Evropski parlament in Svet EU dne 16. 4. 2014.

Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (v nadaljevanju: Agencija) je s tem postala edini nadzorni in regulatorni organ na področju revidiranja v Republiki Sloveniji in ostaja še naprej nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti. Agencija je tudi nacionalni pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe.

Novela ZRev-2A je v Zakonu o revidiranju okrepila položaj Agencije na eni strani, krati pa odpravila največjo pomanjkljivost prejšnjega Zakona o revidiranju – dualnost nadzora, ki sta ga opravljala tako Agencija kot Slovenski inštitut za revizijo (v nadaljevanju: Inštitut). Od uveljavitve novele naprej, Inštitut na področju revidiranja nima več nobenih pristojnosti.

Agencija je z novelo na področju revidiranja pridobila veliko novih pristojnosti in nalog. Te lahko v grobem razdelimo v naslednje sklope:

- samostojno opravljanje nadzorov nad kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev
- zagotavljanje kakovosti dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb
- licenciranje pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb
- vodenje registrov pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb
- organizacija osnovnega izobraževanja za podelitev naziva pooblaščen revizor in organizacija dodatnega izobraževanja za pooblaščen revizorje
- sprejemanje hierarhije pravil revidiranja in določanje pravil revidiranja, ki niso predpisi ter zagotavljanje prevodov Mednarodnih standardov revidiranja.

Leto 2019 bo torej za Agencijo leto izzivov in pomembnih sprememb, tako na področju revidiranja kot tudi na področju notranjega delovanja same Agencije, saj bo na podlagi obsežnih novih zahtev zakonodaje potrebovala dodatne kadrovske okrepitve, investirala v programsko opremo za vzpostavitev in vodenje registrov, spremljanje dodatnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev, posodobitev spletne strani ter v celoti prenovila oziroma posodobila pravilnike in predpise, ki bodo podlaga za spoštovanje zakonskih določb. Za dodatno podzakonsko ureditev ima Agencija največ šestmesečni rok, prioriteta pa je vsekakor sprejem Tarife o taksah in nadomestilih, ki jo mora po sprejemu s strani strokovnega sveta Agencije potrditi tudi Vlada RS.

Agencija kot edini nadzorni in regulatorni organ na področju revidiranja regulira in nadzoruje delovanje 52 registriranih revizijskih družb in 184 pooblaščenih revizorjev. Izmed navedenih je 9 revizijskih družb, ki revidirajo subjekte javnega interesa za poslovno leto 2018. Subjektov javnega interesa je bilo po stanju na dan 31. 12. 2018 68. Skupno vseh družb v Sloveniji, ki so v letu 2018 objavile revidirano letno poročilo za poslovno leto 2017, pa je bilo 1.644.

Agencija je v letu 2018 vse svoje aktivnosti izvajala z namenom uresničevanja ciljev in nalog, ki sta jih nalagala ZRev-2 in Uredba. V letu 2018 je bil temeljni cilj Agencije opravljanje javnega nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev. Vsi cilji, ki si jih je Agencija zadala, so bili v letu 2018 doseženi in realizirani v celoti, saj so pomembni za uresničevanje pristojnosti Agencije, kot sta jih nalagala ZRev-2 in Uredba, ter za zagotavljanje kakovosti in razvoj revizijske in ocenjevalske stroke v Sloveniji.

2. PREDSTAVITEV AGENCIJE

2.1. O AGENCIJI

Agencija je po skoraj desetih letih svojega delovanja¹, s sprejemom novele Zakona o revidiranju, postala nadzorni in regulatorni organ na področju revidiranja in ostaja še naprej nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti. Agencija je tudi edini pristojni organ za nadzor nad izvajanjem Uredbe.

Agencija je pravna oseba javnega prava in pri izvrševanju svojih nalog neodvisna in samostojna. Organa Agencije sta strokovni svet in direktor, ki ju imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra za finance.

Pri opravljanju svojih nalog in pristojnosti Agencija sodeluje z Odborom evropskih organov za nadzor revizorjev² (v nadaljevanju: CEAOB) ter pristojnimi organi iz držav članic Evropske unije po načelu enakovrednosti in vzajemnosti ter mednarodnimi organizacijami na področjih pristojnosti Agencije.

Osnovno poslanstvo Agencije je opravljanje učinkovitega javnega nadzora nad kakovostjo revidiranja in izvrševanje drugih nalog in pristojnosti, določenih z ZRev-2, Uredbo ter drugimi zakoni in podzakonskimi akti.

Agencija je pristojna za zunanje in neodvisno zagotavljanje kakovosti revidiranja, kar je bistvenega pomena za urejeno delovanje gospodarskih družb, zlasti subjektov javnega interesa, to pa posledično vpliva pozitivno na finančne trge in kot tako lahko prispeva k večji finančni stabilnosti. Le visoka kakovost revidiranja prispeva k urejenemu delovanju finančnih trgov, saj se na ta način povečuje zaupanje v pravilnost računovodskih izkazov družb, zlasti tistih, katerih vrednostni papirji kotirajo na borzi.

Naloge Agencije ne zajemajo samo nalog, povezanih z javnim nadzorom, temveč ima končno odgovornost za nadzor tudi nad podelitvijo dovoljenj in licenciranjem pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb, sprejetjem Mednarodnih standardov revidiranja (IFAC³), standardov o poklicni etiki ter notranjem obvladovanju kakovosti revizijskih podjetij in revizij, nadaljnjim strokovnim usposabljanjem, sistemom za celovito zagotavljanje kakovosti, kakor tudi za preiskovalne in administrativne disciplinske sisteme.

¹ Agencija je začela delovati dne 1. 3. 2009.

² Committee of European Auditing Oversight Bodies

³ International Federation of Accountants

2.2. OSEBNA IZKAZNICA

Naziv:	Agencija za javni nadzor nad revidiranjem
Skrajšani naziv:	ANR
Sedež:	Cankarjeva cesta 18, 1000 Ljubljana, Slovenija
Ustanovitev:	z uveljavitvijo ZRev-2, z delovanjem začela 1. 3. 2009
Matična številka:	3476278
Šifra proračunskega uporabnika:	16535
Davčna številka:	10031251, ni davčni zavezanec
Direktorica:	mag. Mojca Majič
Telefon:	+ 386 1 620 85 50
Telefaks:	+ 386 1 620 85 52
Elektronska pošta:	info@anr.si
Spletna stran:	www.anr.si

2.3. PREDSTAVITEV ORGANOV AGENCIJE V LETU 2018

Organa Agencije sta strokovni svet in direktorica. Člane strokovnega sveta in direktorja Agencije imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra za finance za obdobje šestih let. Člane strokovnega sveta predlagajo naslednje institucije: Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banka Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor, Slovenski inštitut za revizijo, Ljubljanska borza, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Univerza v Ljubljani ali v Mariboru.

2.3.1. STROKOVNI SVET

Strokovni svet Agencije so v letu 2018 sestavljali naslednji člani:

- mag. Mojca Majič (predsednica strokovnega sveta, direktorica Agencije),
- Anka Čadež (Agencija za trg vrednostnih papirjev),
- mag. Tamara Jerman (Slovenski inštitut za revizijo),
- Luka Kocina (Banka Slovenije)
- dr. Iztok Kolar (Ljubljanska borza)
- Irena Kos (Agencija za zavarovalni nadzor;).
- dr. Katja Lautar (Ministrstvo za finance)
- dr. Barbara Mörec (Univerza v Ljubljani),
- Darja Trček (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo)

Skladno z novelo ZRev-2A opravljanje nalog oziroma položaj člana strokovnega sveta ali direktorja Agencije ni združljiv:

- z opravljanjem nalog člana v organih vodenja in nadzora ter revizijske komisije banke, zavarovalnice, borznoposredniške družbe, družbe za upravljanje ter vseh subjektov, zavezanih k obvezni reviziji,
- s funkcijo v organih političnih strank, državnih organih, organih lokalnih skupnosti,
- z opravljanjem drugega dela ali dejavnosti, ki bi lahko vplivalo na neodvisnost Agencije ali bi lahko bilo v nasprotju z interesi Agencije.

Ne glede na navedeno, je direktor Agencije lahko član sveta v drugih organih za nadzor po zakonih, ki urejajo varstvo konkurence, bančništvo, zavarovalništvo, trg finančnih instrumentov ter investicijske sklade in družbe za upravljanje. Obstoječi člani strokovnega sveta morajo svoj položaj glede opravljanja nalog uskladiti najkasneje v treh mesecih od imenovanja, v nasprotnem primeru jim mandat preneha.

Pristojnosti strokovnega sveta Agencije so:

- odloča o soglasjih, ukrepih nadzora in drugih posamičnih zadevah, o katerih v skladu z zakonom odloča Agencija;
- sprejema predpise, kadar zakon določa, da tak akt sprejme Agencija;
- sprejema poslovnik Agencije;
- sprejema strateški in letni načrt dela Agencije;
- sprejema letno poročilo Agencije;
- daje načelna mnenja k posameznim zadevam, o katerih odloča direktor;
- obravnava splošna vprašanja kakovosti revidiranja;
- proučuje pobude drugih nadzornih organov in zainteresiranih oseb za izboljšanje in razvoj kakovosti računovodskega poročanja in revidiranja;
- obravnava druga strokovna vprašanja s področja pristojnosti dela Agencije.

Seje strokovnega sveta Agencije, ki odloča o zadevah, določenih z ZRev-2, so praviloma mesečne, po potrebi pa se skliče tudi korespondenčna seja.

V letu 2018 je imel strokovni svet Agencije osem rednih sej in eno korespondenčno sejo.

2.3.2. DIREKTORICA AGENCIJE

Direktorica Agencije je po funkciji tudi predsednica strokovnega sveta. Direktorica vodi, zastopa in predstavlja Agencijo pri uresničevanju njenih pristojnosti in odgovornosti ter organizira njeno delo skladno s pravili oziroma določbami, opredeljenimi v Poslovniku Agencije, Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest in Pogodbi o zaposlitvi, v kateri so opredeljeni cilji in pričakovani rezultati dela direktorice. Direktorica Agencije je po izobrazbi magistra ekonomskih znanosti in ima dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščen revizorke in preizkušene notranje revizorke.

2.4. VREDNOTE AGENCIJE

- **Objektivnost in neodvisnost:** ključni element delovanja Agencije je zagotavljanje nepristranskosti in delovanje brez navzkrižja interesov s strani zaposlenih
- **Integriteta in neoporečnost:** integriteta je pomemben temeljni element revizijske stroke; odkrito in pošteno delovanje zaposlenih v vseh poklicnih in poslovnih razmerjih

- **Preglednost delovanja:** zavedanje pomembnosti odprtega in preglednega delovanja
- **Spoštovanje vseh posameznikov in družbena odgovornost** – zavedanje zaposlenih, kakšen vpliv imajo njihova dejanja na družbo, ljudi in delovanje Agencije.

3. BISTVENE SPREMEMBE ZAKONA O REVIDIRANJU, KI JIH JE PRINESLA NOVELA ZREV-2A

3.1. KREPITEV PRISTOJNOSTI AGENCIJE KOT JAVNEGA NADZORNIKA NA PODROČJU REVIDIRANJA

Skladno z Direktivo je vsaka država članica morala imenovati en sam pristojni organ, ki nosi končno odgovornost za javni nadzor revizijskega sistema, Uredba pa izrecno določa, da preglede zagotavljanja kakovosti revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev SJI v celoti opravlja javni nadzornik.

Agencija je z novelo ZRev-2A postala edini nadzorni in regulatorni organ na področju revidiranja in nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti.

Naloge pristojnega organa v okviru opravljanja javnega nadzora nad revidiranjem, so naslednje:

- opravljanje nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev ter izrekanje ukrepov nadzora
- zagotavljanje slovenskih prevodov Mednarodnih standardov revidiranja;
- sprejemanje drugih pravil revidiranja, zajetih v hierarhijo pravil revidiranja;
- sprejemanje hierarhije pravil revidiranja, ki niso predpisi;
- določanje strokovnih znanj in izkušenj, potrebnih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter preizkus strokovnih znanj;
- organiziranje izobraževanj za pridobitev naziva pooblaščen revizor;
- izvajanje preizkusov strokovnih znanj za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja;
- izdajanje dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja in nalog pooblaščenega revizorja v skladu z zakonom ter opravljanje registracije zakonitih revizorjev, revizijskih podjetij, revizorjev tretjih držav in revizijskih subjektov tretjih držav;
- organiziranje stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev;
- zagotavljanje kakovosti dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb;
- vodenje registrov:
 - revizijskih družb, revizijskih podjetij in revizijskih subjektov tretjih držav ter
 - pooblaščenih revizorjev.

Vse naloge in pristojnosti Inštituta s področja revidiranja, ki jih je izvajal po do sedaj veljavnem ZRev-2, so v celoti prenesene na Agencijo.

Poleg navedenega mora Agencija sodelovati z nadzornimi organi držav članic na področju revizije pri zblíževanju razlik v izobraževanju, ki ga organizira ali priznava v postopku izdaje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ob upoštevanju razvoja stroke in drugih strokovnih področij, povezanih z revidiranjem.

Na področju ocenjevanja vrednosti bo Inštitut še naprej izvajal nadzor nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev, Agencija pa je tista, ki je odgovorna za izrekanje ukrepov ob ugotovljenih nepravilnostih takrat, ko ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji, tako da v tem delu (na področju ocenjevanja vrednosti) ni nobenih sprememb.

3.2. FINANCIRANJE AGENCIJE

Agencija je že od sprejema Direktive in Uredbe dalje opozarjala na problematiko svojega financiranja, saj Uredba določa, da je treba za zagotavljanje učinkovitega izpolnjevanja nalog organov javnega nadzora imeti zadostne človeške in finančne vire za izvajanje njihovih nalog. Do zdaj veljavna zakonodaja namreč Agenciji ni omogočala tarifiranja nadomestil za opravljanje nadzorne funkcije, kljub temu, da je bila, glede na določbe Uredbe, od junija 2016 dalje izključno pristojna za nadzor nad revizijskimi družbami, ki izvajajo obvezne revizije subjektov javnega interesa. Nadomestilo za opravljanje nadzorne funkcije je namreč skladno z zakonodajo do vključno leta 2018 v celoti prejemal Inštitut, ki je tudi v letu 2018 revizijskim družbam zaračunal celotno letno nadomestilo za opravljanje nadzorne funkcije (tudi revizorjem subjektov javnega interesa), čeprav nadzora nad revizorji subjektov javnega interesa dejansko ni izvajal od uveljavitve Uredbe dalje, saj zanj ni bil (več) pristojen⁴.

Sprejem novele ZRev-2A je Agenciji omogočil, da bo za opravljanje javnega nadzora nad revidiranjem od vključno leta 2019 dalje revizijskim družbam na podlagi Tarife o taksah in nadomestilih (v nadaljevanju: Tarifa) neposredno zaračunala letno nadomestilo za opravljanje nadzorov, s čimer se bo delno razbremenil tudi proračun RS.

Strokovni svet Agencije mora sprejeti novo Tarifo do julija 2019, Tarifa pa se objavi v Uradnem listu po potrditvi na Vladi RS. Skladno z določbo drugega odstavka 103. člena novele se do uveljavitve Tarife Agencije smiselno uporabljajo določbe ZRev-2 (Ur. l. RS, št. 65/08 in 63/13 – ZS-K), skladno z drugim odstavkom 108. člena ZRev-2 pa velja Tarifa Inštituta v delu, ki ureja revidiranje, še šest mesecev po uveljavitvi ZRev-2, tako da bo za leto 2019 Agencija zaračunala nadomestilo po trenutno veljavni Tarifi.

Z uveljavitvijo tarifiranja opravljanja javne funkcije, se bo Agencija lahko kadrovske okrepila (v letu 2019 načrtujemo 2 dodatni zaposlitvi), hkrati pa delno razbremenila državni proračun. V letu 2017 je znašal transfer iz proračuna RS 390.000 EUR, v letu 2018 pa je znašal 371.400 EUR; za leto 2019 Agencija načrtuje, da ji bodo za njeno delovanje zadostovala transferna sredstva v višini 310.000 EUR, kar pomeni 17 % znižanje glede na leto 2017 in 21 % znižanje transfernih sredstev glede na leto 2016, ob občutnem povečanju pristojnosti in nalog Agencije ter kadrovske okrepitvi.

Glede na navedeno, bo Agencija približno polovico svojih odhodkov financirala s proračunskimi sredstvi, ostali vir pa bodo prihodki na podlagi Tarife, in sicer:

⁴ Skladno z veljavno Tarifo (0,9 % celotnih prihodkov revizijske družbe) je znašalo letno nadomestilo revizijskih družb v letu 2017 267.437 EUR.

- letno nadomestilo za opravljanje nadzora;
- pavšalno nadomestilo stroškov postopkov, v katerih so izrečeni ukrepi nadzora;
- takse za izdajo dovoljenj za opravljanje storitev revidiranja;
- takse za izdajo in podaljšanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenih revizorjev;
- drugi prihodki na podlagi tarife.

3.3. BISTVENE SPREMEMBE NA PODROČJU REVIDIRANJA

Najpomembnejše spremembe, implementirane v slovensko zakonodajo, se nanašajo na:

- širšo opredelitev subjektov javnega interesa;
- določbe o neodvisnosti in nepristranskosti pooblaščenih revizorjev, pri čemer se zahteva po neodvisnosti nanaša poleg zakonitih revizorjev ali revizijskih družb tudi na vse fizične osebe, ki bi lahko neposredno ali posredno vplivale na rezultat obvezne revizije;
- notranjo organizacijo revizijskih družb glede zagotavljanja obvladovanja kakovosti, ter organizacije dela revizijskih družb v zvezi z imenovanjem vsaj enega ključnega revizijskega partnerja, ki mora dejavno sodelovati pri izvajanju obvezne revizije;
- dodatne zahteve glede neodvisnosti sistema zagotavljanja kakovosti in nove zahteve v zvezi s preiskavami in sankcijami;
- vsebino revizorjevega poročila, ter
- dodatne zahteve za revizijske komisije subjektov javnega interesa.

Glede na zahteve Direktive in Uredbe pa temeljijo spremembe, ki jih prinaša novela ZRev-2A, na dveh stebrih:

3.3.1. BISTVENE SPREMEMBE, KI VELJAJO ZA VSE POOBLAŠČENE REVIZORJE IN REVIZIJSKE DRUŽBE

Prvi steber zajema horizontalne ukrepe, ki veljajo za vse pooblaščene revizorje in revizijske družbe, ne glede na to, ali je revidirani subjekt javnega interesa ali ne, in ti so naslednji:

- okrepitev pristojnosti in pooblastil Agencije, ki je v celoti odgovorna za javni nadzor nad revizijsko stroko;
- uvedba strožjih zahtev glede neodvisnosti, zlasti z izboljšanjem organizacijskih zahtev zakonitih revizorjev in revizijskih podjetij;
- prenova režima sankcioniranja, ki harmonizira vrste in naslovnike sankcij, kot tudi, na primer, merila, ki jih Agencija upošteva pri izvajanju sankcij;
- ohranitev definicije revidiranja iz ZRev-2, ki je širši termin kot obvezna revizija, saj poleg obvezne revizije vključuje tudi druge posle dajanja zagotovil in posle opravljanja dogovorjenih postopkov, ki se izvajajo na podlagi pravil Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov s področij revidiranja, dajanja zagotovil in etike;
- dodatne zaveze glede neodvisnosti od revizijskega subjekta, izogibanje nasprotjem interesa, vodenje evidenc vseh nevarnosti in prepoved izvajanja obvezne revizije subjekta, v katerem imajo poslovni ali finančni interes; okrepljene zahteve po neodvisnosti od revidiranega subjekta in to ne samo revizorjev in revizijskih družb, temveč katere koli fizične osebe, ki je v položaju, da neposredno ali posredno vpliva na rezultat obvezne revizije;
- natančnejša določba, kaj je poklicna nezaupljivost: pomeni odnos, ki vključuje kritično razmišljanje, ki je pozorno na okoliščine, ki lahko kažejo na morebitno napačno navedbo zaradi napake ali prevare, ter kritično oceno revizijskih dokazov.

3.3.2. BISTVENE SPREMEMBE, KI VELJAJO ZA OBVEZNE REVIZIJE SUBJEKTOV JAVNEGA INTERESA

Drugi steber zajema posebne ukrepe, ki so strožji in veljajo le za obvezno revizijo subjektov javnega interesa. Za revizijo SJI veljajo strožje zahteve, saj so možne negativne posledice napačnih navedb za delničarje, vlagatelje in širšo družbo na splošno, običajno večje kot pri drugih vrstah podjetij. Posebni ukrepi so naslednji:

BOLJ INFORMATIVNO REVIZORJEVO POROČILO

Novela ZRev-2A na podlagi določb Uredbe 537/2014/EU uvaja bolj informativno revizorjevo poročilo, ki vlagateljem lahko zagotavlja ustrezne informacije o revidirani družbi, in presega standardizirano mnenje o računovodskih izkazih.

Z izboljšanjem informacij, ki jih pooblaščen revizor ali revizijska družba opravi za revidirani subjekt, se zmanjša »vrzel v pričakovanju«, ki pogosto obstaja v dojetju tega, kakšne informacije bi morali revizorji zagotoviti in kaj so dolžni zagotoviti. Določbe, ki jasno navajajo vsebino revizorjevega poročila, so navedene tako v Direktivi kot Uredbi, saj reforma razlikuje med revizorjevimi poročili za subjekte javnega interesa in ostalimi, ter nalaga dodatne zahteve za SJI.

Pooblaščen revizorji, ki opravljajo revizije subjektov javnega interesa, dodatno poročajo o ključnih področjih tveganja za napačne materialne navedbe v letnih ali konsolidiranih računovodskih izkazih. Poleg tega morajo pooblaščen revizorji pojasniti, v kakšnem obsegu je bila obvezna revizija zmožna odkrivati nepravilnosti, vključno z goljufijami. Prav tako je potrebno v revizorjevem poročilu izjaviti, da prepovedane nerevizijske storitve niso bile opravljene in da so bili pooblaščen revizorji ali revizijske družbe pri izvajanju revizije revidiranega subjekta neodvisni. Prav tako bo treba navesti vse storitve, ki jih je revizijska družba opravila poleg obvezne revizije za revidirani subjekt in njegova odvisna podjetja in niso bile navedena v upravljavskem poročilu ali računovodskih izkazih.

VEČJA VLOGA REVIZIJSKE KOMISIJE

Direktiva je predstavila zahtevo, da imajo subjekti javnega interesa revizijsko komisijo. Kot del učinkovitega sistema notranjih kontrol, revizijska komisija pomaga zmanjšati finančna, operativna in skladnostna tveganja. Ima tudi odločilno vlogo v prispevanju k visoki kakovosti obvezne revizije. Te določbe Direktive so tudi že implementirane v 279. in 280. člen ZGD-1.

Nova pravila krepijo revizijske komisije tako z vidika njene sestave (večina članov mora biti neodvisna; revizijska komisija kot celota mora imeti ustrezne kompetence, relevantne za sektor, v katerem deluje revidirani subjekt), kot z vidika njenih pristojnosti. Revizijska komisija ima neposredno vlogo pri imenovanju revizijske družbe. Prav tako je njena naloga spremljanje izvajanja obvezne revizije kot tudi preveritev učinkovitosti obvezne revizije in neodvisnosti zakonitega revizorja.

Zelo pomembna je komunikacija med pooblaščenim revizorjem in revizijsko komisijo. Pooblaščen revizorji ali revizijske družbe morajo revizijski komisiji predložiti še dodatno, podrobnejše poročilo, ki vsebuje več podrobnosti o sami reviziji. Dodatno poročilo revizijski komisiji, ki je pripravljeno le med revizijo subjektov javnega interesa, lahko dodatno povečuje kakovost revizijskega dela in prepreči morebitne vrzeli, in sicer s pomočjo izboljšane

komunikacije med pooblaščenim revizorjem ali revizijsko družbo na eni strani ter revizijsko komisijo podjetja na drugi strani.

Dodatno poročilo revizijski komisiji revidiranemu SJI zagotavlja podrobnejše informacije o rezultatu obvezne revizije, na primer o uporabljeni metodologiji, morebitnih pomembnih pomanjkljivostih, ugotovljenih v notranjem nadzornem sistemu, o uporabljenih metodah vrednotenja itd. Načeloma dodatno poročilo ni javno, vendar pa mora revizijska družba na zahtevo pristojnega nadzornega organa razkriti to dodatno poročilo. Pristojni organ lahko od revizijske družbe zahteva tudi dodatno pojasnilo v zvezi z revizijskim pregledom.

POSEBNA POROČILA REVIZIJSKIH DRUŽB

- posebno poročilo javnemu nadzorniku ob ugotovitvi kritičnih razmer pri SJI,
- objava letnega poročila o preglednosti revizijskih družb, ki revidirajo SJI,

DRUGO

- uvedba obvezne rotacije revizorjev in revizijskih podjetij vsakih 10 let;
- določitev seznama prepovedanih nerevizijskih storitev, ki jih revizijska družba ne sme nuditi revidiranemu subjektu;
- uvedba omejitve pristojbin za nerevizijske storitve;
- vzpostavitev dialoga med zakonitim revizorjem ali revizijskim podjetjem, ki je subjekt javnega interesa na eni strani in nadzornikom na drugi strani.

3.4. RAZŠIRITEV NABORA SUBJEKTOV JAVNEGA INTERESA

Pomembna novost je tudi **razširitev nabora subjektov javnega interesa**. Do uveljavitve novele so bili subjekti javnega interesa skladno s 5. alinejo četrtega odstavka 53. člena ZGD-1:

- družbe, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev,
- kreditne institucije, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo,
- zavarovalnice, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja zavarovalništvo.

V Sloveniji je bilo na dan 31. 12. 2018 osemindeset (68) gospodarskih družb, ki so se uvrščale med subjekte javnega interesa, in sicer:

- 40 javnih družb
- 12 bank (od tega ena tudi javna družba)
- 3 hranilnice
- 13 zavarovalnic (od tega ena tudi javna družba)
- 2 pozavarovalnici (od tega ena tudi javna družba)

Izmed dvainpetdeset (52) revizijskih družb je bilo deset (10) revizijskih družb, ki so izvajale obvezne revizije subjektov javnega interesa za **poslovno leto 2017** in nad katerimi je bila Agencija pred uveljavitvijo novele ZRev-2A na podlagi Uredbe, neposredno pristojna za opravljanje nadzora nad kakovostjo njihovega dela.

Novela ZRev-2A je torej razširila nabor subjektov javnega interesa, kar ji je bilo omogočeno z Direktivo 2014/56/EU⁵, in dodatno določila oziroma imenovala subjekte javnega interesa poleg javnih družb, bank in zavarovalnic, za katere veljajo posebna dodatna pravila o revidiranju.

Nova definicija SJI je opredeljena v 44. točki 3. člena ZRev-2, kjer je določeno:

Subjekt javnega interesa je družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, kreditna institucija, kot jo opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo, zavarovalnica in pokojninska družba, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja zavarovalništvo. Subjekt javnega interesa je tudi družba, zavezana k obvezni reviziji, v kateri imajo država ali občine, skupaj ali samostojno, neposredno ali posredno, večinski lastniški delež. Subjekt javnega interesa je lahko tudi druga pravna oseba, zavezana k obvezni reviziji, če je tako določeno z drugim zakonom.

Zakonodajalec je torej dodatno opredelil, da so subjekti javnega interesa tudi tiste družbe, ki imajo velik pomen za Republiko Slovenijo, in so hkrati zavezane k obvezni reviziji, in so v večinski (neposredni ali posredni) lasti države ali občin.

Glede na to, da se je nabor družb, ki so postale SJI skladno z novelo ZRev-2A, bistveno razširil, je v zakonu v 104. členu določena prehodna določba, s katero:

- družbe, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, postanejo subjekti javnega interesa s 1. 1. 2020.
- družbe, ki imajo poslovno leto različno koledarskemu, pa postanejo subjekti javnega interesa s prvim dnevom novega poslovnega leta.

Glede na navedeno, bo torej večina družb⁶, ki izpolnjujejo pogoje, postala subjekt javnega interesa v letu 2020. Bistveno spremembo pri njihovem poslovanju predstavljajo dodatna pravila glede računovodenja, vodenja poslovnih knjig in priprave letnega poročila ter vzpostavitev revizijskih komisij.

Agencija bo na svoji spletni strani kvartalno objavljala seznam vseh družb, ki so skladno z ZRev-2 subjekti javnega interesa.

3.5. SANKCIONIRANJE SUBJEKTOV NADZORA

Slovenija je z implementacijo evropskega pravnega reda na področju upravnih sankcij in ukrepov z novelo ZRev-2A zagotovila zblíževanje zakonskih okvirov na ravni Evropske unije. V ta namen se je upoštevalo zahteve direktive, da države članice ravnajo v skladu s skupnimi minimalnimi standardi glede:

- vrste in naslovnikov sankcij;
- meril, ki jih morajo upoštevati pristojni organi pri uporabi sankcij;

⁵ Ob analizi ureditve v drugih državah članicah je bilo ugotovljeno, da je večina držav izrabila možnost in razširila definicijo SJI, oziroma v nacionalni zakonodaji pustila možnost razširitve (20 držav članic). Razširitve se nanašajo predvsem na pokojninske sklade in pokojninske družbe, investicijske družbe, družbe glede na kriterij velikosti, družbe v državni lasti, družbe, ki jih določijo vlade, družbe z zelo velikim številom zaposlenih itd.

⁶ ki imajo poslovno leto enako koledarskemu

- objave sankcij;
- mehanizmov za spodbujanje poročanja o potencialnih kršitvah.

Ukrepi nadzora so opredeljeni v 80. členu ZRev-2 (razširitev z novelo ZRev-2A). Ob zaznanih kršitvah pravil revidiranja, Agencija lahko izreče naslednje ukrepe nadzora:

- izda odredbo o odpravi kršitve in naložitvi popravljalnih ukrepov;
- izda odredbo o dodatnem ukrepu;
- izda opomin;
- začasno prepove opravljanje obveznih revizij ali podpisovanje revizorjevih poročil;
- odvzame dovoljenje, ki ga je oseba pridobila na podlagi tega zakona;
- z odredbo začasno prepove izvajanje funkcij in lastniške udeležbe v revizijskih družbah ter funkcij v subjektih javnega interesa;
- z odredbo prepove opravljanja revizijske dejavnosti;
- z odredbo prepove oglaševanje ali zavajajoče oglaševanje v zvezi z opravljanjem revizijske dejavnosti; ali
- z odredbo prepove osebi, da se predstavlja za pooblaščenega revizorja ali revizijsko družbo.

Agencija pri izbiri vrste posameznih ukrepov ali kombinacij ukrepov upošteva težo kršitve, vse druge okoliščine kršitve, načelo sorazmernosti ukrepov in kršitve, načelo stopnjevanja ukrepov ter načelo zagotavljanja in ohranitve zaupanja v kakovost in zakonitost opravljanja storitev revidiranja.

Agencija bo na spletni strani javno objavila obvestilo o ugotovitvi, da revizorjevo poročilo ne izpolnjuje vseh predpisanih zahtev o revizijskem poročanju.

3.6. VODENJE REGISTROV

Skladno z novelo ZRev-2A je vodenje registrov in licenciranje revizijskih družb ter pooblaščenih revizorjev v celoti prešlo na Agencijo takoj po uveljavitvi novele, z dnem 12. 1. 2019. Inštitut je v sredini januarja v elektronski obliki Agenciji predal register pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb, vključno z arhivskim podpornim gradivom.

Zaradi zagotovitve javnosti in preglednosti ter zaščite interesov uporabnikov, Agencija upravlja naslednje registre:

- register revizijskih družb;
- register revizijskih podjetij;
- register revizijskih subjektov tretjih držav;
- register pooblaščenih revizorjev.

Registri se delijo na dva dela:

- javni del registra, ki je javno dostopen fizičnim osebam in poslovnim subjektom v elektronski obliki na spletnih straneh Agencije. Pravnomočne sankcije so v javnem delu registra objavljene pet let.
- poslovni del, ki je dostopen samo pristojnim nadzornim organom.

Agencija je za namen vzpostavitve aplikacije za vodenje registrov ter javne objave odprtega dela registrov v fazi priprave podatkovne baze za vodenje registrov. Način vodenja registrov

in način javnega dostopa do podatkov iz registrov, bo Agencija določila s posebnim pravilnikom.

3.7. LICENCIRANJE

Pristojnost za izdajo in podaljševanje dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, je z uveljavitvijo novele ZRev-2A v celoti prešla na Agencijo. V zvezi s tem je nekaj bistvenih sprememb:

- dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja se bodo od uveljavitve novele podaljševala za triletno obdobje (do zdaj dvoletno obdobje), če pooblaščen revizor opravi izobraževanje po programu stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja v skladu s pravili, ki jih bo v roku pol leta od uveljavitve novele ZRev-2A, določila Agencija;
- za prvo podaljšanje dovoljenja po uveljavitvi novele veljajo dosedanje zahteve za njegovo podaljšanje;
- na novo se uveljavlja praktično usposabljanje, ki je eden izmed pogojev za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Agencija je na svoji spletni strani že objavila obrazec za posredovanje zahteve za podaljšanje dovoljenja za opravljanje storitev pooblaščenega revizorja.

Agencija pa bo v roku pol leta od uveljavitve novele ZRev-2A oblikovala podrobnejša navodila glede registracije revizijskih družb.

3.8. IZOBRAŽEVANJE

Skladno z novelo ZRev-2A je Agencija v celoti in edina pristojna za organizacijo:

- izobraževanja za pridobitev naziva pooblaščen revizor;
- stalnega dodatnega strokovnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev.

Do zdaj je bila Agencija pristojna le za nadzor nad izobraževanjem za pridobitev naziva pooblaščen revizor in nad stalnim izobraževanjem, kar je uresničevala z dajanjem soglasja k programom izobraževanja, ki jih je sprejemal Inštitut ter z dajanjem soglasja na program stalnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev, ki ga je sprejel Inštitut, ter s preverjanjem izvajanja programa stalnega izobraževanja, ki ga je izvajal Inštitut.

Po trenutno še veljavnem *Pravilniku o priznanju dodatnega izobraževanja za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja* morajo pooblaščen revizorji od vseh ur⁷, ki jih morajo pridobiti za podaljšanje dovoljenja, 60 % ur pridobiti na seminarjih, ki jih organizira Inštitut. Dosedanji pravilniki v zvezi z izobraževanjem veljajo še največ pol leta od uveljavitve novele ZRev2A oziroma do priprave in sprejema pravilnikov o osnovnem in stalnem dodatnem izobraževanju s strani Agencije.

V njih bo Agencija podrobneje opredelila pogoje in uredila način opravljanja izpitov za pridobitev potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja kot tudi pogoje in način ugotavljanja ter priznavanja dodatnega izobraževanja, ki je pogoj za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

⁷ Pooblaščenemu revizorju se dovoljenje podaljša, če predloži dokazila, da je v dveh letih opravil dodatno izobraževanje v trajanju najmanj 80 ur.

3.9. SPREJEM PREDPISOV ZA IZVAJANJE ZAKONA

Skladno z novelo ZRev-2A bo Agencija v letu 2019 sprejela več pravilnikov oziroma predpisov, ki so potrebni za ustrezno izvajanje zakona.

Tako bo Agencija sprejela oziroma določila:

- Hierarhijo pravil revidiranja;
- Tarifo, s katero bodo določene takse za odločanje o posamičnih zadevah, letno nadomestilo za opravljanje nadzora, nadomestilo stroškov ukrepov nadzora ter druge takse in nadomestila ter nadomestila za opravljanje oziroma zagotavljanje izobraževanja pooblaščenih revizorjev;
- Seznam prepovedanih storitev;
- Pravila v zvezi z izobraževanjem za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, stalnim izobraževanjem, s praktičnim usposabljanjem in preizkusov strokovnih znanj;
- Pravila za poročanje revizijskih družb in obveščanje subjektov nadzora o spremembah;
- Pravila v zvezi z vodenjem registrov.

3.10. ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE AGENCIJE

Delovanje Agencije za javni nadzor nad revidiranjem in izvajanje njenih pristojnosti je v letu 2018 temeljilo na naslednjih zakonskih podlagah:

- ZRev-2 (Ur. l. RS, št. 65/08, 63/13 - ZS-K in in 84/18; v nadaljevanju: ZRev-2⁸)
- Uredba (EU) št. 537/2014 evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES (Ur. l. EU, št. 158/77; v nadaljevanju: Uredba);
- Uredba (EU) št. 537/2014 evropskega parlamenta in sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES (Ur. l. EU, št. 158/77; v nadaljevanju: Uredba);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Ur. l. RS, št. 71/17, 13/18 – ZJF-H in 83/18; v nadaljevanju: ZIPRS1819)
- Zakon o javnih agencijah (Ur. l. RS, št. 52/2, 51/04-EZ-A in 33/11-ZEKom-C);
- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11 – ur. preč. bes., 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18);
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Ur. l. RS, št. 80/99, 70/00, 52/02, 73/04, 119/05, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13);
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (Ur. l. RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R in 77/17 – ZMVN-1);
- Zakon o prekrških (Ur. l. RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US)

⁸ Zakon o revidiranju je bil spremenjen z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o revidiranju (Ur. l. RS, št. 84/18), ki je začel veljati 12. 1. 2019

Zakonske podlage za pripravo letnega poročila Agencije za leto 2018 so naslednje:

- Zakon o javnih agencijah (Ur. l. RS, št. 52/02, 51/04 – EZ-A in 33/11 – ZEKom-C);
- Zakon o javnih finančah (Ur. l. RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18);
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, 30/02 - ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljevanju: ZR);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 - popr., 104/10, 104/11 in 86/16);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17 in 82/18);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10);
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06-ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18).

4. BISTVENE PRISTOJNOSTI AGENCIJEV LETU 2018

Ker se letno poročilo Agencije nanaša na leto 2018, so v nadaljevanju povzete pristojnosti Agencije v letu 2018, torej na podlagi Uredbe in ZRev-2, ki je veljal do uveljavitve novele ZRev-2A, torej do 11. 1. 2019.

4.1. PRISTOJNOSTI AGENCIJE NA PODLAGI DOLOČB ZREV-2, KI JE VELJAL V LETU 2018

Agencija je skladno z določbami ZRev-2, ki so veljale v letu 2018, odločala v postopkih nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev, kadar so izvajali naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji, ter izrekala ukrepe nadzora, odločala o prekrških in izrekala globe. Agencija je imela v uresničevanju javnega nadzora in v javnem interesu pristojnost in odgovornost za nadzor nad:

- **sprejemanjem pravil revidiranja in ocenjevanja vrednosti ter določanjem hierarhije pravil revidiranja in ocenjevanja vrednosti, ki niso predpisi**, kar je uresničevala z dajanjem soglasij k pravilom ter hierarhiji pravil revidiranja in ocenjevanja vrednosti, ki jih je sprejemal Inštitut;
- **izobraževanjem za pridobitev nazivov pooblaščenih revizor, pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij, pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme**, kar je uresničevala z dajanjem soglasja k programom izobraževanja, ki jih je sprejemal Inštitut;
- **izdajo dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja, izdajo dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in pooblaščenega ocenjevalca ter registracijo zakonitih revizorjev in revizijskih družb tretjih držav**, kar je Agencija

izvajala z izdajanjem soglasij k pravilom za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in pooblaščenega ocenjevalca, ki jih je sprejemal Inštitut, in preverjanjem pravilnosti izdaje dovoljenj in registracije zakonitih revizorjev in revizijskih družb tretjih držav;

- **stalnim izobraževanjem pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev**, kar je uresničevala z dajanjem soglasja na program stalnega izobraževanja pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev, ki ga je sprejemal Inštitut, in preverjanjem izvajanja programa stalnega izobraževanja, ki ga je izvajal Inštitut;
- **zagotavljanjem kakovosti dela revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev, kadar so ti izvajali naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k reviziji.**

4.2. PRISTOJNOSTI AGENCIJE NA PODLAGI UREDBE

Uredba je neposredno stopila v veljavo junija leta 2016 in njena uporaba je bila v letu 2018 v celoti zavezujoča⁹. Uporabljala se je za pooblašcene revizorje in revizijske družbe, ki so izvajali obvezne revizije subjektov javnega interesa ter subjekte javnega interesa.

Cilji Uredbe so naslednji:

- opredelitev vloge obvezne revizije subjektov javnega interesa,
- izboljšanje informacij, ki jih zakoniti revizor ali revizijska družba zagotavlja revidiranemu subjektu, vlagateljem in drugim zainteresiranim stranem,
- izboljšanje komunikacijskih poti med revizorji in nadzorniki subjektov javnega interesa,
- preprečitev vsakršnega nasprotja interesov zaradi opravljanja nerevizijskih storitev za subjekte javnega interesa,
- ublažiti tveganja za morebitno nasprotje interesov zaradi obstoječega sistema, v katerem "revidirani subjekt izbere in plača revizorja", ali zaradi tveganja domačnosti,
- olajšati zamenjavo in izbiro zakonitega revizorja ali revizijske družbe za subjekte javnega interesa,
- povečati izbiro zakonitih revizorjev ali revizijskih družb za subjekte javnega interesa ter
- izboljšati učinkovitost, neodvisnost in doslednost ureditve in nadzora zakonitih revizorjev in revizijskih družb, ki izvajajo obvezne revizije subjektov javnega interesa.

Skladno z Uredbo sta naloga in poslanstvo Agencije izboljšanje integritete, neodvisnosti, nepristranskosti, odgovornosti, preglednosti in zanesljivosti pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb, ki izvajajo obvezne revizije subjektov javnega interesa, kar prispeva h kakovosti obveznih revizij in k nemotenemu delovanju notranjega trga, in hkrati zagotavlja visoko raven zaščite potrošnikov in vlagateljev.

⁹ Z novelo ZRev-2A je Uredba v celoti prenesena v ZRev-2

4.3. SUBJEKTI NADZORA AGENCIJE V LETU 2018

4.3.1. NADZOR NAD REVIZIJSKIMI DRUŽBAMI

Agencija je v letu 2018 kot nadzorni organ opravljala nadzor nad zagotavljanjem kakovosti dela revizijskih družb z namenom preverjanja, če revizijska družba pri opravljanju revidiranja ravna v skladu s pravili revidiranja. Agencija je bila skladno z Uredbo edini pristojni organ za nadzor nad kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb, ki so izvajale obvezne revizije subjektov javnega interesa.

Revidiranje mora potekati na način, določen z ZRev-2, Uredbo, Mednarodnimi standardi revidiranja (v nadaljevanju: MSR) in drugimi pravili Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov, temeljnimi revizijskimi načeli in drugimi pravili revidiranja, ki jih je do konca leta 2018 sprejemal Inštitut, ter drugimi zakoni, ki urejajo revidiranje posameznih pravnih oseb oziroma druge oblike revizije, in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi (v nadaljevanju: pravila revidiranja).

Nadzor nad zagotavljanjem kakovosti dela revizijskih družb se je v letu 2018 zagotavljal:

- s preverjanjem, ali posamezni subjekti izpolnjujejo pogoje za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja;
- s sprotnim preverjanjem, ali pooblaščen revizorji in revizijske družbe izpolnjujejo pogoje za vpis v ustrezne registre;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil revizijskih podjetij in drugih oseb, ki so po določbah zakona o revidiranju oziroma drugih zakonov dolžne poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
- z opravljanjem pregledov poslovanja revizijskih družb;
- z izrekanjem ukrepov nadzora.

Nadzor nad revizijskimi družbami se mora skladno z ZRev-2 (te določbe ostajajo enake tudi po sprejemu novele ZRev-2A) opravljati tako, da je vsaka revizijska družba, ki izvaja obvezne revizije subjektov, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev katere koli države članice, nadzirana najmanj vsaka tri leta, ostale revizijske družbe pa morajo biti nadzirane najmanj vsakih šest let.

Nadzor nad revizijsko družbo je v letu 2018 vključeval:

- pregled sistema obvladovanja kakovosti znotraj revizijske družbe;
- preverjanje neodvisnosti pooblaščenega revizorja od naročnika revizije;
- preverjanje skladnosti postopkov revidiranja s pravili revidiranja;
- ocene kakovosti in količine porabljenih dejavnikov (sestava revizijske skupine in delovne ure);
- pregled zaračunanih revizijskih storitev;
- neposredni nadzor nad delom pooblaščenih revizorjev.

Pregled sistema obvladovanja kakovosti znotraj revizijske družbe je vključeval ugotavljanje, ali ima revizijska družba vzpostavljene ustrezne usmeritve in postopke za prevzemanje odgovornosti, povezane s kakovostjo opravljenega dela, spoštovanje etičnih zahtev, sprejem in ohranjanje razmerij z naročniki ter za posebne revizijske posle, oblikovanje revizijskih skupin, izvajanje poslov v skladu s pravili revidiranja, zagotavljanje, da so usmeritve in

postopki, povezani z ureditvijo obvladovanja kakovosti, ustrezni, primerni, da delujejo uspešno in da so v praksi upoštevani.

Nadzori¹⁰, ki jih je Agencija v letu 2018 opravljala na podlagi Uredbe, so vključevali:

- oceno zasnove sistema notranjega obvladovanja kakovosti revizijske družbe,
- ustrezno preizkušanje skladnosti postopkov in pregled revizijskih spisov subjektov javnega interesa, da se preveri učinkovitost sistema notranjega obvladovanja kakovosti in
- oceno vsebine najnovejšega letnega poročila o preglednosti, ki ga je objavila revizijska družba, ob upoštevanju ugotovitev inšpekcijskega pregleda.

Pri tem se je v okviru pregleda revizijskih družb preverjala skladnost revizijske družbe z veljavnimi revizijskimi standardi glede obvladovanja kakovosti, etičnimi zahtevami in zahtevami glede neodvisnosti ter ustreznimi zakoni ter predpisi, količina in kakovost uporabljenih sredstev, vključno s skladnostjo o stalnem izobraževanju in skladnost z zahtevami Uredbe o zaračunanih plačilih za revizijske storitve.

Poleg tega je morala Agencija kot pristojni organ skladno z Uredbo stalno pregledovati metodologije, ki jih revizijske družbe uporabljajo za izvajanje obvezne revizije.

Agencija je v letu 2018 na podlagi Uredbe spremljala razvoj trga za zagotavljanje storitev obveznih revizij subjektov javnega interesa, pri čemer mora Agencija na vsaka tri leta pripraviti poročilo o razvoju trga za zagotavljanje storitev obveznih revizij subjektov javnega interesa ter ga predložiti v Uredbi navedenim organom, vključno s CEAOB¹¹.

Prav tako mora Agencija letno objavljati seznam revizijskih družb, ki izvajajo obvezne revizije subjektov javnega interesa.

Na podlagi Uredbe je Agencija ugotovitve in sklepe nadzorov, na katerih temeljijo priporočila, vključno z ugotovitvami in sklepi v zvezi s poročilom o preglednosti, sporočila revizijski družbi, ki je v pregledu, ter jih skupaj z njo obravnavala pred pripravo končnega poročila o inšpekcijskem pregledu. Skladno s tem je morala revizijska družba, ki je v pregledu, v roku, ki ga je določila Agencija, izvesti ukrepe na podlagi priporočil inšpekcijskih pregledov. V zvezi z inšpekcijskim pregledom je morala Agencija pripraviti poročilo, ki vsebuje glavne sklepe in priporočila o pregledu za zagotavljanje kakovosti.

Ukrepi nadzora, ki jih je skladno z določbami v letu 2018 veljavnega ZRev-2 lahko izrekala Agencija v primeru ugotovljenih nepravilnosti so bili: odreditev odprave kršitev, odreditev dodatnih ukrepov ter odvzem dovoljenja.

4.3.2. NADZOR NAD POOBLAŠČENIMI REVIZORJI

Neposredni nadzor nad pooblaščenimi revizorji se je v letu 2018 opravljal tako, da se je pri opravljanju nadzora s pregledom celotne revizijske dokumentacije, ki se nanaša na opravljeno revizijo najmanj enega naročnika, v obdobju od zadnjega opravljenega nadzora, preverilo kakovost njihovega dela.

¹⁰ Skladno s 26. členom Uredbe so to pregledi za zagotavljanje kakovosti revizijskih družb, ki opravljajo revizije subjektov javnega interesa.

¹¹ Committee of European Auditing Oversight Bodies

V postopku nadzora nad pooblaščenim revizorjem je lahko Agencija skladno z v 2018 veljavnimi določbami ZRev-2 izrekla naslednje ukrepe:

- odreditev odprave kršitve;
- opomin;
- pogojni odvzem dovoljenja;
- odvzem dovoljenja.

4.3.3. NADZOR NAD POOBLAŠČENIMI OCENJEVALCI VREDNOSTI

Agencija je v letu 2018 opravljala tudi javni nadzor nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanih k obvezni reviziji.

Ocenjevanje vrednosti mora potekati na način, določen s pravili ocenjevanja vrednosti, ki vključujejo Mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (v nadaljevanju: MSOV), druga pravila ocenjevanja vrednosti, ki jih izdaja oziroma določa Inštitut, ter druge zakone, ki urejajo ocenjevanje vrednosti posameznih oblik premoženja, in predpise, izdane na njihovi podlagi (v nadaljevanju: pravila ocenjevanja vrednosti).

Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti se je zagotavljal:

- s sprotnim preverjanjem, ali ocenjevalci vrednosti izpolnjujejo pogoje za vpis v ustrezne registre;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev, ki so dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev.

Ukrepi nadzora s strani Agencije nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti po zakonu so lahko odreditev odprave kršitve, opomin in odvzem dovoljenja. Te določbe se z novelo ZRev-2A niso spremenile.

4.3.4. NADZOR NAD SLOVENSKIM INŠTITUTOM ZA REVIZIJO

Skladno z določbami v letu 2018 veljavnega ZRev-2 je Agencija kot javni neodvisni nadzornik opravljala tudi nadzor nad Inštitutom pri izvajanju njegovih nalog, ki jih je imel na podlagi zakona. Te določbe so veljale do uveljavitve novele ZRev-2A, na podlagi katerih Inštitut na področju revidiranja nima več pristojnosti, zato nadzor Agencije nad njim ni več aplikativen. Agencija pa še naprej nadzoruje Inštitut v delu, kjer le-ta opravlja nadzor nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

Agencija je do vključno leta 2018 opravljala nadzor nad Inštitutom v tistem delu, kjer ima le-ta javna pooblastila. Tako je nadzirala in preverjala pravilnost izdaje dovoljenj in registracije vseh subjektov nadzora, preverjala izvajanje programa stalnega izobraževanja, ki ga je izvajal Inštitut. Agencija je prav tako nadzirala Inštitut v načrtovanju nadzora kakovosti dela pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb ter pooblaščenih ocenjevalcev, s čimer je zagotavljala kakovost njihovega dela. Zakon je Agenciji omogočal, da Inštitutu daje zahteve za izredne preveritve kakovosti revidiranja ter ocenjevanja vrednosti in Inštitut je moral zato na zahtevo omogočiti dostop do vseh dokumentov oziroma ji izročiti vse dokumente in ji dati ustrezna pojasnila, ki jih je potrebovala za izvajanje svojih pristojnosti.

Agencija je nadzor nad Inštitutom vsa leta dosledno izvajala, kar je podrobneje obrazloženo v nadaljevanju poročila.

Novela ZRev-2A je v Zakonu o revidiranju okrepila položaj Agencije na eni strani, krati pa odpravila največjo pomanjkljivost prejšnjega Zakona o revidiranju – dualnost nadzora, ki sta ga opravljala tako Agencija kot Inštitut. Od uveljavitve novele naprej, Inštitut na področju revidiranja nima več nobenih pristojnosti.

5. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH V LETU 2018

5.1. DOSEŽENI CILJI AGENCIJE V LETU 2018, OPREDELJENI V FINANČNEM NAČRTU ZA LETO 2018

Agencija je v letu 2018 vse svoje aktivnosti izvajala z namenom uresničevanja ciljev in nalog, ki sta jih nalagala ZRev-2 in Uredba. V letu 2018 je bil temeljni cilj Agencije opravljanje javnega nadzora nad kakovostjo dela revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti. Agencija si je z namenom uresnitve zastavljenega cilja za leto 2018 zadala podrobnejše cilje ter opredelila naloge, ki so potrebne za njihovo dosego. V nadaljevanju Agencija poudarja nekatere ključne cilje in pripadajoče aktivnosti, ki so bili načrtovani za leto 2018 v Načrtu dela in finančnem načrtu za leto 2018.

Vsi cilji, ki si jih je Agencija zadala, so bili v letu 2018 doseženi in realizirani v celoti, saj so pomembni za uresničevanje pristojnosti Agencije, kot sta jih nalagala ZRev-2 in Uredba, ter za zagotavljanje kakovosti in razvoj revizijske in ocenjevalske stroke v Sloveniji.

5.1.1. CILJ: OPRAVLJANJE NADZORA NAD KAKOVOSTJO DELA REVIZIJSKIH DRUŽB, POOBLAŠČENIH REVIZORJEV TER POOBLAŠČENIH OCENJEVALCEV VREDNOSTI

1. AKTIVNOST: SPREMLJANJE LETNIH IN MESEČNIH POROČIL

Agencija je spremljala redna mesečna in redna letna poročila revizijskih družb. Ob preverjanju podatkov iz letnega poročanja Agencija ni zaznala kršitev.

Agencija je analizirala poročila revizijskih družb tudi v povezavi s sprejetimi merili za sestavljanje strateškega in letnega načrta preverjanja kakovosti revidiranja pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb in na tej osnovi ugotavljala morebitno povečano tveganje slabše kakovosti opravljenih revizij.

Agencija je tudi v letu 2018 analizirala podatke iz letnih poročil za obdobje od 16. 5. 2017 – 15. 5. 2018¹², in sicer strukturo izdanih revizorjevih mnenj, število zaposlenih v revizijskih družbah in gibanje realiziranih cen opravljenih revizij. Poleg tega je Agencija analizirala prihodke vseh revizijskih družb v Sloveniji na podlagi celotnih prihodkov ter prihodkov iz

¹² poročevalsko obdobje

revidiranja za leto 2017 oziroma za zadnje poslovno leto pri štirih revizijskih družbah, ki imajo poslovno leto različno od koledarskega.

V nadaljevanju povzemamo bistvene poudarke in ugotovitve iz analize revizijskega trga, katere Povzetek je prikazan v *Prilogi 2*:

- Na dan 31. 12. 2018 je bilo v registru revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev vpisanih 52 revizijskih družb in 184 pooblaščenih revizorjev.
- Po podatkih iz letnega poročanja je bilo v revizijskih družbah na dan 15. 5. 2018 skupno zaposlenih 457 ljudi, od tega 116 redno zaposlenih pooblaščenih revizorjev in 23 pooblaščenih revizorjev, ki z eno ali več revizijskimi družbami pogodbeno sodelujejo.
- V letu 2017 so znašali celotni prihodki revizijskih družb v Sloveniji 29,5 mio EUR, kar je za 0,6 mio EUR več, kot so znašali v letu 2016 (28,9 mio EUR).
- Revizijske družbe so v letu 2017 največ prihodkov dosegle iz naslova revidiranja računovodskih izkazov, in sicer 19,1 mio EUR oziroma 65 % vseh realiziranih prihodkov revizijskih družb.
- Največja slovenska revizijska družba glede na celotne prihodke je že tretje leto zapored revizijska družba Ernst & Young d.o.o., saj je v zadnjem letu dosegla 5,8 mio EUR oziroma 19,5 % celotnih prihodkov vseh revizijskih družb.
- Največja slovenska revizijska družba glede na realizirane prihodke iz naslova revidiranja računovodskih izkazov je revizijska družba Deloitte revizija d.o.o., saj je v zadnjem letu dosegla 3,6 mio EUR oziroma 19 % prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov vseh revizijskih družb.
- V Sloveniji je v letu 2017 deset največjih revizijskih družb, glede na realizirane celotne prihodke, pokrivalo 77 % celotnega trga, največje 4 revizijske družbe (BIG 4) pa so pokrivalo 66 % trga. Glede na primerljivo lansko obdobje je koncentracija trga (tako desetih največjih revizijskih družb kot tudi BIG 4) na primerljivi ravni.
- Deset največjih revizijskih družb (po kriteriju števila zaposlenih) je na dan 15. 5. 2018 skupno zaposlovalo 349 ljudi, od tega 55 pooblaščenih revizorjev, ki so v revizijskih družbah v rednem delovnem razmerju, ter 2 pooblaščenih revizorja, ki sta njihova pogodbeni sodelavca.
- BIG 4 revizijske družbe:
 - V letu 2017 je znašal tržni delež BIG 4 glede na dosežene celotne prihodke revizijskih družb 66 %, kar je za 1 % več kot v letu 2016, ko je bil njihov delež 65 %.
 - Po kriteriju prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov so revizijske družbe BIG 4 realizirale 12 mio EUR, od skupno 19,2 mio EUR realiziranih prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov, kar predstavlja 63 % delež.
 - Pri ustvarjanju drugih prihodkov, torej opravljanju ostalih nerevizijskih storitev, je imela tudi v letu 2017 največji delež družba EY, ki je ustvarila več kot četrtnino vseh nerevizijskih prihodkov v letu 2017 v Sloveniji.
 - V BIG 4 je bilo na dan 15. 5. 2018 skupaj 292 zaposlenih, od tega 38 redno zaposlenih pooblaščenih revizorjev.
- Celotni prihodki revizijskih družb so se od leta 2005 najprej povečevali, in sicer iz doseženih 29 mio EUR v letu 2005 do najvišjih 37,2 mio EUR v letu 2009, ko se je trend obrnil in so celotni prihodki revizijskih družb začeli padati. V letu 2013 so se ustavili na 32,7 mio EUR, v letu 2014 so znašali 33,7 mio EUR, v letu 2015 pa so prvič po letu 2006

zopet padli pod 30 mio EUR, saj so znašali 29,5 mio EUR. V letu 2017 so celotni prihodki malenkost narastli, in sicer na 29,5 mio EUR, kar je na ravni leta 2005.

- Delež izdanih neprilagojenih mnenj je v poročevalskem obdobju znašal 94 %, mnenj s pridržki 4,8 %, delež zavrnitev mnenj pa skupaj manj kot pol odstotka. V letu 2017 ni bilo odklonilnih mnenj.
- Na podlagi pregleda cen revizijskih storitev za izbrane revizije, ki presegajo porabljenih 40 ur, ugotavljamo, da je povprečna cena opravljene revizije 9.194 EUR (brez DDV) za celotni trg revizijskih storitev.

2. AKTIVNOST: SAMOSTOJNI PREGLEDI AGENCIJE NAD KAKOVOSTJO DELA SUBJEKTOV NADZORA

Agencija je skladno z zahtevami Uredbe v letu 2018 izvedla neposredni nadzor nad kakovostjo dela štirih revizijskih družb, ki revidirajo subjekte javnega interesa (od tega dve od štirih največjih revizijskih družb) in njenih pooblaščenih revizorjev (18), v imenu katere opravljajo storitve revidiranja, s poudarkom na oceni zasnove sistemov notranjega obvladovanja kakovosti ter preizkušanju skladnosti revizorjevih postopkov s pravili revidiranja pri pregledu revizijskih spisov, izbranih na podlagi analize tveganj.

Nadzor nad kakovostjo revidiranja je bil na ravni revizijskih družb usmerjen predvsem na naslednja področja:

- oceno zasnove sistema notranjega obvladovanja kakovosti na področju odgovornosti vodstva za kakovost v podjetju,
- ustreznost spoštovanja etičnih zahtev,
- ocenjevanje kakovosti poslov,
- količino in kakovost uporabljenih sredstev,
- izvajanje poslov, ter
- zagotavljanje skladnosti z zahtevami o stalnem izobraževanju.

Učinkovitost sistema notranjega obvladovanja kakovosti revizijskih družb je bila preverjena s pregledom devetnajstih revizijskih spisov, od tega enajst revizij subjektov javnega interesa. Pri izboru revizijskih spisov je bila upoštevana predvsem narava revidiranih družb, in sicer velikost in pomembnost družb ter značilnosti panog, v katerih delujejo (npr. finančni sektor), ter značilnosti ključnih revizijskih partnerjev, ki so končno odgovorni za kakovost opravljenih revizij, kot so npr. njihova izkušnost z revidiranjem v posameznih panogah, kamor sodijo revidirani subjekti.

Nadzor na ravni posameznih revizijskih spisov je obsegal predvsem pregled:

- pogojev za dogovarjanje o revizijskih poslih,
- količine in kakovosti uporabljenih sredstev,
- postopkov določanja pomembnosti,
- prepoznavanja in ocenjevanja tveganj pomembno napačne navedbe ter odzivov na ocenjena tveganja,
- postopkov ocenjevanja kakovosti poslov,
- postopkov revidiranja pomembnih računovodskih ocen,
- obravnave razkritij v letnem poročilu in pregled vsebine revizorjevih poročil.

Področja pregleda za izbrane revizijske spise so bila določena glede na pomembnost računovodskih postavk ter s tem povezanih pomembnih presoj in ocenjevalnih negotovosti; področja, ki imajo pomemben vpliv na računovodske izkaze; ter področja, ki imajo pomemben vpliv na ključne dejavnike uspeha.

Do konca leta 2018 je Agencija izdala pet končnih poročil¹³ o pregledu kakovosti revidiranja, v katerih je podala dvaindvajset priporočil za izboljšanje postopkov revizijske družbe na področju zagotavljanja spoštovanja etičnih zahtev, ocenjevanja kakovosti poslov, ter izvajanja poslov. Vseh pet revizijskih družb je na podlagi priporočil pripravilo akcijske načrte za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

Agencija je v letu 2018 izvedla dva pregleda spremljanja priporočil, in sicer po enega iz nadzorov, zaključenih v letu 2017 in 2018, pri čemer je ugotovila, da sta revizijski družbi implementirali v akcijskem načrtu navedene dopolnitve oziroma spremembe izvajanja revizijskih postopkov.

Ugotovitve iz opravljenih nadzorov delimo na priporočila in na področja za izboljšavo.

Priporočila so podana na podlagi ugotovitev iz opravljenega nadzora, kjer je bilo ugotovljeno, da mora revizijska družba izvesti ukrepe za odpravo zaznanih pomanjkljivosti vzpostavljenega sistema notranjega obvladovanja kakovosti.

Na področju spoštovanja etičnih zahtev je Agencija pri eni revizijski družbi ugotovila pomanjkljive usmeritve in postopke za zagotavljanje neodvisnosti na podlagi zahtev Uredbe in ZRev-2, ter neučinkovit sistem za spremljanje števila let opravljanja revizije računovodskih izkazov s strani ključnega revizijskega partnerja pri istemu naročniku revizije.

Na področju ocenjevanja kakovosti poslov je Agencija podala devet priporočil trem revizijskim družbam, predvsem zaradi pomanjkljivih usmeritev in postopkov v zvezi z dokumentiranjem opravljenega dela s strani ocenjevalcev kakovosti poslov. Nadalje je bilo na področju ocenjevanja kakovosti poslov ugotovljeno, da dve revizijski družbi pri ocenah kakovosti poslov nista zagotovili sprotnega izvajanja ocenjevanja kakovosti poslov ob ustreznih fazah med potekom posla. Pri eni revizijski družbi je bilo ugotovljeno, da ocenjevalci kakovosti poslov niso bili imenovani skladno z zahtevami Uredbe, saj pri revizijah subjektov javnega interesa vsaj en pregledovalec kakovosti posla ni bil zakoniti revizor.

¹³ Eno končno poročilo se nanaša na nadzor, opravljen v letu 2017. En nadzor, začel v letu 2018, bo zaključen v letu 2019.

Na področju izvajanja posameznih revizijskih poslov je Agencija podala trinajst priporočil. Pomembno neskladnost s pravili revidiranja, in sicer MSR 540 (Revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami poštene vrednosti, in z njimi povezanih razkritij), je Agencija ugotovila pri revidiranju iztržljive oz. nadomestljive vrednosti osnovnih sredstev, zaradi neustreznega obravnavanja znakov slabitve pri enem naročniku revizije, ki ni subjekt javnega interesa. Agencija je v tem primeru pooblaščenemu revizorju izrekla opomin.

Pri treh revizijskih družbah je Agencija ugotovila pomanjkljive usmeritve in postopke na področju revizorjevih odzivov na ocenjena tveganja (MSR 330), saj opravljeni revizijski postopki niso v celoti odražali identificiranih tveganj, oziroma iz revizijske dokumentacije ni bilo razvidno kakšen vpliv ima posamezno identificirano pomembno tveganje na obseg in naravo revizijskih postopkov.

V nadaljevanju navedene pomanjkljivosti so bile ugotovljene posamično.

Agencija je ugotovila, da revizijska družba ni imela vzpostavljenih ustreznih postopkov glede prepoznavanja in ocenjevanja tveganj pomembno napačne navedbe zaradi prevare (MSR 240), pri čemer bi moralo biti tveganje prevare, povezano s pripoznavanjem prihodkov, vedno prepoznano kot bistveno tveganje, oziroma v primeru, ko pooblaščen revizor sklene, da se bistveno tveganje pomembno napačne navedbe zaradi prevare pri pripoznavanju prihodkov ne upošteva ali ne pride v poštev, bi moral biti v revizijski dokumentaciji argumentirano pojasnjen takšen sklep.

Revizijska družba ni imela vzpostavljenega ustreznega postopka določanja pomembnosti na ravni računovodskih izkazov in izvedbene pomembnosti (MSR 320 - Pomembnost pri načrtovanju in izvajanju revizije), ki bi odražal dojemanje pooblaščenega revizorja glede potreb uporabnikov računovodskih izkazov v zvezi z računovodskimi informacijami za vsako revizijsko stranko posebej, vrsto in obseg ugotovljenih napačnih navedb pri predhodnih revizijah, revizorjeva pričakovanja glede napačnih navedb v tekočem obdobju ter postopek dokumentiranja sklepov, ki so bili podlaga za določitev pomembnosti oziroma izvedbenih pomembnosti.

Nadalje je Agencija ugotovila, da revizijska družba nima vzpostavljenih ustreznih postopkov za ovrednotenje med revizijo ugotovljenih napačnih navedb (MSR 450), in sicer glede določanja in dokumentiranja najmanjšega zneska napake, spremljanja med revizijo zbranih napačnih navedb, dokumentiranja sklepa pooblaščenega revizorja v zvezi z med revizijo zbranih nepopravljenih napačnih navedb, ter v primeru preseganja zneska nepopravljenih napak, glede vključitve le-teh v ravnateljstvo predstavitev oziroma seznanitve posloводства.

V zvezi z uporabo dela veščaka posloводства revizijska družba ni imela vzpostavljenih ustreznih postopkov glede dokumentiranja usposobljenosti, zmožnosti in nepristranskosti tega veščaka, poznavanja dela tega veščaka in ovrednotenja primernosti dela tega veščaka kot revizijskega dokaza pri ustrezni uradni trditvi (MSR 500 - Revizijski dokazi).

Za izvajanje analitičnih postopkov (MSR 520 - Analitični postopki) revizijska družba ni imela ustreznih usmeritev oziroma postopkov za dokumentiranje le-teh, in sicer glede revizorjevih pričakovanj za knjižene zneske oz. različna razmerja, ovrednotenje točnosti oziroma natančnosti posameznega analitičnega testa ter določitve zneska še sprejemljivega odstopanja, do katerega ni potrebno dodatno preiskovanje.

Revizijska družba ni imela vzpostavljenih ustreznih usmeritev oziroma postopkov za vzorčenje, na podlagi katerih bi pri oblikovanju revizijskega vzorca pooblaščen revizor upošteval namen revizijskega postopka in značilnosti populacije, iz katere bi vzel vzorec in določil velikost vzorca, ki je dovolj velik, da se tveganje pri vzorčenju zmanjša na sprejemljivo nizko raven, postavke za vzorec pa bi določil na tak način, da ima vsaka vzorčna enota v populaciji možnost biti izbrana (MSR 530 - Revizijsko vzorčenje).

Glede sporočanja ključnih revizijskih zadev v poročilu neodvisnega revizorja (MSR 701), revizijska družba ni imela vzpostavljenih ustreznih usmeritev in postopkov glede dokumentiranja zadev, ki zahtevajo bistveno pozornost pooblaščenega revizorja in utemeljitev za odločitve, ali je vsaka od teh zadev ključna revizijska zadeva, ter kadar je to primerno, utemeljitev za odločitve, da ni nobenih ključnih revizijskih zadev za sporočanje v njegovem poročilu.

Poleg priporočil so bile pri opravljenih pregledih zaznane tudi pomanjkljivosti, ki niso imele pomembnega vpliva na postopke in rezultate pregledanih revizij oziroma revizijskih družb, kljub temu pa predstavljajo področja, kjer lahko revizijske družbe ali pooblaščen revizorji izboljšajo postopke pri izvajanju revizijskih poslov.

Področja za izboljšavo na ravni revizijskih družb so se nanašala predvsem na izboljšanje obstoječih postopkov za zagotavljanje neodvisnosti v zvezi z zahtevami Uredbe in spremljanja neodvisnosti, ter vsebino razkritij v preglednih poročilih.

Področja za izboljšavo na ravni izvajanja revizijskih poslov so se nanašala na različna revizijska področja, pri čemer so najpomembnejša navedena v nadaljevanju, z opredeljenimi ključnimi razlogi za ugotovljene pomanjkljivosti:

- testiranje notranjih kontrol, zaradi pomanjkljivih postopkov testiranja notranjih kontrol pri sistemskih knjižbah;
- razkritja v letnih poročilih, zaradi pomanjkljivih postopkov preverjanja ustreznosti razkritij v letnih poročilih, zahtevani z ZGD-1 in/ali računovodskimi standardi, ovrednotenja teh pomanjkljivosti, ter pomanjkljivih postopkov preverjanja ustreznosti predstavitev bilančnih postavk v bilanci stanja;
- uporaba dela revizorjevega veščaka, zaradi pomanjkljivega dokumentiranja opravljenega dela s strani revizorjevega veščaka;
- revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami poštene vrednosti, zaradi pomanjkljivega dokumentiranja revizorjeve obravnave ustreznosti računovodskih ocen (npr. predpostavk pri rezervacijah, nadomestljivi vrednosti osnovnih sredstev ipd.);
- zunanje potrditve, zaradi pomanjkljivega dokumentiranja opravljenih postopkov ter opredelitve pooblaščenega revizorja do ugotovljenih razhajanj na zunanjih potrditvah, ter pomanjkljivih postopkov pooblaščenega revizorja pri pridobivanju neodvisnih potrditev stanj terjatev in obveznosti;
- začetni revizijski posli – začetna stanja, zaradi pomanjkljivega dokumentiranja opravljenih postopkov začetnih stanj, ki vplivajo na računovodske izkaze revidiranega obdobja;
- posebne presoje posameznih računovodskih postavk – zaloge, zaradi pomanjkljivega dokumentiranja opravljenih revizijskih postopkov pri popisu zalog, ki je bilo opravljeno na drug dan, kot je datum računovodskih izkazov;
- preveritev dela veščakov poslovodstva, zaradi pomanjkljivega dokumentiranja preveritev pooblaščenega revizorja (npr. transakcij med povezanimi osebami, uporabljenih aktuarskih predpostavk pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine).

Združene informacije o ugotovitvah in zaključkih nadzorov nad kakovostjo dela revizijskih družb so za nadzorniško sezono 2017/2018 objavljene na spletni strani Agencije v letnem poročilu o splošnih rezultatih sistema zagotavljanja kakovosti.

3. AKTIVNOST: OBRAVNAVA PRIJAV

Agencija je v letu 2018 prejela s strani tretjih oseb pet prijav zoper subjekte nadzora. Dve prijavi sta se nanašali na sum kršitev pravil revidiranja s strani revizijskih družb, dve prijavi na sum kršitev pravil ocenjevanja vrednosti s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ena prijava se je nanašala na sum v nepravilnost opravljene notranje revizije, za kar Agencija ni pristojna, zato je prijavo odstopila Uradu za nadzor proračuna RS.

Agencija je v letu 2018 torej obravnavala dve prejeti prijavi zoper revizijski družbi, pri katerih je z namenom ugotavljanja potrebe po nadaljnjih postopkih preverila relevantno dokumentacijo in pojasnila pooblaščenih revizorjev. V obeh primerih Agencija na podlagi skrbne preučitve pojasnil in dokumentacije revizijske družbe ni ugotovila kršitev pravil revidiranja in zato tudi ni imela podlage za ukrepanje zoper revizijsko družbo oziroma pooblaščenega revizorja.

Agencija je v letu 2018 obravnavala tudi dve prijavi zoper pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. V enem primeru je na podlagi skrbne preučitve dejstev zaključila, da bi bila v Poročilu pooblaščenega ocenjevalca vrednosti sicer potrebna podrobnejša pojasnila nekaterih predpostavk in elementov, ni pa ugotovila takšnih kršitev pravil ocenjevanja vrednosti, zaradi katerih bi začela postopek za izrek ukrepa nadzora. V zvezi s tem je Agencija pooblaščenega ocenjevalca vrednosti poslala opozorilo o pripravi in obvezni sestavi poročil o ocenah vrednosti podjetij.

Agencija je v letu 2018 Inštitutu skladno s 3. točko petega odstavka 32. člena ZRev-2 na podlagi prejete prijave zoper opravljeno oceno vrednosti podala zahtevo za izvedbo pregleda kakovosti dela enega pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Nadzor nad kakovostjo dela pooblaščenega ocenjevalca bo Inštitut opravil v letu 2019.

5.1.2. CILJ: NADZOR AGENCIJE NAD SLOVENSKIM INŠTITUTOM ZA REVIZIJO PRI IZVAJANJU NADZORA KAKOVOSTI REVIDIRANJA POOBLAŠČENIH REVIZORJEV, REVIZIJSKIH DRUŽB IN POOBLAŠČENIH OCENJEVALCEV VREDNOSTI

1. AKTIVNOST: PROUČITEV NADZORNE DOKUMENTACIJE

Agencija je v letu 2018 proučila vso dokumentacijo, ki jo je prejela s strani Inštituta v okviru nadzora, skupaj z zapisniki, pripombami na zapisnike in strokovnimi mnenji revizijskega in strokovnega sveta Inštituta, ne glede na to, ali je revizijski svet Inštituta ugotovil pomembne nepravilnosti ali ne. V primeru ugotovljenih nepravilnosti oziroma kršitev pravil revidiranja oziroma ocenjevanja vrednosti s strani strokovnih služb Agencije, je strokovni svet Agencije začel postopek za izrek ukrepa nadzora.

PREGLED POSLOVANJA REVIZIJSKIH DRUŽB

Agencija je v letu 2018 prejela od Inštituta šest nadzornih spisov v zvezi z opravljenim nadzorom nad poslovanjem revizijskih družb, in sicer dva spisa iz načrta opravljanja nadzorov za leto 2017 in štiri spise iz načrta opravljanja nadzorov za leto 2018.

Inštitut ni ugotovil pomembnejših nepravilnosti pri poslovanju in obvladovanju kakovosti pri nobeni izmed pregledanih revizijskih družb. Agencija je v dveh primerih na podlagi pregleda nadzorne dokumentacije zahtevala od revizijskih družb dodatna pojasnila. Agencija je od obeh revizijskih družb pojasnila in želeno dokumentacijo prejela in na podlagi njih pripravila Poročilo o opravljenem pregledu nadzorne dokumentacije revizijskih družb, saj nepravilnosti niso bile ugotovljene. Agencija je trem revizijskim družbam poslala dopise z dodatnimi opozorili glede spoštovanja pravil v zvezi z obvladovanjem kakovosti v revizijski družbi.

Agencija je v letu 2018 pripravila skupno 6 Poročil o opravljenem pregledu nadzorne dokumentacije revizijskih družb, in sicer na podlagi proučitve celotne nadzorne dokumentacije, predložene s strani Inštituta.

KAKOVOST REVIDIRANJA POOBLAŠČENIH REVIZORJEV

Agencija je v letu 2018 prejela od Inštituta pet nadzornih spisov v zvezi z opravljenim nadzorom nad kakovostjo opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev iz načrta nadzorov za leto 2017 ter sedem nadzornih spisov v zvezi z opravljenim nadzorom nad kakovostjo opravljanja nalog pooblaščenih revizorjev iz načrta nadzorov za leto 2018. V zvezi z omenjenimi nadzori, je Inštitut ugotovil pomembnejše nepravilnosti pri izvajanju revizij s strani enega pooblaščenega revizorja, od dvanajstih skupno pregledanih. Agencija je zaradi ugotovljenih pomembnih nepravilnosti zoper pooblaščenega revizorja začela postopek nadzora in mu izrekla opomin, ki je v letu 2018 postal pravnomočen.

Agencija je v letu 2018 pripravila tudi 11 Poročil o opravljenem pregledu nadzorne dokumentacije pooblaščenih revizorjev na podlagi proučitve celotne nadzorne dokumentacije, predložene s strani Inštituta.

KAKOVOST OCENJEVANJA VREDNOSTI POOBLAŠČENIH OCENJEVALCEV VREDNOSTI

Agencija je v letu 2018 prejela od Inštituta osem nadzornih spisov v zvezi z opravljenim nadzorom nad kakovostjo opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti iz načrta opravljanja nadzorov za leto 2017, ter sedemnajst nadzornih spisov v zvezi z opravljenim nadzorom nad kakovostjo opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti iz načrta nadzorov za leto 2018. V zvezi z omenjenimi nadzori je Inštitut ugotovil pomembnejše nepravilnosti pri ocenjevanju vrednosti pri sedmih pregledanih opravljenih ocenah vrednosti za posamezne pooblaščene ocenjevalce vrednosti, od petindvajset skupno pregledanih.

Agencija je na podlagi ugotovljenih nepravilnosti zoper pooblaščene ocenjevalce začela postopek za ukrep nadzora in trem pooblaščenim ocenjevalcem izrekla opomin. V dveh primerih je Agencija presodila, da na podlagi ugotovitev Inštituta ni podlag za začetek postopka izreka ukrepa nadzora, dva postopka pa sta še v teku.

Agencija je v letu 2018 pripravila tudi 18 Poročil o opravljenem pregledu nadzorne dokumentacije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na podlagi proučitve celotne nadzorne dokumentacije, predložene s strani Inštituta.

SPREMLJANJE REALIZACIJE NAČRTA NADZOROV INŠTITUTA ZA LETO 2017

Na podlagi *Načrta opravljanja nadzorov v letu 2018 (za prvo polovico leta 2018)*, na katerega je strokovni svet Agencije dal soglasje dne 9. 1. 2018, in *Načrta opravljanja nadzorov v letu 2018 (za drugo polovico leta 2018)*, na katerega je strokovni svet Agencije dal soglasje dne 22. 5. 2018, je Inštitut za leto 2018 načrtoval nadzor nad kakovostjo dela štirinajstih (14) pooblaščenih revizorjev v okviru nadzora poslovanja sedmih revizijskih družb.

Agencija je do konca januarja 2019 prejela 7 nadzornih spisov (od 13¹⁴) nad kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev in štiri nadzorne spise (od 6¹⁵) nad kakovostjo dela revizijskih družb, ki so bili opravljeni v letu 2018. Hkrati je Inštitut Agencijo januarja 2019 obvestil, da bodo vsi postopki zaključeni v prvi polovici leta 2019.

Na podlagi *Načrta opravljanja nadzorov nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2018*, na katerega je strokovni svet Agencije dal soglasje dne 9. 1. 2018, je Inštitut za leto 2018 načrtoval nadzor nad kakovostjo dela šestnajstih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, od tega osmih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin, dveh pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme in šestih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij.

Agencija je do konca januarja 2019 prejela 18 nadzornih spisov (od 24) nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin in podjetij.

5.1.3. CILJ: PREVERITEV PRAVILNOSTI IZDAJE OZ. PODALJŠANJ DOVOLJENJ ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI REVIDIRANJA IN NALOG POOBLAŠČENEGA REVIZORJA IN POOBLAŠČENEGA OCENJEVALCA VREDNOSTI

Agencija je v letu 2018 preverila pravilnost izdaje dovoljenj in podaljšanj dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja in nalog pooblaščenega revizorja, ki jih izdaja Inštitut. Agencija s preveritvijo pravilnosti izdaje dovoljenj in podaljšanj dovoljenj uresničuje svojo pristojnost nadzora nad podeljevanjem in podaljševanjem dovoljenj za opravljanje dejavnosti revidiranja in nalog pooblaščenega revizorja.

Agencija je od Inštituta zahtevala predložitev celotne podporne dokumentacije kot podlage za izdajo in podaljšanje dovoljenj subjektom nadzora in preverila pravilnost:

- 10 izdaj dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja v letu 2018,
- 10 podaljšanj dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja v letu 2018,
- 10 izdaj dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v letu 2018,
- 10 podaljšanj dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v letu 2018.

¹⁴ Načrtovan nadzor nad eno pooblaščenim revizorko ne bo opravljen, saj ji je poteklo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in ga ni podaljšala.

¹⁵ Revizijska družba, nad katero je bil načrtovan nadzor nad njeno kakovostjo dela, nima več dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja in zato ni več subjekt nadzora.

Agencija je pregledala vso predloženo podporno dokumentacijo in na podlagi pridobljenih dokazil zaključila, da so predložena dokazila o izpolnjevanju pogojev za izdajo zgoraj navedenih dovoljenj ustrezna.

5.1.4. CILJ: ZAGOTOVITI KAKOVOST IZOBRAŽEVANJA ZA PRIDOBITEV STROKOVNEGA NAZIVA POOBLAŠČENI REVIZOR IN POOBLAŠČENI OCENJEVALEC VREDNOSTI

Agencija je v preteklih letih pregledala in preverila gradiva za vse predmete, ki predstavljajo sestavni del izobraževalnega programa za pridobitev naziva pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij. Ta gradiva so bila naslednja: Gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij, Poklicna etika in poslovno komuniciranje, Civilno pravo in gospodarske pogodbe, Davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb, Računovodenje in Slovenski računovodski standardi, Matematične in statistične metode, Izbrane teme iz sodobnih poslovnih financ, Metode ocenjevanja vrednosti podjetij, Osnove vrednotenja podjetij, Posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij in pregled poročila o ocenjevanju vrednosti in Standardi ocenjevanja vrednosti. Gradivo se v letu 2018 ni spreminjalo.

Agencija je v preteklih letih, ko je prvič potekalo izobraževanje za pridobitev znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja skladno z ZRev-2, na podlagi katerega je bil v Ur. l. št. 98/09 objavljen Pravilnik o pridobitvi potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, pregledala gradiva za vse predmete, ki predstavljajo sestavni del izobraževalnega programa za pridobitev naziva pooblaščen revizor. Ta gradiva so bila naslednja: Gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij, Civilno pravo in gospodarske pogodbe, Delovno in socialno pravo, Stečajno pravo in postopki zaradi insolventnosti, Računovodenje in slovenski računovodski standardi, Računovodsko proučevanje (stroškovno računovodstvo in poslovodno računovodstvo), Mednarodni računovodski standardi, Matematične in statistične metode, Poslovne finance in finančno analiziranje, Davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb, Obvladovanje tveganj in notranje kontroliranje, Informacijske tehnologije in računalniške ureditve, Mednarodna pravila revidiranja in revizorjevo poročanje in Sestavljanje in revidiranje konsolidiranih računovodskih izkazov. Gradivo se v letu 2018 ni spreminjalo.

Ugotovljeno je bilo, da so vsa gradiva pripravljena ustrezno, s čimer je zagotovljena kakovost izobraževanja, tako za pridobitev strokovnega naziva pooblaščen revizor kot tudi pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij.

5.1.5. CILJ: ZAGOTOVITI KAKOVOST STALNEGA (DODATNEGA) IZOBRAŽEVANJA POOBLAŠČENIH REVIZORJEV IN POOBLAŠČENIH OCENJEVALCEV

Agencija je v letu 2018 aktivno spremljala in preverjala programe za izobraževanje, ki so priznani kot dodatno izobraževanje. Agencija namreč sodeluje v komisiji, ki po presoji in preveritvi vsebine in gradiva za izobraževanje, dodeli izobraževanju ustrezno oznako.

Agencija je z udeležbo na seminarjih, simpozijih ali konferencah preverila kakovost enajstih izobraževanj, priznanih kot dodatno izobraževanje za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja oziroma pooblaščenega ocenjevalca. Kot ustrezno oziroma kakovostno šteje tisto izobraževanje, ki nadgrajuje znanje pooblaščenih revizorjev in

pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na področjih, ki jih morajo pooblašчени revizorji oziroma pooblašчени ocenjevalci poznati za kakovostno opravljanje svojih nalog. Izobraževanje, ki ponavlja znanja, ki jih mora pooblašчени revizor oziroma pooblašчени ocenjevalec osvojiti za pridobitev strokovnega naziva, ne šteje za ustrezno.

Agencija je preverila in pregledala vsa izobraževanja, organizirana s strani Inštituta v letu 2018, in sicer smo preverjali ustreznost tematike in vsebine ter predavatelje. Pregledali smo gradivo za izobraževanje, prav tako smo se v enajstih primerih izobraževanja tudi sami udeležili, tako da smo preverili tudi ustrezno podajanje informacij na seminarju, ki je priznan kot dodatno izobraževanje.

5.2. POMEMBNE AKTIVNOSTI AGENCIJE V LETU 2018

Poleg ciljev, ki jih je Agencija opredelila v Načrtu dela in finančnem načrtu za leto 2018, je v letu 2018 Agencija opravljala tudi vrsto drugih nalog in aktivnosti, ki jih je nalagal takrat veljavni ZRev-2. Te pa so podrobneje podane v nadaljevanju.

5.2.1. NADZOR NAD KAKOVOSTJO DELA REVIZIJSKIH DRUŽB, POOBLAŠČENIH REVIZORJEV IN POOBLAŠČENIH OCENJEVALCEV VREDNOSTI

NEPOSREDNI NADZOR NAD KAKOVOSTJO DELA SUBJEKTOV NADZORA

Skladno z v letu 2018 še veljavnim ZRev-2 sta v letu 2018 opravljala nadzor nad kakovostjo dela pooblaščenih revizorjev, revizijskih družb in pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti tako Agencija kot Inštitut, pri čemer je bila na podlagi Uredbe, Agencija edini pristojni organ za nadzor nad kakovostjo revidiranja subjektov javnega interesa in izvajanja Uredbe.

Na podlagi *Načrta opravljanja nadzorov v letu 2018 (za prvo polovico leta 2018)*, na katerega je strokovni svet Agencije dal soglasje dne 9. 1. 2018, in *Načrta opravljanja nadzorov v letu 2018 (za drugo polovico leta 2018)*, na katerega je strokovni svet Agencije dal soglasje dne 22. 5. 2018, je Inštitut za leto 2018 načrtoval nadzor nad kakovostjo dela štirinajstih (14) pooblaščenih revizorjev v okviru nadzora poslovanja sedmih revizijskih družb, in sicer:

- PLUS REVIZIJA d.o.o.
- REFIKO d.o.o.
- FIRES d.o.o.
- RATING d.o.o.
- PROBITAS d.o.o.
- REVIZIJA d.o.o.
- DINAMIC d.o.o.

Postopki nadzora so bili do sprejetja novele ZRev-2A dolgotrajni, saj je v začetni fazi Inštitut v okviru preveritev sistema obvladovanja kakovosti, opravil nadzor nad subjektom nadzora, in preden je Agencija prejela celoten nadzorni spis z mnenjem revizijskega sveta Inštituta, je minilo v povprečju osem mesecev. Agencija je nato preverila celotno dokumentacijo in ob ugotovljenih pomembnejših nepravilnostih začela postopek za izrek ukrepa nadzora čim prej oziroma najkasneje v treh mesecih od prejema nadzornega spisa. Ker je bil postopek dvofazni in je imel subjekt nadzora možnost podati izjavo na začetek postopka in suma kršitev pravil

revidiranja, je odločba postala pravnomočna v povprečju v šestih mesecih od začetka postopka za izrek ukrepa nadzora¹⁶. Torej je minilo od začetka nadzora s strani Inštituta do pravnomočne odločbe, če so bile ugotovljene pomembnejše nepravilnosti, približno leto in pol.

Navedeno problematiko je na področju revidiranja odpravila novela ZRev-2A, saj je bila odpravljena dualnost nadzora, ki sta ga opravljala tako Agencija kot Inštitut, sedaj pa je to le v pristojnosti Agencije.

Na področju nadzora nad ocenjevanjem vrednosti tudi s sprejetjem novele ZRev-2A ni prišlo do sprememb.

POSREDNI NADZOR NAD KAKOVOSTJO DELA SUBJEKTOV NADZORA

Poleg neposrednega nadzora nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji ter pooblaščenimi ocenjevalci, je Agencija v letu 2018 opravljala tudi **posredni nadzor** spoštovanja določb ZRev-2, in sicer na podlagi pregleda iz:

A. *Obveznega letnega poročanja revizijskih družb*

Na podlagi letnih poročil s strani revizijskih družb je namreč Agencija preverila podatke, ki so jih morale poslati revizijske družbe do konca maja 2018 za obdobje od 16. 4. 2017 do 15. 5. 2018. S tem je Agencija preverjala, ali delujejo revizijske družbe skladno z ZRev-2, na podlagi pregleda dokumentacije, ki vključuje:

- pregled števila načrtovanih in porabljenih ur za vsakega člana revizijske skupine za vsako posamezno revizijo računovodskih izkazov;
- pregled števila revizijskih poročil, ki jih je podpisal posamezen pooblaščen revizor;
- pregled vseh pogodb o revidiranju računovodskih izkazov, ki jih je revizijska družba sklenila z naročniki za revidiranje računovodskih izkazov preteklega obračunskega obdobja in vseh pogodb, ki jih je revizijska družba v preteklem obračunskem obdobju sklenila za opravljanje drugih poslov dajanja zagotovil in poslov opravljanja dogovorjenih postopkov;
- pregled števila zaposlenih, pooblaščenih revizorjev in ostalega revizijskega osebja.

Več o pregledu letnih poročil in o ugotovljenih kršitvah v zvezi s poročanjem je navedeno v poglavju 2.1.1.

B. *Obveznega mesečnega poročanja revizijskih družb*

Na podlagi Pravilnika o poročanju revizijskih družb (več v razdelku 2.1.1.) je Agencija v letu 2018 preverjala, ali delujejo revizijske družbe skladno z ZRev-2 in Priporočilom 1 za zagotavljanje kakovosti revidiranja računovodskih izkazov, na podlagi pregleda dokumentacije, in sicer:

- pregled načrtovanega skupnega števila ur za izvedbo revizije in skladnost z določbami iz Priporočila 1, v katerem je opredeljen priporočljivi obseg porabe časa za posamezen revizijski posel;

¹⁶ To je v primeru, če subjekt nadzora ne vloži tožbe na Upravno sodišče RS

- preverjanje pogodbenih cen za revidiranje računovodskih izkazov in spoštovanje Smernic za oblikovanje cen revizijskih storitev, ki so objavljane na spletnih straneh Slovenskega inštituta za revizijo, kot je to opredeljeno v Priporočilu 1.

Agencija za leto 2018 ni ugotovila kršitev v zvezi z mesečnim poročanjem revizijskih družb.

C. Objave preglednega poročila na podlagi 79. člena ZRev-2 in 13. člena Uredbe

Skladno z v 2018 veljavnimi določbami ZRev-2 so morale revizijske družbe, ki izvajajo obvezno revizijo subjektov, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev in revizijske družbe v mreži, skladno z 79. členom ZRev-2, v treh mesecih po koncu vsakega poslovnega leta, na svojih spletnih straneh objaviti pregledno poročilo z zakonsko predpisano vsebino.

Skladno s 13. členom Uredbe so morale revizijske družbe, ki izvajajo obvezne revizije subjektov javnega interesa, na svoji spletni strani objaviti letno poročilo o preglednosti najpozneje štiri mesece po koncu vsakega poslovnega leta. Navedena določba je relevantna za revizije računovodskih izkazov subjektov javnega interesa od leta 2017 dalje.

Agencija je v letu 2018 preverjala:

- zavezanost posameznih revizijskih družb za objavo preglednega poročila;
- ustreznost vsebine objavljenih preglednih poročil s pregledom lastniških in upravljavskih povezav ter ustreznost vsebine po v 2018 veljavnih določbah 79. člena ZRev-2.

Agencija je preverila vsebino preglednih poročil v dveh sklopih:

- a) *13 revizijskih družb, ki so v letu 2017 revidirale subjekte javnega interesa in so objavile pregledno poročilo po 13. členu Uredbe*

Vse revizijske družbe - zavezanke za objavo preglednega poročila, so ga tudi objavile. Teh revizijskih družb je bilo 13.

- b) *15 revizijskih družb, ki v letu 2017 niso revidirale subjektov javnega interesa in so objavile pregledno poročilo po v letu 2018 še veljavnih določbah 79. člena ZRev-2, zaradi obstoja povezav v mreži*

Skupno je torej pregledna poročila objavilo 28 revizijskih družb.

Agencija je v letu 2018 opravila tematski pregled poročil o preglednosti oziroma preglednih poročil¹⁷, objavljenih s strani trinajstih revizijskih družb, ki so v letu 2017 oziroma zadnjem poslovnem letu opravljale obvezne revizije subjektov javnega interesa.

V poročilu, ki je objavljeno tudi na spletni strani Agencije, so obravnavane najpomembnejše ugotovitve opravljenega pregleda, v zvezi s katerimi so bile revizijskim družbam podane tudi določene zahteve po dodatnih razkritjih v preglednih poročilih ter priporočila za povečanje transparentnosti delovanja revizijskih družb.

¹⁷ Terminološko poimenovanje poročila (ang. *Transparency Report*): pregledno poročilo, kot je poimenovano v ZRev-2, poročilo o preglednosti, kot je poimenovan v Uredbi

Agencija je na podlagi preveritev vsebine preglednih poročil ugotovila, da so revizijske družbe ustrezno poročale na podlagi določb ZRev-2 in Uredbe in v zvezi s tem pomembne nepravilnosti niso bile ugotovljene.

D. Pregled ključnih revizijskih zadev v revizorjevih poročilih

Agencija je tudi v letu 2018 analizirala ključne revizijske zadeve (KAM), kakor jih določa MSR 701, v izdanih revizorjevih poročilih subjektov javnega interesa za leto 2017. V analizo ključnih revizijskih zadev so bila vključena revizorjeva poročila enajstih revizijskih družb za (vseh) 71 subjektov javnega interesa na dan 31. 12. 2017. Povprečno število KAM-ov v izdanih revizorjevih poročilih, ki vsebujejo KAM, je bilo 1,5 (v letu 2016 1,8).

Najpogosteje so revizorjeva poročila vsebovala po en KAM. Zmanjšanje povprečnega števila KAM na revizorjevo poročilo, primerjalno s preteklim letom, je zaradi dodatnih zavezancev SJL, ki so v letu 2017 poročali v skladu z zahtevami Uredbe (javne družbe, kreditne institucije in zavarovalnice) in so v večini primerov, imeli v revizorjevem poročilu po 1 KAM.

Pooblaščen revizorji so v večini primerov utemeljili KAM s pomembnostjo zadeve za računovodske izkaze ter subjektivnostjo posloводства oziroma kompleksnostjo računovodske politike pri izkazovanju postavk v računovodskih izkazih. Pooblaščen revizorji so v največji meri zaznavali pomembna tveganja pri naložbah v odvisne družbe, drugih naložbah, osnovnih sredstvih ter slabitvah kreditnega portfelja in zavarovalniških rezervacijah, saj ta predstavljajo velik del sredstev revidiranih družb, njihova vrednost pa je podvržena ocenam in predpostavkam.

Izsledki analize KAM-ov so pokazali, da so pooblaščen revizorji večinoma upoštevali določila MSR 701, ter s tem povezane določbe Uredbe, kljub temu pa je Agencija zaznala tudi področja za izboljšavo, in sicer predvsem glede obsega opisov opravljenih revizorjevih postopkov, zaradi česar bo opravljen enak tematski nadzor tudi v letu 2019. Poročilo o tematskem pregledu ključnih revizijskih zadev v revizorjevih poročilih za leto 2017 je objavljeno na spletni strani Agencije¹⁸.

Agencija je v enem primeru ugotovila, da revizorjevo poročilo ne vsebuje odstavka o ključnih revizijskih zadevah ter da v njem tudi ni ostalih sestavin, ki jih določa drugi odstavek 10. člena Uredbe (EU) št. 537/2014, zato je revizijski družbi izdala odredbo o odpravi kršitve, ki je ugotovljeno kršitev v letu 2018 odpravila z objavo popravljenega revizorjevega poročila.

E. Obvestila o razrešitvah revizijskih družb, prejetih na podlagi petega odstavka 37. člena ZRev-2

Pravna oseba lahko razreši revizijsko družbo, ki opravlja revizijo njenih računovodskih izkazov, le na podlagi utemeljenih razlogov. Različna mnenja o računovodskih obravnavah ali revizijskih postopkih niso utemeljeni razlogi za razrešitev. Pravna oseba mora pisno obvestiti Inštitut in Agencijo o razrešitvi ali o odstopu revizijske družbe v obdobju, za katero je veljalo imenovanje, in ustrezno pojasniti razloge za razrešitev ali odstop.

Agencija je v letu 2018 prejela štirinajst obvestil o razrešitvah revizijskih družb oziroma odpovedih pogodb o revidiranju ter preverila utemeljenost razlogov za razrešitve. Tudi v letu 2018 je bila med najpogostejšimi razlogi za razrešitev revizijskih družb nezavezanost

¹⁸ http://www.anr.si/f/docs/Revizijska_stroka/Porocilo_tematski_pregled_KAM_2016-ZA_OBJAVO.pdf

revidirancev k obvezni reviziji računovodskih izkazov po določbah ZGD-1, v enem primeru je odpovedala pogodbo revizijska družba zaradi odločitve, da ne bo več revidirala subjektov javnega interesa, v enem primeru je bilo ugotovljeno, da do podpisa pogodbe sploh ni prišlo, v enem primeru, kjer je revidirana družba zaradi velikega obsega poslovanja v tujini razrešila revizijsko družbo, zaradi sklenitve pogodbe o revidiranju z mednarodno uveljavljeno revizijsko družbo, pa je Agencija revizijski družbi in njeni odgovorni osebi izrekla pisno opozorilo. Štiri zadeve do 31. 12. 2018 še niso bile zaključene.

METODOLOGIJA IZBORA SUBJEKTOV IN PREDMETOV NADZORA

Agencija je v letu 2017 na podlagi ZRev-2 in Uredbe sprejela *Metodologijo izbora subjektov in predmetov nadzora*, ki predstavlja usmeritve nadzorni skupini v povezavi z izborom revizijskih družb, revizijskih spisov ter področij v sklopu izbranih revizijskih spisov za izvedbo rednega nadzora kakovosti revidiranja. V dokumentu so predstavljeni obvezni kriteriji, ki jih je treba upoštevati pri vsakokratnem izboru in dodatni kriteriji, ki jih lahko nadzorna skupina pri nadzoru upošteva. Usmeritve vsebujejo bistvena načela, ki izhajajo iz Uredbe, to je nadzorniški pristop na osnovi analize tveganj in minimalne zahteve, ki jih Uredba predpisuje za nadzor nad revizijskimi družbami, ki revidirajo subjekte javnega interesa.

Obvezna področja pregleda na ravni revizijskih družb so:

- ocena zasnove sistema notranjega obvladovanja kakovosti,
- ustreznost spoštovanja etičnih zahtev,
- ocenjevanje kakovosti poslov,
- količina in kakovost uporabljenih sredstev,
- izvajanje poslov,
- ocena vsebine preglednega poročila, ter
- zagotavljanje skladnosti z zahtevami o stalnem izobraževanju.

Na ravni revizijskih poslov so obvezna področja pregleda:

- dogovarjanje o pogojih za revizijske posle,
- količina in kakovost uporabljenih sredstev v povezavi z zahtevami o zaračunanih plačilih za revizijske storitve iz 4. člena Uredbe,
- ocenjevanje kakovosti posla,
- razkritja v letnem poročilu,
- revizorjevo poročilo,
- pomembnost,
- prepoznavanje in ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe,
- revizorjevi odzivi na ocenjena tveganja,
- revidiranje pomembnih računovodskih ocen.

Pregledi zagotavljanja kakovosti morajo biti ustrezni in sorazmerni z obsegom in zapletenostjo poslovanja pregledanega pooblaščenega revizorja ali revizijskega družbe. Nadzorna skupina lahko izbere več kot en revizijski spis, če tako oceni na podlagi analize tveganj (npr. v primeru, da je ključni revizijski partner podpisal veliko število revizorjevih poročil pomembnih oziroma izpostavljenih družb). Med pomembne družbe se v prvi vrsti štejejo subjekti javnega interesa, med izpostavljene družbe pa katerekoli družbe, katerih izpostavljenost izhaja iz informacij iz okolja (npr. prijave tretjih oseb, tvegana panoga, itd.).

Kriteriji izbora revizijskih spisov za izbrano revizijsko družbo so:

- *narava revidiranja oziroma revizije*: subjekt javnega interesa, velika organizacija, več lokacij, kompleksen proces konsolidacije, specifični sektorji, za katere je izkušen znano, da so bolj tvegani (bančništvo, zavarovalništvo, nepremičnine, druge regulirane panoge);
- *značilnosti pooblaščenega revizorja*: pooblaščen revizor je bil na novo imenovan kot ključni revizijski partner, ugotovitve iz preteklih inšpekcijskih nadzorov (in/ ali preiskav), ključni revizijski partner še ni bil nadziran v sklopu rednega nadzora kakovosti, pomanjkljive izkušnje ključnega revizijskega partnerja glede na značilnosti posamezne revizije (npr. iz letnega poročanja izhaja, da oseba, ki ima večino klientov v industrijskem sektorju, revidira tudi banko);
- *dodatni kriteriji*: revizije družb, ki so opredeljene kot bolj izpostavljene (veliko število zaposlenih, politična izpostavljenost, itd.), informacije, posredovane s strani drugih regulatorjev, informacije iz medijev (problem delujočega podjetja, prestrukturiranje, morebitne težave z davčnimi organi, sumi pranja denarja, pomembne spremembe vodstva, neustrezno korporativno upravljanje, itd.), prva revizija (tj. revizijska družba prvo leto revidira družbo), število porabljenih ur na projektu (razvidno iz obveznega poročanja revizijskih družb), cena posamezne revizije ter njene spremembe tekom let, znana in morebitna tveganja za neodvisnost (npr. zaradi opravljanja drugih storitev, itd.), revizijske družbe, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti pri predhodnih inšpekcijskih nadzorih, ali pa pri internih nadzorih (s strani njihovih mrež) ter novo nastale revizijske družbe in rotacija ključnega revizijskega partnerja in revizijske skupine;
- *pregled letnih poročil oz. drugih objavljenih informacij*: razne prilagoditve revizorjevega poročila in / ali morebitno poudarjanje zadev, ključne revizijske zadeve v revizorjevem poročilu, ključni podatki o revidirani družbi (tržna kapitalizacija, prihodki, neto sredstva, izstopajoče postavke (npr. dobro ime predstavlja pomemben del celotnih neto sredstev), pomembnost postavk, merjenih po pošteni vrednosti, ki zahtevajo visoko mero presoje oziroma obstaja velika ocenjevalna negotovost (npr. dobro ime, finančna sredstva / obveznosti, umeščena na 3. nivo hierarhije poštene vrednosti), pomembne neobičajne ali pa kompleksne transakcije, opisane v letnem poročilu, pomembne spremembe glede na pretekle rezultate (tj. glede na primerljiva pretekla obdobja) in neustrezna oziroma manjkajoča razkritja v računovodskih izkazih glede na zahteve računovodskega okvira.

Kriteriji izbora področij za izbrane revizijske spise pa so naslednji:

- a.) *kriteriji za izbor področij pregleda* (predmet pregleda so postavke, ki so materialno pomembne z vidika računovodskih izkazov):
- prioriteta inšpekcijska področja na nivoju EU;
 - pomembni poslovni dogodki revidiranja, ki so se zgodili tekom poslovnega leta (prevzemi, združitve, problematika delujočega podjetja, itd.);
 - področja, ki veljajo za tvegana po posameznih panogah (npr. pripoznavanje prihodkov pri revizijah gradbenih podjetij, popravki vrednosti posojil pri bankah, matematične rezervacije pri zavarovalnicah, itd.).
- b.) *drugi kriteriji*:
- področja, identificirana na podlagi začetnega sestanka s ključnim revizijskim partnerjem (in člani revizijske skupine);
 - tvegana področja, ki jih je identificirala revizijska skupina;
 - področja, ki jih je kot pomembna določil pregledovalec kakovosti posla;
 - področja, kjer je prisotna pomembna presoja in ocenjevalna negotovost;

- področja, na katera so imele vpliv neobičajne oziroma kompleksne transakcije (npr. transakcije, ki so neobičajne v sklopu normalnega poslovanja posamezne družbe);
- področja, ki imajo pomemben vpliv na računovodske izkaze;
- področja, ki imajo pomemben vpliv na ključne dejavnike uspeha (KPI), vključno z zavezami v kreditnih pogodbah;
- aktualne objave in spremembe na področju računovodskih in revizijskih standardov, ki imajo neposreden vpliv na izbrani revizijski spis;
- predhodne interne oz. eksterne inšpekcijske ugotovitve;
- spremembe vodstva pri revidirani družbi;
- informacije iz medijev, če jih je mogoče povezati s konkretnimi področji revizije (npr. tožbe);
- pretekle izkušnje Agencije s posamezno revizijsko družbo in s posameznim pooblaščenim revizorjem.

5.1.6. POSTOPKI ZA IZREK UKREPOV NADZORA REVIZIJSKIM DRUŽBAM, POOBLAŠČENIM REVIZORJEM IN POOBLAŠČENIM OCENJEVALCEM

Na podlagi opravljenih neposrednih in posrednih nadzorov nad kakovostjo dela revizijskih družb, pooblaščenih revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev, je Agencija v letu 2018 po uradni dolžnosti v primeru utemeljenega suma kršitev pravil revidiranja oziroma ocenjevanja začela 10 postopkov za izrek ukrepa nadzora, in sicer tri postopke zoper pooblaščene revizorje, pet postopkov zoper pooblaščene ocenjevalce vrednosti in dva postopka zoper revizijske družbe.

Za izdajo odločbe o začetku postopka zadostuje, da Agencija razpolaga s podatki, iz katerih izhaja utemeljen sum, da je podan razlog za izrek ukrepa nadzora. Agencija je v letu 2018 lahko pridobila podatke tako od Inštituta kot tudi drugih virov, kot so na primer pobude pravnih in fizičnih oseb. Ali bo razpoložljive podatke upoštevala, je bila stvar njene lastne presoje, saj je pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna. Agencija ni bila vezana na morebitno mnenje Inštituta v zvezi z opravljenimi neposrednimi nadzori nad kakovostjo dela subjektov nadzora. Od uveljavitve novele ZRev-2A pa je Agencija edini nadzorni organ nad revidiranjem.

V letu 2018 je Agencija izdala 27 upravnih aktov nadziranim osebam, in sicer:

REVIZIJSKIM DRUŽBAM (9):

- 2 odredbi za odpravo kršitev,
- 1 odločbo o delni ugoditvi ugovoru,
- 1 odločbo o zavrnitvi ugovora in
- 5 odločb o ugotovitvi odprave kršitev.

POOBLAŠČENIM REVIZORJEM (5):

- 1 odredbo za odpravo kršitev,
- 2 odločbi o začetku postopka za izrek opomina in
- 2 odločbi o izreku opomina.

POOBLAŠČENIM OCENJEVALCEM (13):

- 2 odločbi o začetku postopka za izrek opomina,
- 3 odločbe o začetku postopka za odvzem dovoljenja,
- 4 odločbe o izreku opomina,
- 3 odločbe o izreku pogojnega odvzema dovoljenja in
- 1 sklep o ustavitvi postopka za izrek ukrepa nadzora.

Od vseh izrečenih ukrepov **revizijskim družbam** je od ustanovitve Agencije do 31. 12. 2018 145 ukrepov pravnomočnih:

- Leto 2018: 5 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2017: 3 pravnomočni ukrepi
- Leto 2016: 35 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2015: 34 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2014: 14 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2013: 6 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2012: 11 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2011: 25 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2010: 9 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2009: 3 pravnomočni ukrepi

Štiri revizijske družbe so zoper izdane ukrepe Agencije vložile 6 tožb na Upravno sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju UP RS)¹⁹. V enem primeru je revizijska družba tožbo umaknila, v treh primerih je sodišče tožbo revizijskih družb zavrnilo, v enem primeru je tožbo vrnilo v ponovno odločanje in v enem primeru je sodišče tožbo zavrglo. V letu 2018 tožbe revizijskih družb zoper Agencijo niso bile vložene, prav tako na dan 31. 12. 2018 ni nezaključenih postopkov pred sodiščem iz preteklih let.

Od vseh izrečenih ukrepov **pooblaščenim revizorjem** je od ustanovitve Agencije do 31. 12. 2018 68 ukrepov pravnomočnih, in sicer:

- Leto 2018: 2 pravnomočna ukrepa
- Leto 2017: 3 pravnomočni ukrepi
- Leto 2016: 6 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2015: 13 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2014: 9 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2013: 6 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2012: 8 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2011: 12 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2010: 8 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2009: 1 pravnomočni ukrep

¹⁹ Od 10. 8. 2013 dalje je skladno z novelo Zakona o sodiščih (Ur. l. RS, št. 63/13) prenehal veljati 111. člen ZRev-2. S tem je bila prenesena pristojnost za odločanje o sodnem varstvu v postopkih, določenih v ZRev-2, iz Vrhovnega sodišča RS na Upravno sodišče RS.

Pooblašчени revizorji so zoper ukrepe Agencije doslej vložili sedemindvajset (27) tožb na Vrhovno sodišče Republike Slovenije oziroma UP RS. Sodišči sta v triindvajsetih primerih odločila v korist Agencije, eno tožbo je sodišče zavrglo, v enem primeru je tožbi ugodilo in odločbo Agencije odpravilo, ena tožba je bila vrnjena v ponovni postopek. V enem primeru se v zvezi z vloženo tožbo pooblaščenih revizorjev UP RS še ni izreklo.

Od vseh izrečenih ukrepov **pooblaščenim ocenjevalcem** je od ustanovitve Agencije do 31. 12. 2018 42 ukrepov pravnomočnih, in sicer:

- Leto 2018: 3 pravnomočni ukrepi
- Leto 2017: 4 pravnomočni ukrepi
- Leto 2016: 4 pravnomočni ukrepi
- Leto 2015: 2 pravnomočna ukrepa
- Leto 2014: 5 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2013: 8 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2012: 4 pravnomočni ukrepi
- Leto 2011: 10 pravnomočnih ukrepov
- Leto 2010: 2 pravnomočna ukrepa

V dvajsetih primerih je bila vložena tožba na sodišče, od katerih je bilo 16 tožb zavrnjenih, dve sta bili vrnjeni v ponovni postopek, v treh primerih pa se o tožbi UP RS še ni izreklo.

Vsi ukrepi nadzora revizijskim družbam, pooblaščenim revizorjem in pooblaščenim ocenjevalcem, izrečeni v letu 2018, so podrobneje opisani v Prilogi 1 Letnega poročila za leto 2018 *Poročilo o ukrepih*, katerega namen je obvestiti javnost o ukrepih, naloženim revizijskim družbam, pooblaščenim revizorjem in pooblaščenim ocenjevalcem. Povzetki pravnomočnih ukrepov zoper pooblaščenih revizorje, mlajši od 5 let, so objavljeni v javnem delu registra pooblaščenih revizorjev na spletni strani Agencije. Povzetki pravnomočnih ukrepov zoper pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, mlajši od 5 let, so objavljeni v javnem delu registra pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na spletni strani Inštituta.

5.1.7. POSTOPKI ZA IZREK UKREPOV NADZORA REVIZIJSKIM DRUŽBAM V LETU 2018

Agencija je v letu 2018 uvedla dva nadzorna postopka zoper **revizijske družbe**, za katere so obstajali dokazi, da so kršile ZRev-2, in sicer je izdala dve odredbi za odpravo kršitev. Oba postopka sta že zaključena z izdajo odločbe o ugotovitvi odprave kršitev. Prav tako je Agencija v letu 2018 nadaljevala tri postopke, ki še niso bili zaključeni v letu 2017 in jih zaključila z izdajo odločbe o ugotovitvi odprave kršitev.

Kršitve pravil revidiranja s strani revizijskih družb, ugotovljene v letu 2018, se nanašajo na kršitve določb:

- Kodeksa etike za računovodske strokovnjake v zvezi z neprimernim in zavajajočim oglaševanjem revizijske družbe in
- MSR 701 in drugega odstavka 10. člena Uredbe v zvezi z vsebino revizorjevega poročila o računovodskih izkazih družbe, ki je subjekt javnega interesa, saj to ni vsebovalo vseh s predpisi zahtevanih sestavin.

Podrobneje so kršitve pravil revidiranja revizijskih družb obrazložene v *Prilogi 1: Poročilo o ukrepih za leto 2018*.

5.1.8. POSTOPKI ZA IZREK UKREPOV NADZORA POOBLAŠČENIM REVIZORJEM V LETU 2017

Agencija je v letu 2018 uvedla tri nadzorne postopke zoper **pooblašcene revizorje**, za katere je obstajal utemeljen sum, da so pri revidiranju kršili pravila revidiranja. Od tega sta bila dvema pooblaščenima revizorjema izrečena opomina, enemu pooblaščenemu revizorju pa odredba o odpravi kršitev.

Agencija je v letu 2018 izrekla pooblaščenim revizorjem ukrepe nadzora zaradi kršitev pravil revidiranja predvsem v zvezi z vrednotenjem nepremičnin, dolgoročnih finančnih naložb in v zvezi z vsebino izdanega mnenja.

V vseh primerih je Agencija zaradi ugotovljenih kršitev pravil revidiranja v zvezi s postopki pooblaščenega revizorja zaključila, da ne gre za takšne kršitve MSR, zaradi katerih je revizorjevo poročilo, ki ga je podpisal pooblaščen revizor, pomanjkljivo oziroma zavajajoče, kar bi bil po v letu 2018 veljavnih določbah ZRev-2 razlog za odvzem dovoljenja.

Podrobneje so kršitve pravil revidiranja pooblaščenih revizorjev obrazložene v *Prilogi 1: Poročilo o ukrepih za leto 2018*.

5.1.8.1. POSTOPKI ZA IZREK UKREPOV NADZORA POOBLAŠČENIM OCENJEVALCEM VREDNOSTI V LETU 2018

Agencija je v letu 2018 uvedla pet nadzornih postopkov zoper **pooblašcene ocenjevalce vrednosti**, za katere je obstajal utemeljen sum, da so kršili pravila ocenjevanja, ter nadaljevala štiri nadzorne postopke iz leta 2017. Od tega so bili trem pooblaščenim ocenjevalcem izrečeni pogojni odvzemi dovoljenja, štirim pooblaščenim ocenjevalcem je bil izrečen opomin, en postopek pa je bil na podlagi prejete izjave pooblaščenega ocenjevalca ustavljen. En postopek še ni zaključen.

Agencija je v letu 2018 izrekla pooblaščenim ocenjevalcem ukrepe nadzora, ker so kršili pravila ocenjevanja vrednosti, predvsem:

- 2. odstavek MSOV^[1] (2013) 101 - Obseg dela;
- 3. odstavek MSOV (2013) 102 – Izvajanje;
- in 1. odstavek MSOV (2013) 103 – Poročanje;
- SPS^[2] 1 (Ocenjevanje vrednosti podjetij);
- SPS 2 (Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah).

Podrobneje so kršitve pravil ocenjevanja vrednosti obrazložene v *Prilogi 1: Poročilo o ukrepih za leto 2018*.

^[1] Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti

^[2] Slovenski poslovnofinančni standard

5.1.9. POSTOPKI O PREKRŠKU ZOPER DRUGE OSEBE

V letu 2018 je Agencija obravnavala štirinajst prekrškovnih zadev, in vse so se nanašale na preverjanje morebitne kršitve 2. alineje prvega odstavka 166. člena ZRev-2, torej morebitne neutemeljene razrešitve revizijske družbe s strani naročnika. Agencija je v sedmih primerih z uradnim zaznamkom ustavila postopek preverjanja kršitev ZRev-2, saj obravnavana dejanja niso imela znakov prekrška, v enem primeru pa je Agencija zaradi neustrezne razrešitve revizijske družbe naročniku in njegovi odgovorni osebi izrekla pisno opozorilo. Štiri zadeve do konca leta 2018 še niso bile zaključene.

5.1.10. SODNI POSTOPKI PRED UPRAVNIM IN VRHOVNIM SODIŠČEM RS

V začetku leta 2018 je bilo pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije v teku 5 postopkov sodnega varstva zoper izdane ukrepe Agencije.

V letu 2018 je Agencija prejela 3 tožbe, vse tri vložene zoper odločbe o pogojnem odvzemu dovoljenja pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti.

V istem obdobju je Agencija prejela 4 odločitve Upravnega sodišča RS v zvezi z vloženimi tožbami, vse v zvezi s podanimi tožbami v letu 2017. Od prejetih sodb so bile vse 4 zavržene, in sicer 3 sodbe v zvezi z izrečenimi ukrepi nadzora fizičnim osebam (dve pooblaščenima revizorjema in ena pooblaščenemu ocenjevalcu vrednosti), prav tako je bila zavržena tožba revizijske družbe v zvezi z zaračunanim pavšalnim nadomestilom stroškov postopka s strani Agencije.

Konec leta 2018 so bile pred Upravnim sodiščem RS v teku še 4 tožbe, ki so jih vložili subjekti nadzora zoper odločitve Agencije v letu 2018, ena pa še iz leta 2017.

5.1.11. NAZNANITVE SUMA KAZNIVEGA DEJANJA, KI SE PREGANJA PO URADNI DOLŽNOSTI

Državni organi in organizacije z javnimi pooblastili so skladno z Zakonom o kazenskem postopku dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje. V letu 2018 Agencija na Okrožno državno tožilstvo ni posredovala nobenega naznanila zaradi suma storitve kaznivega dejanja.

5.1.12. SOGLASJA AGENCIJE K AKTOM SLOVENSKEGA INŠTITUTA ZA REVIZIJO

Strokovni svet Agencije je skladno s 25. členom ZRev-2 v letu 2018 izdal 10 soglasij k aktom Slovenskega inštituta za revizijo, in sicer:

- Soglasje k Načrtu opravljanja nadzorov nad delom revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev v prvem polletju leta 2018,
- Soglasje k uvrstitvi prenovljenega Stališča 8 – Dodatni revizijski pregled glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v bankah in hranilnicah na drugo raven Hierarhije pravil revidiranja (Ur. l. RS, št. 86/09 in 14/13),
- Soglasje k Načrtu opravljanja nadzora nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2018,

- Soglasje k uvrstitvi prenovljenega Stališča 1 – Revizorjev pregled in poročanje o letnem poročilu na drugo raven Hierarhije pravil revidiranja (Ur. l. RS, št. 86/09 in 14/13),
- Soglasje k Načrtu opravljanja nadzorov nad delom revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev v drugem polletju leta 2018,
- Soglasje k predlogu za prenehanje veljavnosti Slovenskega poslovnofinančnega standarda 6 – Način izvajanja Uredbe o izvajanju ukrepov za stabilnost bank (Ur. l. RS, št. 22/13),
- Soglasje k predlogu prenovljenih Slovenskih poslovnofinančnih standardov (v nadaljevanju: SPS): SPS 1 – Ocenjevanje vrednosti podjetij, SPS 2 – Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah, SPS 3 – Ocenjevanje vrednosti strojev in opreme ter ostalih premičnin, SPS 8 – Ocenjevanje vrednosti za računovodsko poročanje ter prenovljenega Pojasnila 1 – Podrobnejša vsebina pisnega poročila pooblaščenega ocenjevalca,
- Soglasje k Načrtu opravljanja nadzora nad delom pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti za leto 2019,
- Soglasje k predlogu sprememb in dopolnitev Stališča 18 – Revizijski pregled letnega poročila investicijskega sklada, ter za prenehanje veljavnosti Stališča 11 - Dodatni revizijski pregled glede izpolnjevanja pravil o upravljanju s tveganji v borznoposredniških družbah in
- Soglasje k Načrtu opravljanja nadzorov pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb za prvo polletje 2019.

5.1.13. AKTIVNOSTI AGENCIJE V ZVEZI S PREVODI MEDNARODNIH STANDARDOV REVIDIRANJA

V Sloveniji je za izvajanje revizijskih storitev obvezna uporaba pravil s področja revidiranja, ki jih izdaja Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov IFAC. Pravila IFAC so Mednarodni standardi revidiranja in drugi mednarodni standardi, okvirna določila, stališča in kodeks etike, ki jih je kot nosilec javnih pooblastil v Sloveniji skladno z 2. alinejo 1. točke prvega odstavka 9. člena v letu 2018 veljavnega ZRev-2, v letu 2018 sprejemal in objavljala Inštitut, novela ZRev-2A pa je sprejem hierarhije pravil revidiranja in zagotavljanje slovenskih prevodov Mednarodnih standardov revidiranja prenesla na Agencijo.

Agencija se je že v letu 2017 dogovorila z Ministrstvom za finance za pridobitev finančnih sredstev za omenjene prevode in z Inštitutom za leta 2017 in 2018 sklenila pogodbo o prevajanju pravil IFAC, saj ima Inštitut kot član IFAC sklenjeno pogodbo, ki mu podeljuje pravico prevajati in objavljati prevode Priročnikov Mednarodnih standardov revidiranja in obvladovanja kakovosti. Agencija je tudi v letu 2018 s svojim predstavnikom v komisiji za nadzor prevodov aktivno sodelovala in nadzorovala postopke prevajanja.

V letu 2018 so bili prevedeni naslednji MSR in njihove spremembe:

SLIKA 1: PREVEDENI IN OBJAVLJENI MSR V LETU 2018

MSR 250	Upoštevanje zakonov in drugih predpisov pri reviziji
MSR 260	Obveščanje pristojnih za upravljanje
MSR 570	Delujoče podjetje
MSR 700	Oblikovanje mnenja in poročanje o računovodskih izkazih
MSR 701	Komuniciranje ključnih revizijskih zadev v neodvisnem revizijskem poročilu
MSR 705	Prilagoditve mnenja v poročilu neodvisnega revizorja
MSR 706	Odstavki o poudarjanju zadev in o drugih zadevah

MSR 720	Revizorjeve naloge, povezane z drugimi informacijami v dokumentih, ki vsebujejo revidirane računovodske izkaze
MSR 800	Posebne presoje – Revizije računovodskih izkazov, pripravljenih v skladu z okviri za posebne namene
MSR 805	Posebne presoje – Revizija posameznih računovodskih izkazov in določenih sestavin, kontov ali postavk računovodskega izkaza
MSR 810	Posli poročanja o povzetkih računovodskih izkazov

6. SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI

Agencija pri izvajanju svojih nalog sodeluje s številnimi domačimi institucijami. Z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Agencijo za zavarovalni nadzor, Finančno upravo Republike Slovenije in Agencijo za javnopravne evidence in storitve, Agencija s temi institucijami sodeluje na podlagi sporazumov o medsebojnem sodelovanju, z namenom učinkovitejšega opravljanja nalog na področjih, ki spadajo v pristojnosti podpisnic sporazumov.

Agencija bo še naprej sodelovala z Inštitutom v okviru nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, saj je skladno z novelo ZRev-2A Inštitut še vedno, poleg Agencije, nadzorni organ na področju ocenjevanja vrednosti.

Agencija je v letu 2018 sodelovala tudi z Uradom za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, in sicer kot ena od institucij, ki so bile vpete v pripravo pojasnil v postopku 5. kroga ocenjevanja Republike Slovenije s strani odbora Sveta Evrope - MONEYVAL.

7. PODROČJE MEDNARODNEGA SODELOVANJA

ZRev-2 Agenciji nalaga odgovornost za sodelovanje s sorodnimi organi držav članic oziroma z organi v nadzornem delovanju na ravni Evropske unije in s tretjimi državami po načelu vzajemnosti.

7.1. IFIAR

IFIAR (*The International Forum of Independent Audit Regulators*) je mednarodno združenje neodvisnih nadzornih organov s področja revizije po vsem svetu, v katero je vključenih 52 neodvisnih javnih nadzornikov, med njimi od leta 2013 tudi Agencija.

IFIAR se osredotoča na naslednje dejavnosti:

- izmenjavo znanj iz okolja revizijskega trga in praktičnih izkušenj neodvisnih revizijskih nadzornikov, s poudarkom na nadzornih postopkih revizorjev in revizijskih podjetij,
- spodbujanje sodelovanja in usklajenosti nadzorne dejavnosti na mednarodni ravni in
- zagotavljanje podlag za dialog z drugimi mednarodnimi organizacijami, ki imajo interes za visoko kakovost opravljanja revizij.

V okviru IFIAR-ja se aktivnosti odvijajo predvsem preko naslednjih delovnih skupin:

- *Investor Working Group*,
- *Global Public Policy Committee (GPPC) Working Group*,
- *Standards Coordination Working Group*,

- *Inspection Workshop Working Group,*
- *International Cooperation Working Group,*
- *Enforcement Working Group.*

Poleg navedenih delujeta še skupini *Outreach Team* in *Smaller Regulators Task Force*, katere članica je Agencija postala v letu 2017. Njen primarni namen je zagotavljanje usposabljanj in specialistov za posebna področja. Agencija ima kot edina članica te skupine iz kontinentalne Evrope, ki aktivno sodeluje z drugimi delovnimi skupinami znotraj IFIAR, povezovalno vlogo s CEAOB podskupino majhnih evropskih regulatorjev.

V okviru delovnih skupin se obravnavajo različne teme, ki so pomembne za delovanje revizijskih nadzornikov. IFIAR sodeluje z največjimi šestimi revizijskimi družbami - mrežami na globalni ravni (GPPC)²⁰, z mednarodnimi organi za standardizacijo in s predstavniki vlagateljev in revizije. Jedro delovanja IFIAR-ja poleg delovnih skupin predstavljajo tudi plenarna zasedanja in delavnice s področja inšpekcijskih nadzorov.

IFIAR je v marcu 2018 objavil²¹ izsledke svoje šeste raziskave o ugotovitvah inšpekcijskih pregledov članic IFIAR, v kateri je v letu 2017 med 42 članicami sodelovala tudi Agencija.

Agencija se je v letu 2018 udeležila letnega plenarnega zasedanja. Osredotočeno je bilo na izobraževanje in razpravljanje o motečih dejavnikih in prihodnosti revizije, s pomočjo vzajemnega sodelovanja in praktične izmenjave idej. Na srečanju so bili predstavljeni mednarodni gostujoči govorniki o temah, kot so pomembnost revizije, ne-GAAP²² ukrepi, regulativne inovacije in vpliv motečih tehnologij na revizijsko ureditev.

Agencija se je v letu 2018 udeležila tudi delavnice za nadzornike. Razvoj in organizacija trajnostnega modela delavnic za inšpektorje je osrednji cilj IFIAR-ja za večjo zaščito vlagateljev z izboljšanjem kakovosti revizije. Z državami članicami iz vseh celin je IFIAR v edinstvenem položaju, da zagotavlja forum neodvisnih revizijskih regulatorjev, ki na letnih srečanjih razpravljajo o inšpekcijskih pristopih, postopkih ter praksah in metodologijah nadzora. Ta izmenjava informacij vodi k boljšemu razumevanju posameznih nadzornih režimov in identifikaciji najboljših praks pri pregledih revizijskih družb, ter spodbuja večjo skladnost med regulatorji.

7.2. CEAOB

Na podlagi 30. člena Uredbe (EU) št. 537/2014 je bil dne 12. 7. 2016 ustanovljen CEAOB (*Committee of European Auditing Oversight Bodies*), kot okvir za sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi nadzora nad revidiranjem na ravni Evropske unije. Članica odbora je tudi Agencija. CEAOB temelji na sodelovanju, ki izhaja iz nekdanjega evropskega združenja nadzornih institucij, pooblaščenih za nadzor nad pooblaščenimi revizorji in revizijskimi družbami EGAOB (*European Group of Auditor's Oversight Bodies*) in evropske inšpekcijske skupine za revizijo EAIG (*European Audit Inspection Group*), katere dejavnosti so tudi bile vključene v okvir CEAOB.

²⁰ t.i. GPPC (Global Public Policy Committee) forum sestavlja šest največjih revizijsko-svetovalnih mrež na svetu: Deloitte, EY, Grant Thornton, BDO International, KPMG in PwC

²¹ <https://www.ifiar.org/?wpdmdl=7970>

²² Generally Accepted Accounting Principles

Namen in naloge CEAOB so zagotavljanje lažje izmenjave informacij, strokovnih znanj in najboljših praks za izvajanje Uredbe in Direktive, zagotavljanje strokovnih nasvetov Evropski komisiji in pristojnim organom, prispevanje k tehnični oceni sistemov javnega nadzora v tretjih državah in mednarodnemu sodelovanju držav članic in tretjih držav, prispevanje k tehničnemu pregledu MSR v postopkih njihove priprave zaradi sprejetja na ravni EU in prispevanje k izboljšanju mehanizmov sodelovanja za nadzor zakonitih revizorjev, revizijskih podjetij, ki revidirajo subjekte javnega interesa ali mrež.

V letu 2018 se je Agencija udeležila treh plenarnih srečanj CEAOB.

V okviru CEAOB deluje pet podskupin (Inšpekcije, Ocena skladnosti in enakovrednosti tretjih držav, Mednarodni standardi revidiranja, Spremljanje kakovosti trga in konkurenčnosti ter Preiskave in sankcije). Agencija je aktivno udeležena v treh izmed navedenih skupin:

- Inšpekcije (*Inspection Subgroup*): Agencija sodeluje pri obravnavi vseh tematik in oblikovanju delovnega programa. Znotraj te skupine Agencija aktivno sodeluje v delovnih skupinah *CAIM group* (*Common Audit Inspection Methodology Group*; zadolžena za pripravo skupne evropske inšpekcijske metodologije) in v skupini majhnih evropskih regulatorjev, katere namen je zagotavljanje usposabljanj, izmenjavo strokovnjakov za posebna strokovna področja in podobno;
- Ocena skladnosti in enakovrednosti tretjih držav (*Equivalence and Adequacy Subgroup*): Agencija aktivno sodeluje pri izvedbi posameznih tehničnih ocen sistemov javnega nadzora v tretjih državah in mednarodnem sodelovanju držav članic EU in tretjih držav;
- Preiskave in sankcije (*Enforcement Subgroup*): Agencija je aktivno udeležena pri kreiranju delovnega programa in spremljavi aktivnosti na področju preiskav in sankcij.

Agencija kot zunanji opazovalec spremlja aktivnosti v skupinah Spremljanje kakovosti trga in konkurenčnosti (*Market Monitoring*) in Mednarodni standardi revidiranja (*International Auditing Standards*).

8. KADROVSKO POROČILO

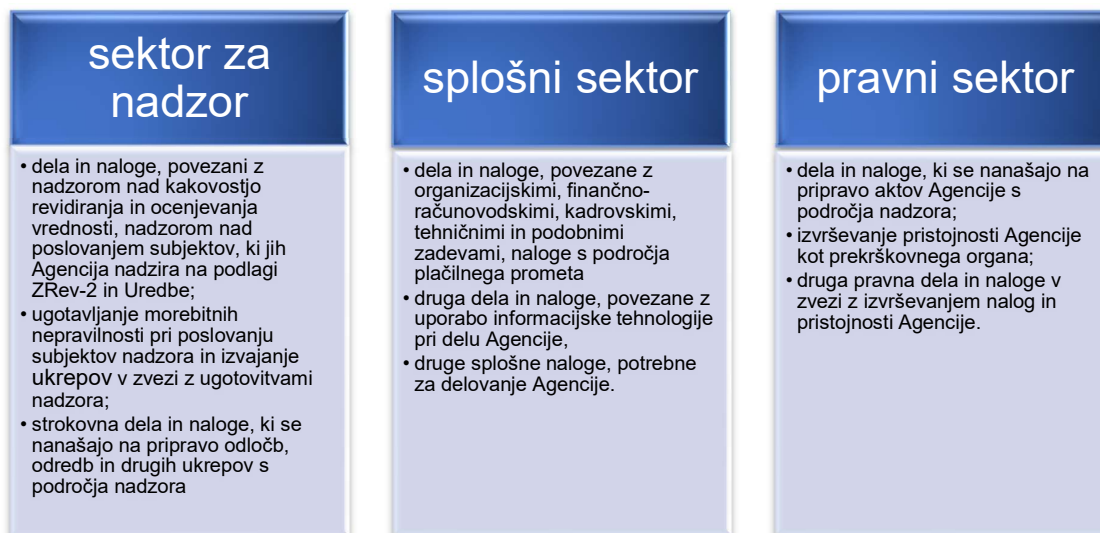
Na dan 31. 12. 2018 je bilo na Agenciji zaposlenih 6 javnih uslužbencev.

V letu 2018 je prišlo do nekaterih kadrovske sprememb, saj sta v mesecu novembru 2018 iz Agencije odšla dva javna uslužbenca, ki sta sodila v sektor nadzora. Agencija je takoj pristopila h kadrovanju novih nadzornikov. V drugi polovici novembra 2018 se je na Agenciji zaposlil javni uslužbenec – pooblaščen revizor, z dolgoletnimi izkušnjami s področja revidiranja, druga kadrovska okrepitev pa je bila v januarju 2019, ko se je Agenciji pridružil pooblaščen revizor, prav tako z dolgoletnimi izkušnjami s področja revidiranja.

8.1. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Direktorica Agencije, po izobrazbi magistra ekonomskih znanosti in z dovoljenji za opravljanje nalog pooblaščen revizorke in preizkušene notranje revizorke, vodi, zastopa in predstavlja Agencijo pri uresničevanju njenih pristojnosti in odgovornosti ter organizira njeno delo.

V skladu s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest so se naloge Agencije v letu 2018 izvajale v naslednjih sektorjih:

Agencija skladno z novimi pristojnostmi v prvem polletju leta 2019 zaradi spremembe v organizaciji delovnih procesov načrtuje spremembo sistemizacije delovnih mest.

Izobrazbena struktura zaposlenih je bila na dan 31. 12. 2018 naslednja: 2 magistrici znanosti s področja ekonomije, 2 univerzitetna diplomirana ekonomista, univerzitetni diplomirani pravnik in magistrica ekonomskih in poslovnih ved (bolonjski program). Hkrati so imeli 4 javni uslužbenci tudi dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izkušnje s področja revidiranja, kar je temelj za kvalitetno in učinkovito opravljanje nadzora nad revizijskimi družbami in pooblaščenimi revizorji.

Agencija skladno z ZRev-2 zagotavlja kakovost dela pooblaščenih ocenjevalcev, kadar ti izvajajo naloge ocenjevanja vrednosti pri subjektih, zavezanah k reviziji in odloča v postopkih nadzora nad njihovo kakovostjo dela. Agencija je v letu 2018 pri opravljanju nadzora nad kakovostjo dela pooblaščenih ocenjevalcev v določenih primerih, kadar je bilo to nujno za pravilno izvedbo nadzornega postopka, angažirala zunanje strokovnjake s področja ocenjevanja vrednosti.

Agencija za zastopanje pred sodiščem in za zahtevnejša pravna vprašanja sodeluje z dvema odvetniškima pisarnama.

8.2. IZOBRAŽEVANJE

Agencija lahko zastavljene cilje dosega le z visoko strokovno usposobljenimi ter specializiranimi kadri, zlasti z ekonomskimi in pravnimi znanji. Tako posebno pozornost namenja dodatnemu izobraževanju zaposlenih, kar je nujno tako zaradi spremljanja zakonodaje, zlasti v luči evropskega pravnega reda, kot tudi razvoja mednarodne in domače revizijske, ocenjevalske ter računovodske stroke. V letu 2018 so se zaposleni udeležili naslednjih seminarjev, konferenc oziroma izobraževanj:

- 19. konferenca revizorjev
- 21. konferenca ocenjevanja vrednosti
- Bančna okrogla miza
- Celovito svetovanje pri prevzemih podjetij
- Celovito svetovanje pri prodaji podjetij
- Delavnica Notranja revizija in prevare, nadaljevanje (Ocenjevanje tveganj za kazniva dejanja in praktična obravnava primerov)
- Dnevi slovenskih bančnikov
- Izzivi »GDPR« IN »ZVOP-2
- Konferenca izvajalcev notranjega revidiranja proračunskih uporabnikov 2018
- Konferenca korporativnega upravljanja 2018
- Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti 2017
- MSRP 15
- Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2) in Gradbeni zakon (GZ) ter prepoznavanje nedovoljenih objektov pri ocenjevanju vrednosti nepremičnin
- Novi izzivi zagotavljanja varnosti in skladnosti informacijskih sistemov
- Posvet o posebnostih pri sestavljanju letnega poročila za leto 2017
- Posvet o prevedenih prenovljenih MSR-jih in posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2018
- Praktična vpeljava "GDPR"
- Revizijski pregled korporativnega upravljanja v teoriji in praksi
- Samozavesten javni nastop in osnove protokola
- Diskontna mera, mera kapitalizacije in ocenjevanje vrednosti nepremičnin na donosu zasnovanem načinu
- Seminar Praktična vpeljava "GDPR"
- Sklepanje pogodb in odškodninska odgovornost ocenjevalcev vrednosti in revizorjev
- Standardna znanja za nadzornike
- Uporaba temeljnih statističnih metod v financah in ekonomiji
- Uredba GDPR: Kako do skladnosti?
- Vitalni na delu s promocijo zdravja

9. POROČILO O REALIZACIJI FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2018

Ministrstvo za finance je dne 30. 5. 2018 na podlagi šestega odstavka 58. člena ZIPRS1819 podalo soglasje št. 4101-10/2018/10 na Načrt dela Agencije za leto 2018 s finančnim načrtom za leto 2018, ki ga je sprejel strokovni svet Agencije na svoji 88. seji dne 10. 4. 2018.

Skladno s finančnim načrtom je Agencija načrtovala potrebna finančna sredstva v skupni višini 425.000 EUR, od tega:

- 410.000 EUR sredstev iz državnega proračuna;
- 15.000 EUR sredstev iz nadomestil izrečenih ukrepov na podlagi določb Tarife o nadomestilih stroških postopkov (Ur. l. RS 104/09 in 53/12; v nadaljevanju tarifa);

Za izvedbo načrta dela Agencije v letu 2018 so bila vsa sredstva načrtovana kot tekoči odhodki.

Agencija je v Finančnem načrtu za leto 2018 opredelila, da bo v letu 2018 realizirala presežek odhodkov nad prihodki v višini 36.691 EUR, za katerega je načrtovala, da ga bo pokrila iz akumuliranega presežka prihodkov nad odhodki preteklih let, v višini 36.691 EUR.

Podrobnejši pregled realizacije finančnega načrta za leto 2018 je predstavljen v spodnji tabeli.

TABELA 1: REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2018 PO NAČELU DENARNEGA TOKA (V EUR)

Konto	Postavka	Finančni načrt 2018	Realizacija 2018	Indeks real. 2018 / FN 2018
I.	SKUPAJ PRIHODKI	425.000	403.584	0,95
74	TRANSFERNI PRIHODKI	410.000	371.400	0,91
7400	Sredstva iz proračuna za tekočo porabo	410.000	371.400	0,91
76	ZARAČUNANI PRIHODKI DOLOČENIH UPORABNIKOV	15.000	32.184	2,15
7111	Prihodki po Tarifi o taksah in nadomestilih	15.000	32.184	2,15
II.	SKUPAJ ODHODKI	461.691	438.261	0,95
40	TEKOČI ODHODKI	461.691	438.261	0,95
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	289.050	279.344	0,97
4000	Plače in dodatki	268.000	259.806	0,97
4001	Regres za letni dopust	6.000	5.689	0,95
4002	Povračila in nadomestila	14.600	13.416	0,92
4009	Drugi izdatki zaposlenim	450	433	0,96
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	45.950	44.089	0,96
4010	Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24.000	22.997	0,96
4011	Prispevki za zdravstveno zavarovanje	19.000	18.424	0,97
4012	Prispevek za zaposlovanje	170	156	0,92
4013	Prispevek za starševsko varstvo	280	260	0,93
4014	Dodatno kolektivno pokojninsko zavarovanje	2.500	2.252	0,90
402	Izdatki za blago in storitve	126.691	114.828	0,91
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	38.700	57.071	1,47
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	8.800	8.101	0,92
4024	Izdatki za službena potovanja	16.700	9.748	0,58
4025	Tekoče vzdrževanje	1.000	1.205	1,20
4026	Najemnine	4.200	4.020	0,96
4029	Drugi operativni odhodki	57.291	34.682	0,61
III.	INVESTICIJA	0	0	
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	0	0	
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	0	0	
4207	Nakup nematerialnega premoženja	0	0	
IV.	REZULTAT	-36.691	-34.677	0,95

Kot je razvidno iz *Tabele 2*, Agencija v letu 2018 ni črpala celotnih proračunskih sredstev, ki so ji bili za leto 2018 namenjeni, saj je tudi na odhodkovni strani realizirala nižje odhodke od načrtovanih. Poleg tega je na področju opravljanja nadzora in posledično izdaje ukrepov na podlagi ugotovljenih kršitev pravil revidiranja in ocenjevanja vrednosti, prejela enkrat več prihodkov iz naslova nadomestil za vodenje postopkov, kot je bilo načrtovano. Razlogi za višje prihodke na podlagi tarife od načrtovanih so podrobneje pojasnjeni v poglavju *12.2.4. Pojasnila k Izkazu prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov po denarnem toku*.

Na odhodkovni strani je Agencija realizirala manj odhodkov od načrtovanih, in sicer za 5 %, predvsem na račun nižjih izdatkov za plače in prispevke in nižjih izdatkov za blago in storitve.

10. OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

10.1. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

v/na ... **AGENCIJI ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM**.....(*naziv proračunskega uporabnika*)

Podpisana se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladujejo uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ na ...**AGENCIJI ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM**(*naziv proračunskega uporabnika*)

Oceno podajam na podlagi:

- ocene notranje revizijske službe za področja: **POROČILA O NOTRANJI REVIZIJI Z DNE 7.12.2017**;
- samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: **ZA CELOTNO POSLOVANJE AGENCIJE**, samoocenitev direktorice, mag. Mojce Majič;
- ugotovitev Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja: /

Na **.AGENCIJI ZA JAVNI NADZOR NAD REVIDIRANJEM**. je vzpostavljeno:

1. Primerno kontrolno okolje (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	☐

2. Upravljanje s tveganji**2.1. Cilji so realni in merljivi, to pomeni, da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev** (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	☐

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi	☐
e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	☐

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	☐

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	☐

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	☐

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) z lastno notranje revizijsko službo,	☐
b) s skupno notranje revizijsko službo,	☐
c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,	☒
d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.	☐

ad b) Navedite naziv **skupne notranjerevizijske službe**:

.....

ad c) Navedite naziv **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja**:

DODANA VREDNOST, revidiranje in svetovanje Tatjana Habjan s.p.
Tatjana Habjan, preizkušena notranja revizorka, državna notranja revizorka

Navedite sedež in matično številko zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:

Pod gozdom cesta III 22, 1290 Grosuplje

Matična številka:

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša,
 presega 2,086 mio EUR

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

ad d) Notranjega revidiranja nisem zagotovil ker: /

- **V letu 2018 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):**
- Vzpostavitev kvalitetnejšega vodstvenega nadzora nad organiziranjem in izvajanjem strokovnih del iz pristojnosti Agencije (*izboljšava 1*)
- Vzpostavitev in dejanska uporaba elektronskega pisarniškega poslovanja (program EPP) – enotnega dokumentacijskega sistema za sprejem, obdelavo, izdajo in arhiviranje dokumentov, s ciljem učinkovitega vodenja opravil in spremljanja in priprave poročil (*izboljšava 2*)
- Priprava vseh pravilnikov in predpisov (v zvezi s novimi nalogami in pristojnostmi Agencije) na podlagi uveljavitve novele ZRev-2A, ki je bila sprejeta v decembru 2018 in začela veljati 12. 1. 2019 (*izboljšava 3*)

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

- **Pravno tveganje iz postopkov nadzora zaradi potencialnih tožb, vloženih na Upravno sodišče RS.**
UKREP: Tovrstno tveganje bo Agencija zmanjševala s strokovno pripravljenimi in z dokazi podkrepjenimi predlogi ukrepov (odredbe, odločbe, prekrški) (tveganje 1, predvideni ukrepi)
- **Operativno tveganje človeškega faktorja zaradi nezadostne kadrovske zasedbe.**
UKREP: Agencija lahko zastavljene cilje dosega le z zadostnim številom visoko strokovno usposobljenih in specializiranih kadrov, zlasti s področja poznavanja revidiranja, prava, računovodstva ter ocenjevanja vrednosti (podjetij, nepremičnin, strojev in opreme). Zaradi omejitev pri zaposlovanju si bo še nadalje prizadevala okrepiti obstoječo kadrovsko ekipo s tovrstnimi znanji (še posebno v duhu nove revizijske regulative – Uredba in novela Zakona o revidiranju v letu 2018 (tveganje 2, predvideni ukrepi).
- **Operativno tveganje nezadostne informacijske podpore novim poročevalskim procesom**
UKREP: Operativno tveganje nezadostne informacijske podpore novim poslovnim procesom zaradi novih nalog in pristojnosti Agencije na podlagi sprejete novele ZRev-2A (register pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb, prenovljeni poročevalski sistem, spremljanje izobraževanj pooblaščenih revizorjev za zagotavljanje pogojev za podaljšanje dovoljenja za opravljanje storitev revidiranja ipd.). Navedeno tveganje namreč izhaja iz nezadostnih finančnih sredstev, ki jih ima Agencija na voljo za financiranje celovite informacijske podpore novim poslovnim procesom.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika: mag. Mojca Majič

Podpis: _____

Datum podpisa predstojnika: 19. 2. 2019

11. NADZOR NAD DELOVANJEM AGENCIJE

Nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela Agencije opravlja skladno z 48. členom Zakona o javnih agencijah Ministrstvo za finance (poleg njega tudi Računsko sodišče Republike Slovenije in Urad RS za nadzor proračuna). Ministrstvo za finance opravlja tudi nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo javne finance, predpisov, ki urejajo finančno, materialno in računovodsko poslovanje Agencije, zakonitostjo, namenskostjo in smotrnostjo uporabe sredstev, pridobljenih iz proračuna, ter nad upravljanjem s premoženjem v lasti ali uporabi Agencije.

12. RAČUNOVODSKO POROČILO

Skladno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil, računovodsko poročilo obsega bilanco stanja, izkaz prihodkov in odhodkov ter pojasnila k obema računovodskima izkazoma.

Obvezne priloge k bilanci stanja so:

- pregled stanja in gibanja neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- pregled stanja in gibanja dolgoročnih finančnih naložb in posojil ter
- druga pojasnila določena s tem pravilnikom.

Obvezne priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov so:

- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in
- izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Naslednje priloge so izpuščene, saj Agencija nima finančnih naložb oziroma posojil:

- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Računovodski izkazi se berejo skupaj s pojasnili k računovodskim izkazom (točka 10.2.).

12.1. RAČUNOVODSKI IZKAZI

12.1.1. BILANCA STANJA

Bilanca stanja

na dan 31.12.2018

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	3.917	5.610
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	6.348	6.348
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	2.962	1.693
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	19.629	19.629
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	19.098	18.674
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	36.451	80.978
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	9.951	44.628
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	250
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	26.500	30.000
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	0	6.100
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	40.368	86.588
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	26.771	44.287
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	19.773	22.924
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	3.380	4.326
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	3.618	3.569
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0	13.468
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	13.597	42.301
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	3.917	5.610
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	9.680	36.691
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	40.368	86.588

12.1.2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov - določenih uporabnikov

od 01.01.2018 - 31.12.2018

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	381.368	384.932
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	381.368	384.932
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	25.834	25.896
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	407.202	410.828
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	114.256	92.695
460	STROŠKI MATERIALA	873	9.371	6.569
461	STROŠKI STORITEV	874	104.885	86.126
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	319.957	308.755
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	257.153	250.173
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	43.764	41.076
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	19.040	17.506
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	434.213	401.450
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	0	9.378
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	27.011	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	0	9.378
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	27.011	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	7	7
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

12.1.3. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV - PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 01.01.2018 - 31.12.2018

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	403.584	413.495
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	403.584	413.495
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	371.400	390.000
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	371.400	390.000
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	371.400	390.000
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+ 428+429+430)	420	32.184	23.495
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	32.184	23.495
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	438.261	398.790
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	438.261	398.790
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	279.344	264.042
del 4000	Plače in dodatki	440	259.806	246.915
del 4001	Regres za letni dopust	441	5.689	3.841
del 4002	Povračila in nadomestila	442	13.416	13.286
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	433	0
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	44.089	40.529
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	22.997	21.852
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	18.424	17.506
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	156	148
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	260	247
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	2.252	776
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	114.828	94.219
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	57.072	30.144
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	8.101	6.587
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	9.747	12.350
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	1.205	627
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	4.020	3.957
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	34.683	40.554
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	14.705
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	34.677	0

12.1.4. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti²³

od 01.01.2018 - 31.12.2018

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK-Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	381.368	0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	381.368	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	25.834	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	407.202	0
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	114.256	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	9.371	0
461	STROŠKI STORITEV	674	104.885	0
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	319.957	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	257.153	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	43.764	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	19.040	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	434.213	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	27.011	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	27.011	0

²³ Agencija je v letu 2018 opravljala le eno dejavnost: opravljanje javnega nadzora nad revizijskimi družbami, pooblaščenimi revizorji in pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti.

12.1.5. STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Poveč. nabavne vrednosti	Poveč. popravka vredn.	Zmanjš. nabavne vrednosti	Zmanjš. popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevr. zaradi okrep.	Prevr. zaradi oslab.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	25.977	20.367	0	0	0	0	1.693	3.917	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	6.348	1.693	0	0	0	0	1.270	3.385	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	704	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	705	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	706	19.629	18.674	0	0	0	0	423	532	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	714	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ljubljana, 19. 2. 2019

Oseba, odgovorna za sestavljanje bilance:

Odgovorna oseba:

Stojan Štamcar**mag. Mojca Majič**

12.2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

12.2.1. UVOD

Skladno z ZRev-2 je Agencija samostojna in neodvisna pravna oseba javnega prava. V skladu z ZJF oziroma Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, je Agencija opredeljena kot posredni uporabnik državnega proračuna. V skladu z Zakonom o računovodstvu oziroma Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju) in ZJF oziroma Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil, pa je opredeljena kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta.

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljena iz opisnih pojasnil in pojasnil računovodskih izkazov.

12.2.1. OPISNA POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Med opisnimi pojasnili k računovodskim izkazom so pojasnjene:

- uporabljene temeljne računovodske predpostavke,
- informacije o uporabljenih metodah vrednotenja posameznih postavk v računovodskih izkazih,
- računovodske informacije, ki se nanašajo na razkrivanje podatkov, izkazanih v računovodskih izkazih.

UPORABLJENE TEMELJNE RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE

Pri vodenju poslovnih knjig in sestavi, izdelavi ter predložitvi letnih poročil Agencija upošteva določbe Zakona o računovodstvu, ZJF, ter v skladu z 2. členom ZR tudi Slovenske računovodske standarde.

Agencija na podlagi 31. člena ZR vrednoti postavke v računovodskih izkazih v skladu z računovodskimi standardi, če ni z ZR ter drugimi predpisi določeno drugače.

Pri uporabi Slovenskih računovodskih standardov se upošteva tudi 16. člen Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju, ki določa, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta ugotavljajo in razčlenjujejo prihodke in odhodke ter vrednotijo sredstva in obveznosti do virov sredstev v skladu z ZR, in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Pri razčlenjevanju in izkazovanju prihodkov in odhodkov pa se upoštevajo tudi določbe Pravilnika o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Pravilnik o enotnem kontnem načrtu).

Agencija vso dokumentacijo vodi in sestavlja v slovenskem jeziku in v evrih. Računovodsko funkcijo opravlja zunanji izvajalec, plačilni promet pa se izvaja znotraj Agencije. Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

INFORMACIJE O UPORABLJENIH METODAH VREDNOTENJA POSAMEZNIH POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

PRIPOZNAVANJE PRIHODKOV

Prihodki obračunskega obdobja se pripoznavajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, ki je določen s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil. Agencija pridobiva sredstva za izvajanje z zakonom predpisanih pooblastil in pristojnosti, iz državnega proračuna in iz nadomestil stroškov postopkov pravnomočno izdanih ukrepov subjektov nadzora, ki jih ustvari s svojim poslovanjem, ne ustvarja pa prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu.

PRIPOZNAVANJE ODHODKOV

Odhodki obračunskega obdobja so tisti zneski stroškov, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, ter drugi stroški, ki v skladu s sprejetimi računovodskimi pravili (predpisi, računovodskimi standardi, internimi akti) o vštevanju stroškov v odhodke obračunskega obdobja vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Stroški, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, so praviloma tudi odhodki tega obračunskega obdobja, razen, kadar se stroški v skladu s sprejetimi računovodskimi pravili vštevajo v odhodke v času, ki sledi obračunskemu obdobju (razmejevanje stroškov prek aktivnih časovnih razmejitev).

Odhodki se pripoznavajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, ki je določen s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Odhodki vsebujejo tudi vrednost (vstopnega) davka na dodano vrednost, saj se Agencija kot oseba javnega prava ne šteje za davčnega zavezanca v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravlja.

Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki Agencija izkazuje prevrednotovalne odhodke zaradi oslabitve terjatev iz poslovanja, v primeru, ko so neporavnane terjatve dvomljive glede poravnave, kot tudi sporne, ker so se zaradi njih začeli sodni postopki.

IZKAZOVANJE SREDSTEV IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV GLEDE NA VRSTE IN ROČNOST

Sredstva in obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjeni glede na vrste in ročnost.

IZKAZOVANJE IN ODPIS OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV IN NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi Agencija izkazuje vsa osnovna sredstva kot sredstva v upravljanju, ne glede na to, na kakšen način jih je pridobila oziroma financirala:

- iz lastnih sredstev
- iz sredstev proračuna
- s strani Ministrstva za finance

Redni odpis sredstev se opravlja v skladu z računovodskimi standardi, stopnje in način, po katerem se opravlja, pa je predpisan s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev²⁴ (v nadaljevanju: Pravilnik o odpisu).

Redni odpis oziroma obračunavanje amortizacije je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu, izredni odpis pa bi se odpravil v primeru odtujitve, trajne izločitve iz uporabe in zaradi prevrednotenja zaradi oslabitve osnovnih sredstev. Amortizacija (odpis) sredstev se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja z uporabo v Pravilniku o odpisu predpisanih amortizacijskih stopenj.

Uporabljene amortizacijske stopnje za glavne skupine sredstev so naslednje:

- računalniški programi : 20 %
- računalniška oprema: 50 %
- pohištvo: 12 %
- neopredmetena dolgoročna sredstva: 20 %

Obračunana letna amortizacija se pokriva iz oblikovanega splošnega sklada – obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena sredstva na kontu 980.

KRATKOROČNE TERJATVE

Med kratkoročnimi terjatvami se izkazujejo redne terjatve (še ne v poravnavo zapadle terjatve), kot tudi dvomljive glede plačila in sporne, ker so se zaradi njih začeli sodni postopki. Popravek vrednosti terjatev se oblikuje posamično za dvomljive in sporne terjatve.

OPREDELITEV DENARNIH SREDSTEV IN DOBROIMETJA

Kot dobroimetje se izkazujejo denarna sredstva na računu Agencije, odprtem v skladu s predpisi pri Upravi RS za javna plačila. Agencija nima blagajniškega poslovanja.

12.2.2. POJASNILA K BILANCI STANJA

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Vsa opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva Agencije so obravnavana kot sredstva v upravljanju, zato je na dan 31. 12. 2018 v višini knjigovodske vrednosti sredstev 3.917 EUR oblikovan splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

²⁴ Ur. l. RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15

TABELA 2: DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU AGENCIJE NA DAN 31. 12. 2018 (V EUR)

Sredstva v upravljanju	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Knjigovodska vrednost
Računalniški programi	6.348	2.963	3.385
Oprema	19.629	19.097	532
SKUPAJ	25.977	22.060	3.917

Agencija v letu 2018 ni imela investicijskih odhodkov, prav tako za leto 2018 iz proračuna ni imela zagotovljenih sredstev za investicijske odhodke.

V letu 2018 so znašali stroški amortizacije 1.693 EUR, ki so se pokrili iz oblikovanega splošnega sklada za OOS in NDS.

KRATKOROČNA SREDSTVA

Delež kratkoročnih sredstev v celotnih sredstvih znaša 90 %. Omenjena sredstva predstavljajo:

- dobroimetje na računu Agencije, odprtem na Upravi za javna plačila RS, v višini 9.951 EUR;
- terjatve v višini 26.500 EUR, ki v celoti predstavljajo terjatev do proračuna za pridobitev denarnih sredstev iz Proračuna RS za januar 2019.

Agencija iz naslova nadomestil stroškov postopkov revizijskih družb na dan 31. 12. 2018 nima odprtih terjatev.

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Delež kratkoročnih obveznosti v celotnih obveznostih znaša 66 %. Omenjene obveznosti predstavljajo:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih za december 2018, v višini 19.773 EUR;
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev za obratna sredstva, v višini 3.380 EUR. Obveznosti na dan 31. 12. 2018 niso dospele v plačilo;
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti za plačilo prispevkov na plače za mesec december 2018, v višini 3.618 EUR.

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI IN LASTNI VIRI

Splošni sklad oziroma obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva znaša na dan 31. 12. 2018 3.917 EUR. Sklad se je v letu 2018 zmanjšal za 1.693 EUR za obračunano amortizacijo osnovnih sredstev za leto 2018 v enaki višini.

Presežek prihodkov nad odhodki na dan 31. 12. 2018 znaša 9.680 EUR. Glede na preteklo leto se je zmanjšal za 27.011 EUR, zaradi ugotovljenega presežka odhodkov nad prihodki v letu 2018 po načelu poslovnega dogodka v enaki višini.

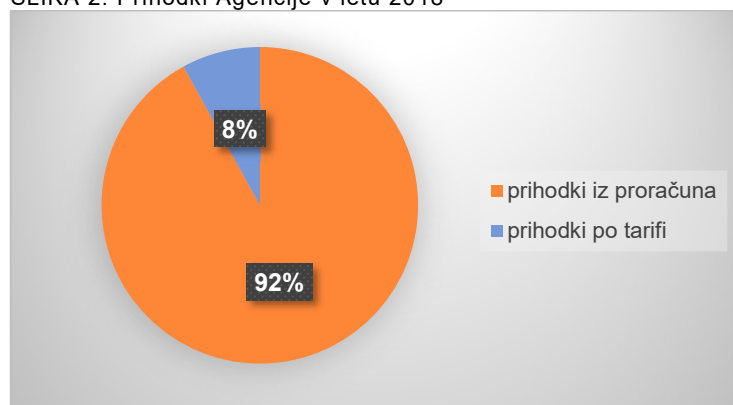
Predlagamo, da se akumuliran presežek prihodkov nad odhodki na dan 31. 12. 2018, ki znaša 9.680 EUR, nameni za opravljanje in razvoj dejavnosti Agencije ter za njeno redno delovanje in učinkovito izvajanje vseh njenih povečanih nalog in pristojnosti v letu 2019.

12.2.3. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV – DOLOČENIH UPORABNIKOV PO DENARNEM TOKU

PRIHODKI

Celotni prihodki Agencije po načelu denarnega toka so v letu 2018 znašali 403.584 EUR, kar je za 2,4 % manj kot v letu 2017, ko so znašali 413.495 EUR.

SLIKA 2: Prihodki Agencije v letu 2018

Glavni vir prihodkov Agencije v letu 2018 so bili transferni prihodki iz proračuna RS v višini 371.400 EUR, vsi za tekočo porabo in predstavljajo 92 % vseh prihodkov Agencije v letu 2018.

Agenciji je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Uradni list RS, št. 71/17; ZIPRS1819) in na podlagi Novih izhodišč Ministrstva za finance za pripravo finančnih načrtov posrednih uporabnikov proračuna za leto 2018, številka 4101-18/2017/15, z dne 4. 4. 2018, za leto 2018 zagotovljenih 410.000 EUR. Obseg proračunskih sredstev v višini 410.000 EUR je bil v celoti namenjen za tekočo porabo, od tega do 335.000 EUR za stroške dela.

Zaradi preišljene in skrbne porabe sredstev, je Agencija v letu 2018 od proračuna prejela 90 % sredstev, ki so ji bili namenjeni, saj jih zaradi nižjih realiziranih stroškov ni potrebovala.

8 % prihodkov iz naslova izvajanja javne službe izhaja iz prihodkov po tarifi, ki so znašali 32.184 EUR. Od tega se je 63 % oziroma 20.200 EUR prihodkov nanašalo na plačila stroškov

postopkov fizičnih oseb (pooblaščen revizorji in pooblaščen ocenjevalci vrednosti), 37 % oziroma 11.984 EUR pa se je nanašalo na plačila stroškov postopkov revizijskih družb.

Agencija je v Finančnem načrtu za leto 2018 predvidela, da bo v letu 2018 realizirala 15.000 EUR prihodkov iz naslova pavšalnega nadomestila za stroške postopka ob izdaji, vendar pa je že v Polletnem poročilu Agencije za obdobje januar – junij 2018 na podlagi realizacije 1 - 6 2018 ocenila, da bodo ti prihodki višji (načrtovane prihodke iz naslova pavšalnega nadomestila je zvišala na 20.000 EUR).

Prihodki po tarifi so bili v letu 2018 višji glede na načrtovane predvsem zaradi večjega števila izrečenih sodb s strani Upravnega sodišča RS v letu 2018 v korist Agencije, na podlagi katerih je ob pravnomočnem ukrepu subjekt nadzora plačal nadomestilo stroškov postopkov.

ODHODKI PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Celotni odhodki Agencije po načelu denarnega toka v letu 2018 so znašali 438.261 EUR in so glede na leto 2017 višji za 10 %, ko so znašali 398.790 EUR.

Načrtovani stroški in odhodki Agencije v finančnem načrtu za leto 2018 so bili 461.691 EUR.

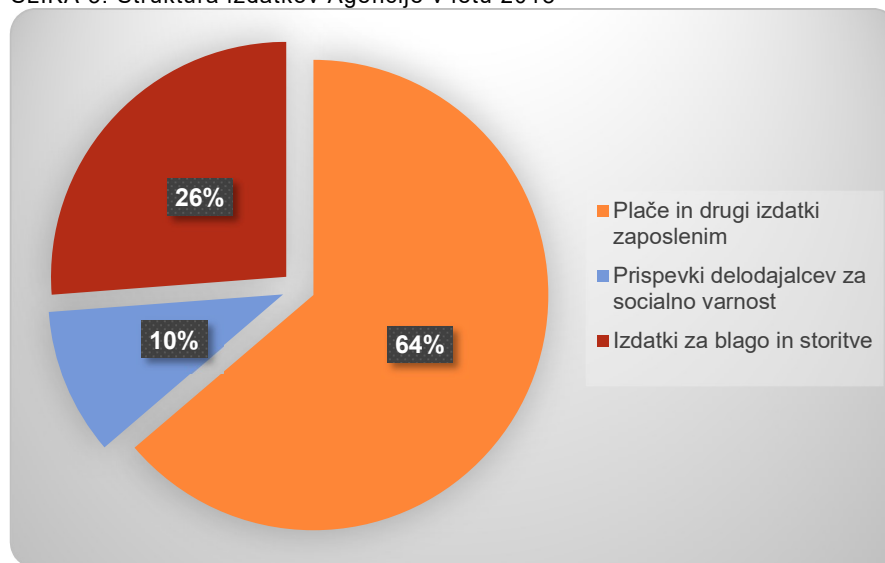
Iz primerjave skupnih realiziranih stroškov in odhodkov s finančnim načrtom za leto 2018 izhaja, da so realizirani stroški za 5 % nižji od načrtovanih.

Struktura izdatkov je naslednja:

TABELA 3: STRUKTURA IZDATKOV (V EUR)

VRSTA IZDATKA	2018	2017
Plače in drugi izdatki zaposlenim	279.344	264.042
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	44.089	40.529
Izdatki za blago in storitve	114.828	94.219
Nakup osnovnih sredstev	0	0
SKUPAJ	438.261	398.790

SLIKA 3: Struktura izdatkov Agencije v letu 2018

IZDATKI ZA PLAČE IN PRISPEVKE

Izdatki za plače in prispevke so na podlagi določil ZIPRS1819 v letu 2018 znašali 323.433 EUR, kar je v okviru načrtovanih odhodkov za plače in prispevke (335.000 EUR). Vključujejo bruto plače in nadomestila plač zaposlenih, prispevke in davke na bruto plače, regres za letni dopust, povračila stroškov za prevoz in prehrano ter strošek za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev. Celotni izdatki za plače in drugi izdatki iz naslova dela so bili financirani iz transfernih prihodkov, saj je bilo za stroške dela v celotnem obsegu sredstev iz proračuna za leto 2018 namenjeno do 335.000 EUR²⁵.

Na dan 31. 12. 2017 je bilo na Agenciji zaposlenih 7 javnih uslužbencev, konec leta 2018 pa je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb, saj sta v mesecu novembru 2018 iz Agencije odšla dva javna uslužbenca, ki sta sodila v sektor nadzora. V drugi polovici novembra 2018 se je na Agenciji zaposlil pooblaščen revizor, druga kadrovska okrepitev pa je bila v januarju 2019, ko se je Agenciji pridružil še en pooblaščen revizor.

Na 31. 12. 2018 je bilo na Agenciji zaposlenih 6 javnih uslužbencev.

Izdatki za plače in prispevke predstavljajo največji delež v celotnih odhodkih Agencije, in sicer 74 % oziroma 46.205 EUR na zaposlenega.

IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE

Agencija je za izvajanje javne službe v letu 2018 porabila 114.828 EUR izdatkov za blago in storitve, ki obsegajo nakup pisarniškega materiala in storitev, izdatke za komunalne storitve, energijo in vodo, prevozne stroške in storitve, izdatke za službena potovanja, izdatke za tekoče vzdrževanje ter druge operativne odhodke. Glede na leto 2017 so izdatki za blago in storitve višji za 22 %.

Struktura izdatkov za blago in storitve je naslednja:

- Pisarniški in splošni material ter storitve: 57.072 EUR
- Energija, voda, komunalne storitve, telefon, internet, pošta: 8.101 EUR
- Izdatki za službena potovanja: 9.747 EUR
- Tekoče vzdrževanje: 1.205 EUR
- Najemnine: 4.020 EUR
- Drugi operativni odhodki: 34.683 EUR.

INVESTICIJSKI ODHODKI

Agencija v letu 2018 iz proračuna ni imela zagotovljenih sredstev za investicijske odhodke, prav tako jih ni financirala iz lastnih prihodkov.

PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI

Po načelu denarnega toka je bil v letu 2018 realiziran presežek odhodkov nad prihodki v višini 34.677 EUR, kar je skladno z načrtovanim. Agencija je namreč v Finančnem načrtu 2018

²⁵ Agencija je dne 23. 2. 2017 s strani Ministrstva za finance prejela Sklep o določitvi kadrovskega načrta za leti 2017 in 2018²⁵, iz katerega izhaja, da je dovoljeno število zaposlenih v letu 2018, ki se financirajo iz proračuna RS, 7 javnih uslužbencev.

načrtovala, da bo v letu 2018 realizirala presežek odhodkov nad prihodki v višini 36.691 EUR, ki ga bo pokrila iz akumuliranega presežka prihodkov nad odhodki preteklih let, v višini 36.691 EUR.

12.2.4. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV – DOLOČENIH UPORABNIKOV

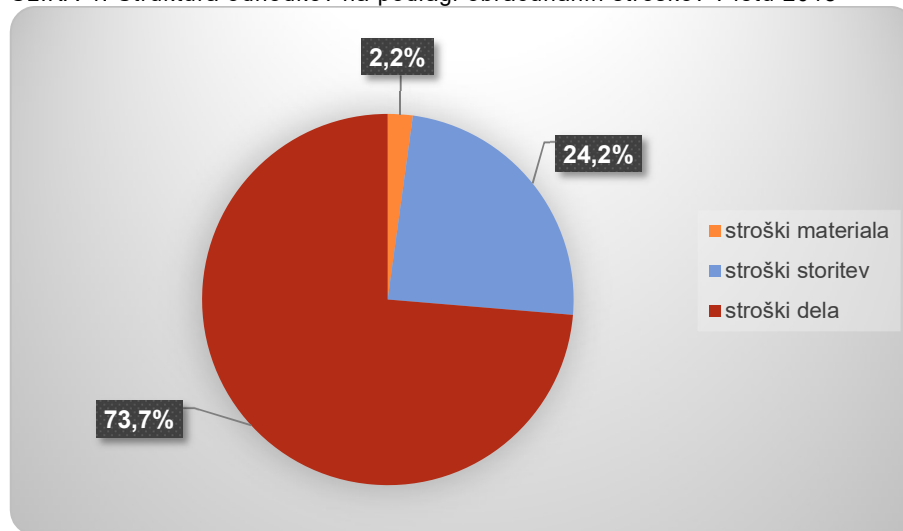
PRIHODKI

Celotni prihodki po nastanku poslovnega dogodka so v letu 2018 znašali 407.202 EUR, od tega so znašali prihodki od poslovanja 381.368 EUR (transforni prihodki), 25.834 EUR pa se nanaša na druge prihodke, in sicer prihodke iz naslova izrečenih pravnomočnih ukrepov subjektom nadzora.

ODHODKI

V letu 2018 so po nastanku poslovnega dogodka znašali celotni odhodki 434.213 EUR, ob naslednji strukturi (*Slika 4*):

SLIKA 4: Struktura odhodkov na podlagi obračunanih stroškov v letu 2018

PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI

V obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 je bil realiziran presežek odhodkov nad prihodki po nastanku poslovnega dogodka v višini 27.011 EUR. Presežek odhodkov nad prihodki je zmanjšal akumulirani presežek prihodkov nad odhodki, ki torej na dan 31. 12. 2018 znaša 9.680 EUR.

12.3. DOGODKI PO DNEVU BILANCE STANJA

V letu 2019 je dne 12. 1. začela veljati novela ZRev-2A, ki prinaša pomembne spremembe tudi na področju financiranja Agencije. To je uveljavitev določbe, da ima Agencija od leta 2019 dalje, skladno z 31. členom ZRev-2, podlago za zaračunavanje letnega nadomestila za opravljanje nadzora, ki ga bo zaračunala revizijskim družbam.

S Tarifo, ki mora biti sprejeta v prvi polovici leta 2019, bo določena višina:

- taks za odločanje o posamičnih zadevah;
- letnega nadomestila, ki ga za opravljanje nadzorne funkcije plačujejo revizijske družbe, nad katerimi Agencija opravlja nadzor;
- nadomestil stroškov ukrepov nadzora;
- taks za izdajo potrdil, za izdajo izpisov iz evidenc, za izdelavo fotokopij listin ali za izdelavo dvojnikov odločb, soglasij, odredb in sklepov;

Agencija na podlagi navedenega načrtuje, da bo v letu 2019 realizirala prihodke po Tarifi v višini 265.000 EUR, in sicer:

- 250.000 EUR prihodkov iz naslova letnega nadomestila za opravljanje nadzorne funkcije²⁶;
- 5.000 EUR iz pavšalnega nadomestila stroškov postopkov, ki se zaračuna subjektu nadzora ob izreku ukrepa nadzora, zapade v plačilo pa, ko odločba postane pravnomočna;
- 5.000 EUR iz naslova licenciranja pooblaščenih revizorjev in revizijskih družb;
- 5.000 EUR iz drugih virov, skladno s Tarifo.

²⁶ Znesek 250.000 EUR je izračunan ob predpostavki, da se prihodki revizijskih družb v letu 2018 niso bistveno spremenili glede na leto 2017.

12.4. ZAKLJUČNI DEL

Letno poročilo Agencije je revidirala revizijska družba PricewaterhouseCoopers d.o.o., Cesta v Kleče 15, Ljubljana

Revidirano letno poročilo skladno z 18. členom Zakona o javnih agencijah sprejme strokovni svet Agencije.

mag. Mojca Majič
direktorica

Ljubljana, 19.2.2019

13. REVIZORJEVO POROČILO

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Strokovnemu svetu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem**, ki vključujejo bilanco stanja na dan **31. decembra 2018** in izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem** za leto, končano **31. decembra 2018**, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v našem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) skupaj z etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem** in, da smo izpolnili druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije vključujejo poslovno poročilo (s poglavji: uvod, predstavitev agencije, bistvene spremembe zakona o revidiranju, ki jih je prinesla novela ZRev-2A; bistvene pristojnosti agencije v letu 2018, poročilo o doseženih ciljih in rezultatih v letu 2018, sodelovanje z domačimi institucijami, področje mednarodnega sodelovanja, kadrovsko poročilo, poročilo o realizaciji finančnega načrta 2018, oceno notranjega nadzora javnih financ in nadzor nad delovanjem agencije) in dveh prilog k letnem poročilu (poročilo o ukrepih za leto 2018, analiza revizijskega trga v letu 2017), ki so sestavni del letnega poročila **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem**, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila. V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem**, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kaže kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela sklenemo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, smo dolžni poročati o tem.

V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem** in njenega okolja, ki smo ju pridobili tekom revizije, v zvezi z drugimi informacijami nismo zaznali nobenih bistveno napačnih navedb.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov **Agencije za javni nadzor nad revidiranjem** odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja, kot podlago za računovodenja, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembne napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejememo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih, ali če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavite, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Posloводство med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitevah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki bi jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 14. februar 2019

Za PricewaterhouseCoopers d.o.o.

 PricewaterhouseCoopers d.o.o.

2 of 2

Jasmina Mandžuka
Pooblaščenka revizorka

14. PRILOGA 1: POROČILO O UKREPIH ZA LETO 2018

KAZALO

1. Uvod	73
2. Izrečeni ukrepi nadzora v letu 2018	73
2.1. Ukrepi zoper revizijske družbe	73
2.2. ukrepi zoper pooblašcene revizorje	74
2.3. Ukrepi zoper pooblašcene ocenjevalce vrednosti	75

1. UVOD

Agencija za javni nadzor nad revidiranjem (v nadaljevanju Agencija) v *Poročilu o ukrepih za leto 2018*, ki je pripravljeno skladno s tretjim odstavkom 29. člena v letu 2018 veljavnega ZRev-2, podrobneje opisuje izrečene ukrepe revizijskim družbam, pooblaščenim revizorjem ter pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti. Z novelo ZRev-2A se je spremenila določba o javnosti poročila na način, da mora Agencija enkrat letno sestaviti poročilo o vseh upravnih ukrepih in vseh izrečenih sankcijah pooblaščenim revizorjem in revizijskim družbam v zbirni obliki in ga poslati Odboru evropskih organov za nadzor revizorjev. Agencija je na spletni strani v letnem poročilu o splošnih rezultatih sistema zagotavljanja kakovosti objavila tudi združene informacije o ugotovitvah in zaključkih nadzorov nad kakovostjo dela revizijskih družb za nadzorniško sezono 2017/2018.

Namen poročila, ki je pripravljeno za leto 2018, je obvestiti javnost o izrečenih ukrepih nadzora pooblaščenim revizorjem, revizijskim družbam ter pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti. V dokumentu so subjekti nadzora, ki so jim bili izrečeni ukrepi v letu 2018, anonimizirani, vse fizične osebe, ki so jim bili izrečeni ukrepi, pa so navedene v moškem spolu.

Od uveljavitve novele ZRev-2A je Agencija pristojna za upravljanje registrov revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev. Javni deli registrov so v elektronski obliki objavljeni na spletni strani Agencije, poslovni del pa je dostopen samo Agenciji.

Pravnomočni ukrepi nadzora zoper pooblaščenega revizorja, razen odredb, ki so mlajši od pet let, so skladno s 156. členom ZRev-2 objavljeni na spletnih straneh Agencije, v javnem delu registra pooblaščenih revizorjev²⁷.

Pravnomočne sankcije revizijskim družbam, razen odredb, so skladno s 157. členom ZRev-2 objavljene na spletni strani Agencije v registru revizijskih družb.

Pravnomočni ukrepi nadzora zoper pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, razen odredb, ki so mlajši od pet let, so skladno s 168. členom ZRev-2 objavljeni na spletnih straneh Inštituta, v javnem delu registra pooblaščenih ocenjevalcev.

2. IZREČENI UKREPI NADZORA V LETU 2018

2.1. UKREPI ZOPER REVIZIJSKE DRUŽBE

ODREDBA ZA ODPRAVO KRŠITEV ŠT. 10.00-15/2018

Revizijska družba je kršila prvi odstavek 4. člena ZRev-2, v povezavi s 150.1 odstavkom Kodeksa etike za računovodske strokovnjake, ki med drugim zavezuje k spoštovanju načela poklicu primernega obnašanja, kar predstavlja spoštovanje ustreznih zakonov in drugih predpisov ter izogibanje vsem dejanjem, ki lahko škodujejo ugledu poklica, 150.2 odstavkom, ki med drugim prepoveduje trženje in priporočanje sebe in svojih storitev na način, da poklic (pooblaščenega revizorja) spravijo na slab glas, prepoveduje pretirano hvaljenje storitev, ki se lahko ponudijo ali omalovaževalno navajanje dela drugih oziroma neutemeljeno primerjanje dela drugih s svojim delom ter 250.2 odstavkom, ki določa, da se pri trženju strokovnih storitev

²⁷ Agencija vodi v poslovnem delu registra, ki ni dostopen javnosti, vse pravnomočne sankcije, mlajše od 25 let in pravnomočne akte o ukrepih nadzora

ne sme škodovati ugledu poklica in prepoveduje, da se omalovaževalno navaja dela drugih in se ga neutemeljeno primerja s svojim delom.

Na podlagi ugotovljene kršitve je Agencija revizijski družbi odredila, da iz svoje spletne strani umakne navedeno oglaševanje revizijskih storitev ter sprejme ustrezne ukrepe, da do podobne kršitve ne bo prihajalo tudi v prihodnje.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

ODREDBA ZA ODPRAVO KRŠITEV ŠT. 10.00-17/2018

Agencija je ugotovila, da je revizijska družba kršila prvi odstavek 4. člena ter prvi odstavek 39. člena ZRev-2. Revizijska družba je revidirala računovodske izkaze družbe X, katere delnice kotirajo na organiziranem trgu Ljubljanske borze, d.d., Ljubljana in je tako skladno s 5. alinejo četrtega odstavka 53. člena Zakona o gospodarskih družbah subjekt javnega interesa, ter izdala revizorjevo poročilo, ki ga je v imenu revizijske družbe podpisal pooblaščen revizor. Revizijska družba pri pripravi revizorjevega poročila ni upoštevala 12. odstavka Mednarodnega standarda revidiranja (v nadaljevanju: MSR) 701 - Komuniciranje ključnih revizijskih zadev v neodvisnem revizijskem poročilu, saj revizorjevo poročilo ni vsebovalo odstavka o ključnih revizijskih zadevah ter ostalih sestavin, ki jih določa drugi odstavek 10. člena Uredbe. Zaradi neupoštevanja MSR 701 pri pripravi revizorjevega poročila in ker revizorjevo poročilo ni vsebovalo obveznih dodatnih vsebin, ki so določene v drugem odstavku 10. člena Uredbe, je bilo revizorjevo poročilo nepopolno, kar predstavlja kršitev pravil revidiranja.

Na podlagi ugotovljenih kršitev je bilo revizijski družbi odrejeno popraviti revizorjevo poročilo, in sicer tako, da so pri pripravi popravljenega revizorjevega poročila upošteevane zahteve MSR 701 in drugega odstavka 10 člena Uredbe in da le-to vsebuje vse z navedenimi predpisi določene sestavine. Revizijska družba je bila o popravku revizorjevega poročila dolžna obvestiti naročnika ter zagotoviti, da bo popravljen revizorjevo poročilo javno objavljeno na spletnem portalu AJPES. Revizijska družba je morala sprejeti ustrezne usmeritve in postopke, s katerimi je zagotovila, da bodo pri pripravi revizorjeva poročila subjektom javnega interesa upošteevane določbe MSR 701 in da bodo taka revizorjeva poročila vsebovala sestavine, ki jih določa drugi odstavek 10. člena Uredbe ter da bo ocenjevalec kakovosti posla v okviru ocenjevanja kakovosti posla preveril ustreznost predvidenega revizorjevega poročila.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

2.2. UKREPI ZOPER POOBLAŠČENE REVIZORJE

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-9/2018-2

Pooblaščen revizor je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X kršil 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni bilo razvidno, glede na zahteve 8. odstavka MSR 230 (Revizijska dokumentacija), da bi pooblaščen revizor pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi z vrednostjo nepremičnin oziroma zgradb, pri čemer iz revizijske dokumentacije ni izhajalo, na podlagi katerih revizijskih dokazov je pooblaščen revizor zaključil, da je izkazana vrednost nepremičnin ustrezna, kar ni v skladu z zahtevo 6. odstavka MSR 500 (Revizijski dokazi), v povezavi z 18. odstavkom MSR 540 (Revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami poštene vrednosti, in z njimi povezanih razkritij), ki določa, da mora pooblaščen revizor na osnovi revizijskih dokazov ovrednotiti, ali so računovodske ocene v

računovodskih izkazih sprejemljive v kontekstu primernega okvira računovodskega poročanja ali pa so navedene napačno.

Zaradi navedenih kršitev pravil revidiranja je Agencija pooblaščenemu revizorju izrekla opomin.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-10/2018-2

Pooblaščen revizor je pri revidiranju računovodskih izkazov družbe X kršil 4. člen ZRev-2, ker iz revizijske dokumentacije ni bilo razvidno, glede na zahteve 8. odstavka MSR 230 (Revizijska dokumentacija), da bi pooblaščen revizor pridobil zadostne in ustrezne revizijske dokaze v zvezi z vrednostjo dolgoročne finančne naložbe v odvisno družbo Y, pri čemer iz revizijske dokumentacije ni izhajalo, na podlagi katerih revizijskih dokazov je pooblaščen revizor zaključil, da je izkazana vrednost naložbe v odvisno družbo Y ustrezna, kar ni v skladu z zahtevo 6. odstavka MSR 500 (Revizijski dokazi), ki določa, da mora pooblaščen revizor načrtovati in izvesti revizijske postopke, ki so glede na okoliščine primerni za namene pridobivanja zadostnih in ustreznih revizijskih dokazov v povezavi z 18. odstavkom MSR 540 (Revidiranje računovodskih ocen, vključno z računovodskimi ocenami poštene vrednosti, in z njimi povezanih razkritij), ki določa, da mora pooblaščen revizor na osnovi revizijskih dokazov ovrednotiti, ali so računovodske ocene v računovodskih izkazih sprejemljive v kontekstu primernega okvira računovodskega poročanja ali pa so navedene napačno.

Zaradi navedenih kršitev pravil revidiranja je Agencija pooblaščenemu revizorju izrekla opomin.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

ODREDBA ZA ODPRAVO KRŠITEV ŠT. 10.00-23/2018

Agencija je ugotovila, da je pooblaščen revizor kršil 4. člen ZRev-2, saj je v zvezi z izdajo revizorjevega poročila družbi X, kršil določbo 28. odstavka MSR 705, ker naročnik ni bil obveščen, da namerava pooblaščen revizor izdati mnenje s prilagoditvijo, niti o vsebini prilagoditve, torej pridržku, ki je bil v revizorjevem poročilu.

Na podlagi ugotovljene kršitve je bil pooblaščen revizor dolžan odpraviti kršitev tako, da v prihodnje striktno upošteva določbe MSR tudi pri izdaji revizorjevega poročila, še posebej MSR 705, če obstaja možnost oziroma potreba po izdaji prilagojenega mnenja.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

2.3. UKREPI ZOPER POOBLAŠČENE OCENJEVALCE VREDNOSTI

ODLOČBA O POGOJENM ODVZEMU DOVOLJENJA ŠT. 10.00-14/2017-2

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij je pri pripravi Poročila, izdelanega za naročnika XY kršil 88. člen ZRev-2, saj:

- pooblaščen ocenjevalec ni upošteval medletne dinamike poslovanja pri napovedi denarnih tokov, in sicer ni upošteval dejstva, da je treba pri oceni vrednosti na datum 30. 9. 2015, tako pri napovedi denarnega toka, kakor pri napovedi sprememb obratnega kapitala upoštevati le načrtovane denarne tokove za zadnje četrletje leta 2015 in ne

- celoletnih denarnih tokov za leto 2015, kar predstavlja kršitev 3. točke Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti (v nadaljevanju: MSOV) 102 - Izvajanje, pri čemer razlogov za navedena izračuna pri napovedi denarnega toka in obratnega kapitala v Poročilu ni utemeljil, kar predstavlja kršitev 1. točke MSOV 103 - Poročanje.
- pooblaščen ocenjevalec pri oceni vrednosti ni upošteval zakonskega določila (prvega odstavka 57. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, na podlagi katerega morajo invalidska podjetja najmanj 80 % dobička poslovnega leta nameniti za povečanje osnovnega kapitala, povečanje zakonskih rezerv ali ga porabiti za enak namen kakor finančna sredstva iz naslova oprostitev in olajšav, kar predstavlja kršitev 3. točke MSOV 102 – Izvajanje in 2. b) točke SPS 1, ter tega v Poročilu tudi ni utemeljil, poleg tega v Poročilu tudi ni obrazložil in utemeljil natančne vsebine neizkoriščenih investicij za državne pomoči in neuporabljenih spodbud državnih pomoči kot tudi ne razlogov za neupoštevanje teh postavk pri oceni vrednosti, kar predstavlja kršitev 1. točke MSOV 103 - Poročanje.

Navedene kršitve pravil ocenjevanja pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2. Zaradi kršitev pravil ocenjevanja vrednosti je bilo mnenje o ocenjeni vrednosti napačno, zato je bil skladno z 99. členom, ob upoštevanju 100. člena ZRev-2, pooblaščenemu ocenjevalcu izrečen pogojni odvzem dovoljenja.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O POGOJNEM ODVZEMU DOVOLJENJA ŠT. 10.00-1/2018-2
IN
ODLOČBA O POGOJNEM ODVZEMU DOVOLJENJA ŠT. 10.00-2/2018-2

Pooblaščen ocenjevalca vrednosti nepremičnin sta pri pripravi Poročila o ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah za naročnika X, kršila 88. ZRev-2, saj iz opravljenega nadzora nad opravljanjem nalog pooblaščenih ocenjevalcev izhaja utemeljen sum, da sta kršila pravila ocenjevanja vrednosti, to je MSOV in Slovenski poslovnofinančni standard 2 – Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah (Ur. l. št. 106/13, v nadaljevanju: SPS 2), in sicer:

1. 3. odstavek MSOV 102 - Izvajanje, ki določa, da je s postopki, kot so pregled, poizvedovanje, izračunavanje in analiza, treba zbrati zadostne dokaze, da je zagotovljena ustrezna podpora za ocenjevanje vrednosti.
 - 1.1.) Pooblaščen ocenjevalca niti v splošni analizi trga niti v samem podajanju izračuna tržne vrednosti v okviru na donosu zasnovanega načina nista predstavila analize najemnega trga oziroma nista pojasnila, od kod izhajajo vrednosti najemnin, ki sta jih uporabila pri izračunu vrednosti, pri čemer nista podala stanja najemnega trga, nista predstavila primerljivih najemnih poslov, nista izvedla prilagoditev za zaznane razlike in nista utemeljila primerne tržne najemnine za ocenjevane nepremičnine.
 - 1.2.) Pri oceni vrednosti z načinom tržnih primerjav sta pooblaščen ocenjevalca nepremičnine ocenjevala s primerjavo neprimerljivih nepremičnin.
 - 1.3.) Pri oceni vrednosti zemljišč sta pooblaščen ocenjevalca upoštevala izmere zemljišč, ki jih je pooblaščenima ocenjevalcema predal naročnik, čeprav se v nekaterih primerih te izmere bistveno razlikujejo od izmer v zemljiškem katastru.
2. 1. odstavek MSOV 103 - Poročanje, ki določa, da je končni korak v postopku ocenjevanja vrednosti poročanje o izidih naloge naročniku in drugim uporabnikom, ki jim je namenjeno.

Bistveno je, da poročilo sporoča informacije, potrebne za pravilno razumevanje ocenjevanja vrednosti. Poročilo ne sme biti dvoumno ali zavajajoče in mora bralcu zagotoviti jasno razumevanje.

Navedeno sta pooblaščenca ocenjevalca kršila s tem, ker se pri več nepremičninah izmera zemljišč iz zemljiškega katastra pomembno razlikuje od izmere, ki sta jo pooblaščenca ocenjevalca upoštevala v izračunu.

3. SPS 2, odstavek 5 n, ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah vsebovati prikaz vseh obravnavanih podatkov in informacij ter uporabljenih postopkov ocenjevanja vrednosti ter utemeljitev analiz, mnenj in sklepov, ker so pri načinu tržnih primerjav prilagoditve podane pavšalno, brez analitične argumentacije posameznih prilagoditev v smislu razkritja uporabljenih tehnik prilagajanja ali sklicevanja na opravljene analize.

Kršitve MSOV in SPS 2 pri ocenjevanju vrednosti iz 1. do 3. točke odločbe pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2. Zaradi kršitev pravil ocenjevanja vrednosti iz 1. in 2. točke sta mnenji o ocenjeni vrednosti in obrazložitev mnenja napačni, zaradi kršitve iz 2. točke pa je obrazložitev mnenja tudi zavajajoča, zato je Agencija skladno z 99. členom, ob upoštevanju 100. člena ZRev-2 pooblaščenima ocenjevalcema izrekla pogojni odvzem dovoljenja.

Postopka še nista pravnomočno zaključena.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-15/2017-2

Pooblaščenca ocenjevalec vrednosti nepremičnin je pri pripravi poročila kršil 88. člen ZRev-2, in sicer:

1. 1. odstavek MSOV 103 - Poročanje, ki določa, da je končni korak v postopku ocenjevanja vrednosti poročanje o izidih naloge naročniku in drugim uporabnikom, ki jim je namenjeno. Bistveno je, da poročilo sporoča informacije, potrebne za pravilno razumevanje ocenjevanja vrednosti. Poročilo ne sme biti dvoumno ali zavajajoče in mora bralcu zagotoviti jasno razumevanje; pri čemer pooblaščenca ocenjevalec niti v splošni analizi trga niti v samem podajanju izračuna tržne vrednosti v okviru na donosu zasnovanega načina ni predstavil analize najemnega trga oziroma ni pojasnil, od kod izhajajo vrednosti najemnin, ki jih je uporabil pri izračunu vrednosti, pri čemer ni podal stanja najemnega trga, ni predstavil primerljivih najemnih poslov, ni izvedel prilagoditve za zaznane razlike in ni utemeljil primerne tržne najemnine za ocenjevano nepremičnino, ter ni prikazal analize padca cen najemnin v omenjenem časovnem obdobju.
2. 5. n) odstavek SPS 2, ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah vsebovati prikaz vseh obravnavanih podatkov in informacij ter uporabljenih postopkov ocenjevanja vrednosti ter utemeljitev analiz, mnenj in sklepov; ker so pri načinu tržnih primerjav prilagoditve v Poročilu podane pavšalno, brez analitične argumentacije posameznih prilagoditev v smislu razkritja uporabljenih tehnik prilagajanja ali sklicevanja na opravljene analize.
3. 5. t) odstavek SPS 2, ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah vsebovati naročnikovo izjavo o točnosti danih podatkov in informacij v skladu z določili tega standarda, oziroma med posebnimi predpostavkami navesti razlog, zakaj izjava v poročilu ni vsebovana, ker k Poročilu izjava o točnosti danih podatkov in informacij ni priložena, med posebnimi predpostavkami pa ni naveden razlog za to opustitev.

Navedene kršitve pravil ocenjevanja vrednosti pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2, zato je Agencija pooblaščenemu ocenjevalcu skladno s 101. členom ZRev-2 izrekla opomin.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-16/2017-2

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin je pri pripravi treh poročil o oceni vrednosti kršil 88. člen ZRev-2, saj:

1. V prvem poročilu pooblaščen ocenjevalec ni izvedel analize najgospodarnejše uporabe, pri čemer svoje odločitve tudi ni vsebinsko pojasnil. S tem je pooblaščen ocenjevalec kršil 5. o) odstavek SPS 2, ki določa, da mora pooblaščen ocenjevalec v primeru, ko presodi, da analiza najgospodarnejše uporabe nepremičnine ni smiselna, v poročilu tovrstno odločitev vsebinsko pojasniti.
2. V prvem poročilu je pooblaščen ocenjevalec oceno vrednosti zemljišča ocenil z načinom tržnih primerjav, za primerjavo pa je uporabil tudi nekatere transakcije, ki niso bile izvršene v skladu z definicijo tržne vrednosti, prav tako so uporabljeni primeri zemljišč z izboljšavami, ki v prilagoditvah niso upoštevane. S tem je pooblaščen ocenjevalec kršil 3. odstavek MSOV 102 - Izvajanje, ki določa, da je s postopki, kot so pregled, poizvedovanje, izračunavanje in analiza, treba zbrati zadostne dokaze, da je zagotovljena ustrezna podpora za ocenjevanje vrednosti, 2. o) odstavek SPS 2, ki določa, da mora pooblaščen ocenjevalec pri ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah zbrati, preveriti, analizirati in uskladiti podatke, ki bodo zagotavljali ustrezno in pravilno uporabo izbranega načina ocenjevanja vrednosti in 4. odstavek SPS 2, ki določa, da mora pooblaščen ocenjevalec pri poročanju o oceni vrednosti pravic na nepremičninah prikazati vse analize, mnenja in sklepe tako, da niso zavajajoči.
3. V prvem poročilu je pooblaščen ocenjevalec nepremičnine ocenjeval z upoštevanjem povprečnih prodajnih cen podobnih nepremičnin na širšem območju ocenjevanje nepremičnine in ni opravil direktnih primerjav ter prilagoditev glede na ocenjevano nepremičnino. S tem je pooblaščen ocenjevalec kršil 3. odstavek MSOV 102 - Izvajanje, ki določa, da je s postopki, kot so pregled, poizvedovanje, izračunavanje in analiza, treba zbrati zadostne dokaze, da je zagotovljena ustrezna podpora za ocenjevanje vrednosti.
4. V prvem in drugem poročilu je pooblaščen ocenjevalec pri prilagoditvah, kjer so bile opravljene, le-te pojasnil zgolj z opisom, kaj pomenijo, ni pa prikazal analiz, primerjalnih dokazov ali drugih podatkov, iz katerih bi bilo razvidno, zakaj so uporabljene prilagoditve izkazane v takem obsegu kot so. S tem je pooblaščen ocenjevalec kršil 5. n) odstavek SPS 2, ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah vsebovati prikaz vseh obravnavanih podatkov in informacij ter uporabljenih postopkov ocenjevanja vrednosti ter utemeljitev analiz, mnenj in sklepov.
5. V tretjem poročilu je pooblaščen ocenjevalec oceno vrednosti nepremičnin ocenil z na donosu zasnovanim načinom, tržno najemnino pa je ocenil v nasprotju z dejansko rabo nepremičnin in z namensko rabo območja, v katerem se nepremičnine nahajajo. S tem je pooblaščen ocenjevalec kršil 3. odstavek MSOV 102 - Izvajanje, ki določa, da je s postopki, kot so pregled, poizvedovanje, izračunavanje in analiza, treba zbrati zadostne dokaze, da je zagotovljena ustrezna podpora za ocenjevanje vrednosti, 1. odstavek MSOV 103 - Poročanje, ki določa, da poročilo ne sme biti dvomno ali zavajajoče in mora bralcu zagotoviti jasno razumevanje in 2. o) odstavek SPS 2, ki določa, da mora pooblaščen ocenjevalec pri ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah zbrati,

preveriti, analizirati in uskladiti podatke, ki bodo zagotavljali ustrezno in pravilno uporabo izbranega načina ocenjevanja vrednosti.

Kršitve pravil ocenjevanja vrednosti iz 1. do 5. točke izreka odločbe pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2, zato je Agencija pooblaščenemu ocenjevalcu skladno s 101. členom ZRev-2 izrekla opomin.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-12/2018-2

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin je pri pripravi poročila kršil 88. ZRev-2, in sicer:

1. 3. odstavek MSOV 102 - Izvajanje, ki določa, da je s postopki, kot so pregled, poizvedovanje, izračunavanje in analiza, treba zbrati zadostne dokaze, da je zagotovljena ustrezna podpora za ocenjevanje vrednosti in 2. b) odstavek SPS 2, ki določa, da mora pri ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah ocenjevalec skrbno in brez napake opraviti svoje delo ter upoštevati vse sestavine, ki pomembno vplivajo na oceno vrednosti, saj je pooblaščen ocenjevalec pri ocenjevanju z na donosu zasnovanim načinom upošteval napačno netvegano stopnjo donosa pri izračunu mere kapitalizacije. V Poročilu je prikazal vse vrednosti upoštevanih obveznic, vendar pa je napačno izračunal povprečje donosnosti do dospelja, ki ga je kasneje uporabil v izračunu. Napako pa je napravil tudi pri izračunu premije za ohranitev kapitala. Zaradi obeh napak je ocenjena končna vrednost nepremičnin napačna.
2. 1. odstavek MSOV 103 – Poročanje, ki določa, da je končni korak v postopku ocenjevanja vrednosti poročanje o izidih naloge naročniku in drugim uporabnikom, ki jim je namenjeno. Bistveno je, da poročilo sporoča informacije, potrebne za pravilno razumevanje ocenjevanja vrednosti ali pregleda ocenjevanja vrednosti. Poročilo ne sme biti dvomno ali zavajajoče in mora bralcu zagotoviti jasno razumevanje.

Pooblaščen ocenjevalec je v postopku ocene vrednosti z na donosu zasnovanim načinom upošteval potencialne najemnine za nepremičnine z različno dejansko uporabo. Iz predstavljenih podatkov v Poročilu ni bilo razvidno, kako je površina objekta razdeljena po posameznih dejanskih rabah, saj se podatki v dveh prikazanih tabelah bistveno razlikujejo. Iz Poročila tudi ni bilo razvidno obravnavanje različnih razmerij med deli stavbe z različno namembnostjo pri ocenjevanju in primerjanju nepremičnini. Razmerje površin skupnih prostorov in celotne površine objekta brez upoštevanja parkirnih mest je pri ocenjevanju nepremičnini 15 %, pri primerjanju pa 25 %. Ker pooblaščen ocenjevalec v Poročilu ni pojasnil, na podlagi česa prihaja do razlik ali pa zakaj te razlike niso pomembne (in zato tudi ni upoštevanih prilagoditev), je Poročilo nejasno.

Zaradi kršitev pravil ocenjevanja vrednosti je Agencija pooblaščenemu ocenjevalcu na podlagi 101. člena ZRev-2 izrekla opomin.

Postopek je bil v letu 2018 pravnomočno zaključen.

ODLOČBA O IZREKU OPOMINA ŠT. 10.00-20/2018-2

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti nepremičnin je pri pripravi poročila kršil 88. člen ZRev-2, in sicer:

1. 3. odstavek MSOV 102 - Izvajanje, ki določa, da je s postopki, kot so pregled, poizvedovanje, izračunavanje in analiza, treba zbrati zadostne dokaze, da je zagotovljena ustrezna podpora za ocenjevanje vrednosti in 1. odstavek MSOV 103 – Poročanje, ki določa, da je končni korak v postopku ocenjevanja vrednosti poročanje o izidih naloge naročniku in drugim uporabnikom, ki jim je namenjeno. Bistveno je, da poročilo sporoča informacije, potrebne za pravilno razumevanje ocenjevanja vrednosti ali pregleda ocenjevanja vrednosti. Poročilo ne sme biti dvoumno ali zavajajoče in mora bralcu zagotoviti jasno razumevanje.

a) Pooblaščenec ocenjevalec ni ustrezno upošteval namenske rabe ocenjevanega zemljišča, saj je za vse ocenjevane nepremičnine upošteval, da imajo enako namensko rabo – osrednja območja centralnih dejavnosti (v nadaljevanju CU), čeprav del parcele leži v območju površin železnic, kar predstavlja 71 % površine te parcele oziroma 26 % celotne ocenjevane površine zemljišča (vseh ocenjevanih parcel skupaj), kjer v primerjavi z zemljiščem z namensko rabo CU veljajo določene omejitve. Zaradi navedenega je namenska raba tudi neustrezno prikazana v Poročilu.

b) Pooblaščenec ocenjevalec je pri oceni vrednosti z načinom tržnih primerjav v primerjavi upošteval nepremičnine, ki niso primerljive ocenjevanim (primerjane nepremičnine od 1 do 8) oziroma ni napravil vseh potrebnih prilagoditev. Zaradi navedenega so te primerjane nepremičnine tudi neustrezno prikazane v Poročilu.

2. 5. n) odstavek Slovenskega poslovnofinančnega standarda 2 - Ocenjevanje vrednosti pravic na nepremičninah (v nadaljevanju; SPS 2), ki določa, da mora vsako pisno poročilo o ocenjevanju vrednosti pravic na nepremičninah vsebovati prikaz vseh obravnavanih podatkov in informacij ter uporabljenih postopkov ocenjevanja vrednosti ter utemeljitev analiz, mnenj in sklepov.

Pooblaščenec ocenjevalec v Poročilu ni obrazložil večine uporabljenih prilagoditev oziroma so te podane pavšalno, brez analitične argumentacije posameznih prilagoditev v smislu razkritja uporabljenih tehnik prilagajanja ali sklicevanja na opravljene analize.

Kršitve pravil ocenjevanja vrednosti pomenijo kršitev 88. člena ZRev-2, zato je Agencija pooblaščenemu ocenjevalcu skladno s 101. členom ZRev-2 izrekla opomin.

Postopek še ni pravnomočno zaključen.

15. PRILOGA 2: ANALIZA REVIZIJSKEGA TRGA ZA LETO 2017

KAZALO

1. Uvod	82
2. Splošni podatki	83
3. Največje revizijske družbe v Sloveniji v letu 2017	84
3.1. 10 največjih revizijskih družb	84
3.1.1. Kriterij: Celotni prihodki v letu 2017	84
3.1.2. Kriterij: Število zaposlenih na dan 15. 5. 2018	87
3.2. BIG 4 revizijske družbe	88
3.2.1. Kriterij: Celotni prihodki v letu 2017	88
3.2.2. Kriterij: prihodki iz naslova revidiranja računovodskih izkazov v letu 2017	89
3.2.3. Kriterij: Drugi prihodki	91
3.2.4. Kriterij: Število zaposlenih na dan 15. 5. 2018	92
3.3. Prihodki revizijskih družb v obdobju 2005 - 2017	92
4. Izdana revizorjeva mnenja	94
4.1. Rezultati analize iz letnega poročanja revizijskih družb	95
5. Realizirane cene opravljenih revizij	96
6. Revizije subjektov javnega interesa	98

1. UVOD

Revizijska družba je v letu 2018 morala do konca meseca maja tekočega leta skladno z drugim odstavkom v letu 2018 veljavnega 77. člena ZRev-2 sporočiti Agenciji podatke o:

- imetnikih delnic revizijske družbe ter o pridobitvi oziroma spremembi kvalificiranih deležev;
- naložbah, na podlagi katerih je revizijska družba posredno ali neposredno pridobila kvalificirani delež v drugi pravni osebi, in o vsaki nadaljnji naložbi v to pravno osebo;
- spremembah statuta oziroma družbene pogodbe in vseh drugih aktov revizijske družbe;
- spremembah pogodbe o sodelovanju z drugo revizijsko družbo oziroma o podpisu nove pogodbe o sodelovanju z drugo revizijsko družbo;
- načinu izračuna zavarovalne vsote za zavarovanje revizorjeve odgovornosti po 67. členu tega zakona in načinu zavarovanja revizorjeve odgovornosti;
- zaposlenih;
- vseh pogodbah o revidiranju računovodskih izkazov, ki jih je revizijska družba sklenila z naročniki za revidiranje računovodskih izkazov preteklega obračunskega obdobja, in vseh pogodbah, ki jih je revizijska družba v preteklem obračunskem obdobju sklenila za opravljanje drugih poslov dajanja zagotovil in poslov opravljanja dogovorjenih postopkov;
- številu načrtovanih in porabljenih ur za vsakega člana revizijske skupine za vsako posamezno revizijo računovodskih izkazov in
- številu revizijskih poročil, ki jih je podpisal posamezen pooblaščen revizor.

Analiza revizijskega trga za leto 2017 je bila opravljena na podlagi naslednjih podatkov:

- pridobljeni podatki od revizijskih družb, za obdobje od 16. 5. 2017 do 15. 5. 2018 (poročevalsko obdobje);
- podatki iz letnih poročil revizijskih družb za leto 2017, objavljeni na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES);
- podatki o skupnih prihodkih po posameznih storitvah, ki so jih na podlagi zahteve Agencije posredovale revizijske družbe za zadnji dve zaključeni poslovni leti (2017 in 2016).

Pri štirih revizijskih družbah²⁸ poslovno leto ni enako koledarskemu. Pri teh družbah so v analizo zajeti zadnji razpoložljivi podatki za njihovo poslovno leto (torej 30. 6. 2018 oziroma 30. 9. 2018), v nadaljevanju analize pa je zaradi lažje ponazoritve, povsod navedeno kot analizirano leto 2017.

²⁸ Poimensko so navedene pod *Tabelo 1*

2. SPLOŠNI PODATKI

Na dan 31. 12. 2018 je bilo v registru revizijskih družb in pooblaščenih revizorjev vpisanih:

TABELA 4: ŠTEVILO REVIZIJSKIH DRUŽB IN POOBLAŠČENIH REVIZORJEV V ZADNJIH TREH LETIH

Subjekti nadzora	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Revizijske družbe	52	51	53
Pooblašчени revizorji	184	183	201

Po podatkih iz letnega poročanja je bilo v enainpetdesetih revizijskih družbah **na dan 15. 5. 2018** skupno 457 zaposlenih, od tega:

- 116 redno zaposlenih pooblaščenih revizorjev (na dan 15.5.2017: 126);
- 23 pooblaščenih revizorjev, ki z eno ali več revizijskimi družbami pogodbeno sodelujejo (na dan 15. 5. 2017: 22).

V letu 2018 je Slovenski inštitut za revizijo izdal dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja sedmim družbam:

- AA REVIZIJA, revizija in poslovno svetovanje, d.o.o.,
- BGS – REVIZIJA, revizijska družba d.o.o.,
- EPISplus, družba za revidiranje in poslovno svetovanje d.o.o.,
- PIT Leitner, revizijska družba d.o.o.,
- PRIMIA revizijska družba d.o.o.,
- Primorski Revizijski Center, družba za revidiranje d.o.o.,
- RE-MEMBER revizija d.o.o.,

V letu 2018 je prenehalo veljati dovoljenje za opravljanje storitev revidiranja petim revizijskim družbam: REALINEA, družba za revizijo in svetovanje d.o.o., DINAMIC d.o.o., PRO REVIZIJA družba za revidiranje d.o.o., REVIDISLEITNER, družba za revizijo d.o.o., in KAMARO, družba za revidiranje in svetovanje d.o.o..

Po podatkih AJ PES-a²⁹ je med javno objavljenimi letnimi poročili gospodarskih družb in zadrug za poslovno leto 2017 **1.644 revidiranih letnih poročil** (2016: 1.586, 2015: 1.615, 2014: 1.616, 2013: 1.632, 2012: 1.695) ter **227 konsolidiranih letnih poročil** (2016: 241, 2015: 459, 2014: 472, 2013: 473, 2012: 500).

²⁹ vir: spletna stran AJ PES-a, JOLP

3. NAJVEČJE REVIZIJSKE DRUŽBE V SLOVENIJI V LETU 2017

3.1. 10 NAJVEČJIH REVIZIJSKIH DRUŽB

3.1.1. KRITERIJ: CELOTNI PRIHODKI V LETU 2017

V letu 2017 so znašali celotni prihodki revizijskih družb v Sloveniji 29,5 mio EUR, kar je za 2 % več kot v letu 2016, ko so znašali 28,9 mio EUR.

Prihodki iz revidiranja revizijskih družb so v letu 2017 znašali 19,2 mio EUR, kar je enako kot leta 2016.

Prihodki iz naslova drugih poslov dajanja zagotovil so se v letu 2017 povečali za 12%, in sicer iz 2,7 mio EUR na 3 mio EUR, medtem ko so se drugi prihodki od prodaje zmanjšali iz 6,5 mio EUR na 6,2 mio EUR, kar predstavlja 5% zmanjšanje.

TABELA 5: DESET NAJVEČJIH REVIZIJSKIH DRUŽB PO CELOTNIH PRIHODKIH V LETU 2017 (V EUR)

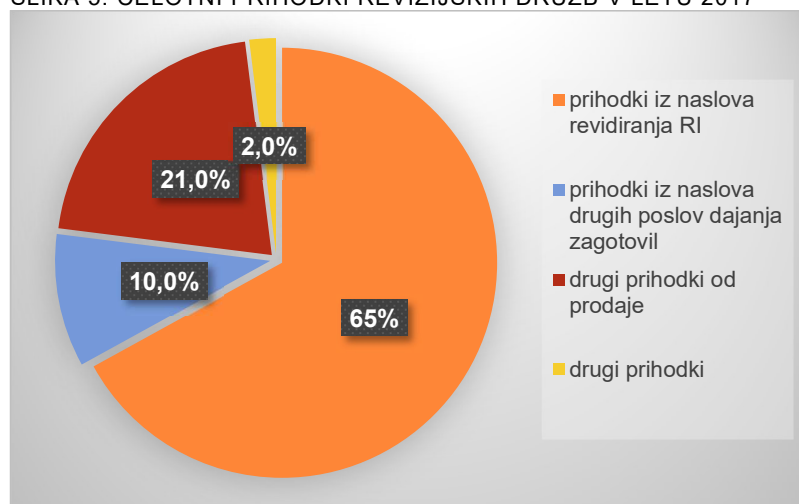
revizijska družba	2017						2016					
	prihodki iz naslova revidiranja RI	delež iz naslova revidiranja RI	prihodki iz naslova drugih poslov dajanja zagotovil	drugi prihodki od prodaje	prihodki od prodaje	celotni prihodki	prihodki iz naslova revidiranja RI	delež iz naslova revidiranja RI	prihodki iz naslova drugih poslov dajanja zagotovil	drugi prihodki od prodaje	prihodki od prodaje	celotni prihodki
ERNST & YOUNG d.o.o.	3.381.387	59%	492.855	1.891.575	5.765.817	5.778.591	3.881.176	58%	563.173	2.155.310	6.599.659	6.654.981
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	3.607.775	71%	573.805	899.094	5.080.674	5.087.107	3.123.283	71%	215.030	1.043.962	4.382.276	4.388.032
KPMG Slovenija d.o.o.	3.166.239	68%	511.978	938.789	4.617.007	4.623.486	4.149.423	78%	274.449	868.290	5.292.163	5.318.050
PRICEWATERHOUSECOOPERS d.o.o.	1.863.672	48%	204.216	810.596	2.878.484	3.893.733	1.606.018	62%	497.093	464.524	2.567.636	2.603.432
BDO REVIZIJA, d.o.o.	726.319	68%	84.268	247.629	1.058.216	1.063.691	614.191	62%	65.443	303.943	916.834	988.893
AUDIT & Co. d.o.o.	524.340	92%	22.060	21.920	568.320	571.970	505.112	83%	6.000	93.470	604.583	607.166
MAZARS (BAKER TILLY EVIDAS) d.o.o.	437.660	83%	62.644	26.607	526.910	527.035	256.296	84%	27.652	22.850	306.798	306.798
VALUTA d.o.o.	339.907	76%	57.178	49.136	446.221	446.229	358.961	85%	31.863	24.957	415.782	420.946
DINAMIC d.o.o.	354.376	88%	32.541	10.820	397.905	403.413	330.258	80%	32.813	36.201	399.273	411.079
ABC REVIZIJA d. o. o.	250.648	66%	102.992	23.905	377.545	378.133	236.563	71%	94.120	0	330.683	334.325
TOP 10	14.652.322	64%	2.144.537	4.920.071	21.717.099	22.773.388	15.061.281	68%	1.807.636	5.013.507	21.815.687	22.033.702
relativna sprememba (preteklo leto)	-3%		19%	-2%	0%	3%						
OSTALE REVIZIJSKE DRUŽBE SKUPAJ	4.521.577	67%	899.073	1.299.775	6.720.425	6.753.881	4.221.609	64%	905.224	1.528.086	6.654.919	6.642.736
relativna sprememba	7%		-1%	-15%	1%	2%						
SKUPAJ REVIZIJSKE DRUŽBE	19.173.899	65%	3.043.610	6.219.846	28.437.524	29.527.269	19.282.890	67%	2.712.860	6.541.593	28.470.606	28.676.438
relativna sprememba	-1%		12%	-5%	0%	3%						

** Revizijske družbe s poslovnim letom, ki ni enak koledarskemu (navedena obdobja so upoštevana pri opravljeni analizi v nadaljevanju) so:

- ERNST & YOUNG d.o.o.: 1.7.2017-30.6.2018
- KPMG Slovenija d.o.o.: 1.10.2017-30.9.2018
- PRICEWATERHOUSECOOPERS d.o.o.: 1.7.2017-30.6.2018
- BDO REVIZIJA, d.o.o.: 1.10.2017-30.9.2018

Revizijske družbe so v letu 2017 največ prihodkov realizirale iz naslova revidiranja računovodskih izkazov, in sicer 19,2 mio EUR oziroma 65 % vseh realiziranih prihodkov revizijskih družb. Poleg tega so revizijske družbe v letu 2017 realizirale 6,2 mio EUR iz naslova drugih prihodkov od prodaje, kar predstavlja 21 % delež v celotnih prihodkih. S posli dajanja zagotovil pa so revizijske družbe v letu 2017 realizirale 3 mio EUR oziroma 10 % vseh prihodkov. Navedene deleže prikazuje *Slika 5*.

SLIKA 5: CELOTNI PRIHODKI REVIZIJSKIH DRUŽB V LETU 2017

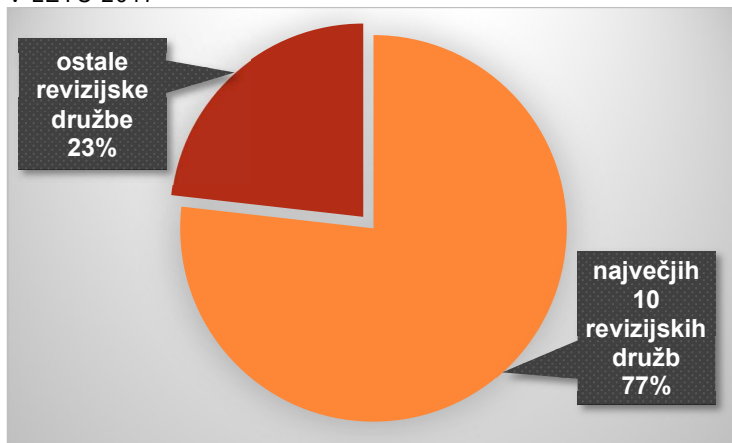
Največja slovenska revizijska družba glede na realizirane celotne prihodke je že tretje leto zapored revizijska družba Ernst & Young d.o.o., saj je v letu 2017 dosegla 5,8 mio EUR celotnih prihodkov oziroma 19,5 % celotnih prihodkov vseh revizijskih družb. Družba Ernst & Young d.o.o. sodi med tako imenovano skupino BIG 4 revizijskih družb. BIG 4 revizijske družbe so:

- ERNST & YOUNG d.o.o. (v nadaljevanju: EY);
- KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. (v nadaljevanju: KPMG);
- DELOITTE REVIZIJA d.o.o. (v nadaljevanju: Deloitte)
- PRICEWATERHOUSECOOPERS d.o.o. (v nadaljevanju: PwC).

Glede na realizirane prihodke iz naslova revidiranja računovodskih izkazov je bila v letu 2017 največja revizijska družba Deloitte, ki je iz naslova revidiranja računovodskih izkazov realizirala 3,6 mio EUR prihodkov, kar predstavlja 18,8 % vseh prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov v letu 2017.

V Sloveniji je v letu 2017 deset največjih revizijskih družb, glede na realizirane celotne prihodke, pokrivalo 77 % celotnega trga, največje 4 revizijske družbe (BIG 4) pa so pokrivalo 65,6 % trga. Glede na primerljivo lansko obdobje je koncentracija trga (tako desetih največjih revizijskih družb kot tudi BIG 4) na povsem primerljivi ravni, saj je bil delež desetih največjih družb 77 %, BIG 4 pa 65 %.

SLIKA 6: STRUKTURA 10 NAJVEČJIH REVIZIJSKIH DRUŽB IN OSTALIH V CELOTNIH PRIHODKIH V LETU 2017

3.1.2. KRITERIJ: ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 15. 5. 2018

Na dan 15.5.2018 je bilo v revizijskih družbah zaposlenih 457 oseb. Glede na število zaposlenih je deset največjih revizijskih družb na dan 15. 5. 2018 skupno zaposlovalo 349 ljudi, od tega 55 pooblaščenih revizorjev, ki so v revizijskih družbah v rednem delovnem razmerju, ter 2 pooblaščenca revizorja, ki sta njihova pogodbenca sodelavca. V največjih desetih revizijskih družbah je zaposlenih oz. z njimi sodeluje 40 % vseh aktivnih pooblaščenih revizorjev, ki jih je bilo na dan 15. 5. 2018 139.

Glede na celotno število zaposlenih je največja revizijska družba EY, ki ima 109 zaposlenih, medtem, ko revizijska družba KPMG redno zaposluje največje število pooblaščenih revizorjev, in sicer 16.

TABELA 6: ŠTEVILO ZAPOSLENIH V DESETIH NAJVEČJIH REVIZIJSKIH DRUŽBAH NA DAN 15. 5. 2018 (KRITERIJ: ŠTEVILO ZAPOSLENIH)

	revizijska družba	število vseh zaposlenih	št. redno zaposlenih pooblaščenih revizorjev	št. pogodbenih revizorjev	skupno število pooblaščenih revizorjev
1	ERNST & YOUNG d.o.o.	109	11	0	11
2	KPMG Slovenija d.o.o.	78	16	0	16
3	DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	58	6	0	6
4	PwC d.o.o.	47	5	0	5
5	BDO REVIZIJA, d.o.o.	14	5	0	5
6	BAKER TILLY EVIDAS d.o.o. (MAZARS)	14	5	0	5
7	AUDIT & Co. d.o.o.	10	1	1	2
8	ABC REVIZIJA d. o. o.	8	2	0	2
9	DINAMIC d.o.o.	6	2	1	3
#	VALUTA d.o.o.	5	2	0	2
	SKUPAJ	349	55	2	57

3.2. BIG 4 REVIZIJSKE DRUŽBE

V nadaljevanju analize je prikazan delež BIG 4 glede na naslednje kriterije:

1. celotni prihodki v letu 2017;
2. prihodki iz naslova revidiranja računovodskih izkazov v letu 2017;
3. drugi, nerevizijski prihodki v letu 2017;
4. število zaposlenih na dan 15. 5. 2018.

3.2.1. KRITERIJ: CELOTNI PRIHODKI V LETU 2017

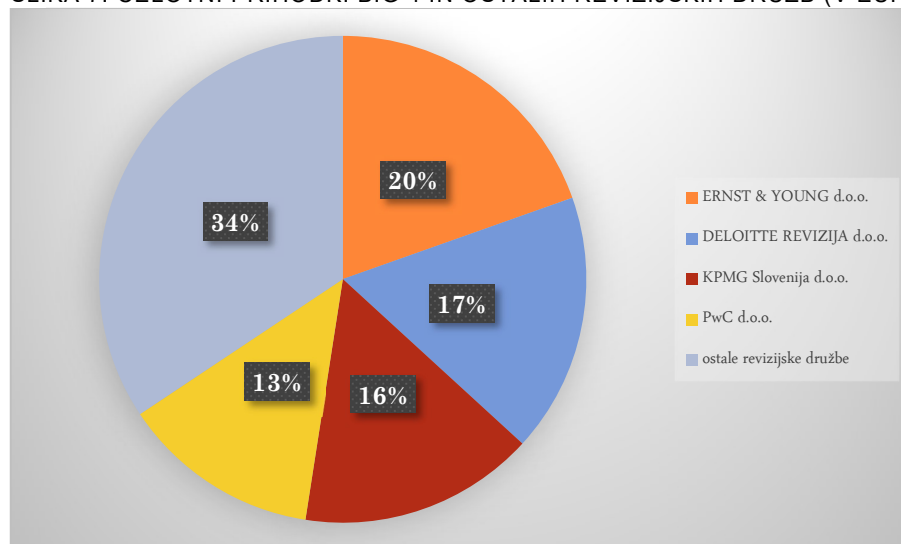
V letu 2017 je znašal tržni delež BIG 4 glede na dosežene **celotne prihodke revizijskih družb** 66%, kar je za 1 % več kot v letu 2016, ko je bil njihov delež 65 %. BIG 4 revizijske družbe so v letu 2017 realizirale 19,4 mio EUR celotnih prihodkov, kar je za 2 % več kot leto poprej, ko so znašali celotni prihodki 18,9 mio EUR.

TABELA 7: BIG 4: CELOTNI PRIHODKI (V EUR)

Revizijska družba	Delež trga	2017	2016	Indeks 2017/2016
ERNST & YOUNG d.o.o.	20%	5.778.591	6.654.981	87
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	17%	5.087.107	4.388.032	116
KPMG Slovenija d.o.o.	16%	4.623.486	5.318.050	87
PwC d.o.o.	13%	3.893.733	2.603.432	150
SKUPAJ BIG 4	66%	19.382.917	18.964.495	102
ostale revizijske družbe	34%	10.144.352	9.929.376	102
SKUPAJ	100%	29.527.269	28.893.871	102

Kot je razvidno iz zgornje tabele, je imela v letu 2017 največji delež v celotnih prihodkih revizijska družba EY, in sicer je ta delež v letu 2017 predstavljal 20 % celotnega trga. Sledi ji revizijska družba Deloitte z 17 %, KPMG s 16 % deležem, ter PwC 13 % deležem. Glede na preteklo leto so se dvema BIG 4 revizijskima družbama celotni prihodki zvišali, in sicer Deloitte za 16 % in PwC za 50 %, medtem ko sta družbi EY in KPMG zabeležil upad celotnih prihodkov za 13%.

SLIKA 7: CELOTNI PRIHODKI BIG 4 IN OSTALIH REVIZIJSKIH DRUŽB (V EUR)

3.2.2. KRITERIJ: PRIHODKI IZ NASLOVA REVIDIRANJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV V LETU 2017

V letu 2017 so po kriteriju prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov revizijske družbe BIG 4 realizirale 12 mio EUR, od skupno 19,2 mio EUR, kar predstavlja 63 % delež.

TABELA 8: BIG 4: PRIHODKI IZ NASLOVA REVIDIRANJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV (V EUR)

Revizijska družba	Delež trga	2017	2016	Indeks 2017/2016
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	19%	3.607.775	3.123.283	116%
ERNST & YOUNG d.o.o.	18%	3.381.387	3.881.175	87%
KPMG Slovenija d.o.o.	17%	3.166.239	4.149.423	76%
PwC d.o.o.	10%	1.863.672	1.606.018	116%
SKUPAJ BIG 4	63%	12.019.073	12.759.899	94%
ostale revizijske družbe	37%	7.154.826	6.661.521	107%
SKUPAJ	100%	19.173.899	19.421.420	99%

Kot je razvidno iz *Tabele 8*, so v letu 2017 tri revizijske družbe dosegle prihodke iz naslova revidiranja računovodskih izkazov višje od 3 mio EUR. Največ prihodkov je iz naslova revidiranja računovodskih izkazov realizirala revizijska družba Deloitte, ki pokriva nekaj manj kot petino trga revidiranja računovodskih izkazov in je glede na preteklo leto prihodke iz tega naslova povečala za 16 %. Drugi je EY z 18 % deležem in tretja KPMG s 17 % deležem. Revizijska družba PwC je imela v letu 2016 10 % delež iz naslova revidiranja računovodskih izkazov. Največje zmanjšanje prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov je zabeležila revizijska družba KPMG, in sicer 24% zmanjšanje.

SLIKA 8: DELEŽ BIG 4 V DOSEGANJU PRIHODKOV IZ NASLOVA REVIDIRANJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV V LETU 2017

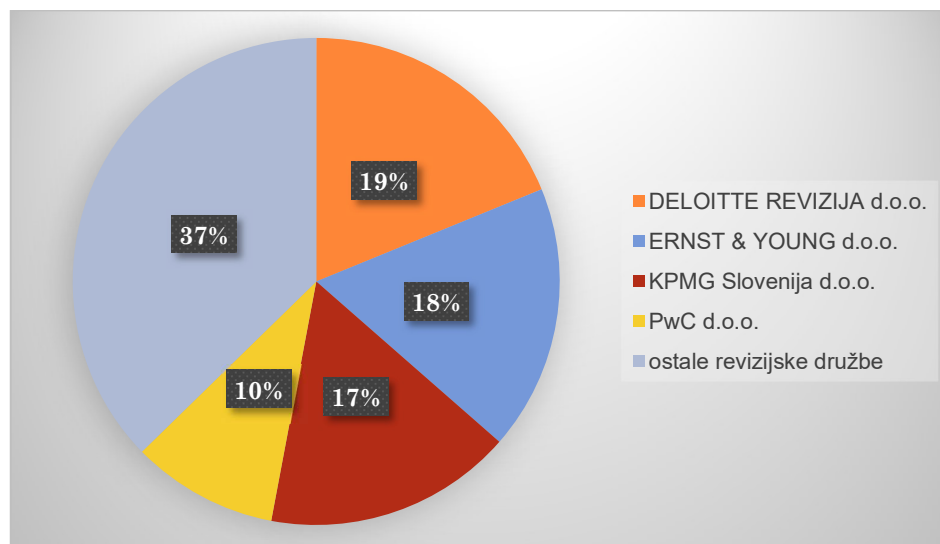

TABELA 9: BIG 4: DELEŽ PRIHODKOV IZ NASLOVA REVIDIRANJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV V LETU 2017 GLEDE NA CELOTNE PRIHODKE V LETU 2017

revizijska družba	prihodki iz naslova revidiranja RI 2017	celotni prihodki v letu 2017	% prihodkov iz naslova revidiranja RI v celotnih prihodkih
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	3.607.775	5.087.107	71%
ERNST & YOUNG d.o.o.	3.381.387	5.778.591	59%
KPMG Slovenija d.o.o.	3.166.239	4.623.486	68%
PwC d.o.o.	1.863.672	3.893.733	48%
SKUPAJ BIG4	12.019.073	19.382.917	62%
SKUPAJ	19.173.899	29.527.269	65%

Največji delež realiziranih prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov v letu 2017 v celotnih prihodkih ima Deloitte in sicer 71 % delež, sledijo mu KPMG z 68 %, EY z 59% in PwC z 48%. Povprečni delež realiziranih prihodkov iz naslova revidiranja računovodskih izkazov v celotnih prihodkih za ostale revizijske družbe v letu 2017 je 67 %.

3.2.3. KRITERIJ: DRUGI PRIHODKI

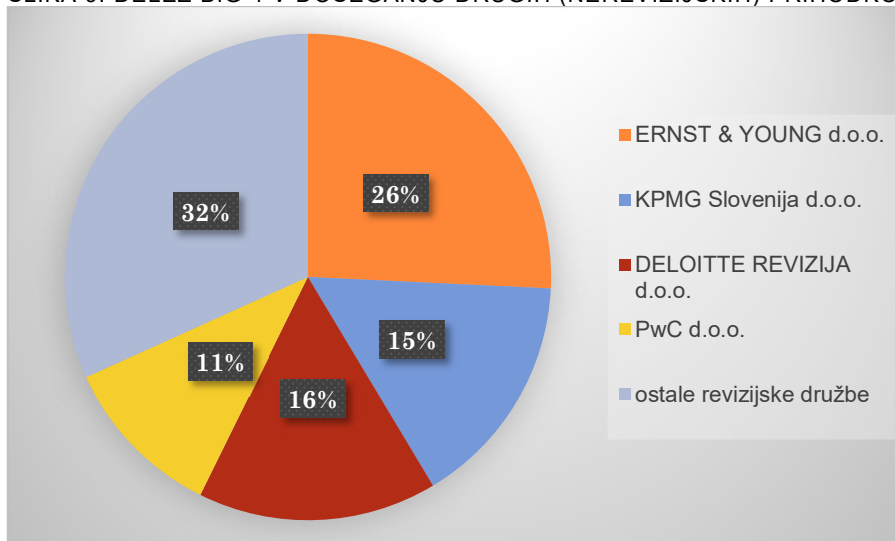
TABELA 10: BIG 4: DRUGI PRIHODKI V LETU 2017 (V EUR)

Revizijska družba	Delež trga	2017	2016	Indeks 2017/2016
ERNST & YOUNG d.o.o.	26%	2.384.430	2.718.483	88%
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	16%	1.472.899	1.258.992	117%
KPMG Slovenija d.o.o.	15%	1.450.767	1.142.739	127%
PwC d.o.o.	11%	1.014.812	961.617	106%
SKUPAJ BIG4	68%	6.322.908	6.081.831	104%
ostale revizijske družbe	32%	2.940.548	3.249.523	90%
SKUPAJ	100%	9.263.456	9.331.354	99%

Kot je razvidno iz *Tabele 10*, je imela pri ustvarjanju drugih prihodkov, torej opravljanju ostalih nerevizijskih storitev, v letu 2017 daleč največji delež družba EY, ki je ustvarila 26 % nerevizijskih prihodkov v letu 2017 v Sloveniji. Sledita ji Deloitte in KPMG s 16 % oz 15% tržnim deležem in PwC z 11 %. Glede na preteklo leto so drugi prihodki BIG 4 višji za 4 %.

Skupno so imele torej BIG 4 na področju opravljanja drugih storitev 68 % tržni delež, kar je primerljivo tako z deležem v celotnih prihodkih (66 %), kot tudi z deležem BIG 4 v prihodkih iz naslova obveznih revizij (63 %).

SLIKA 9: DELEŽ BIG 4 V DOSEGANJU DRUGIH (NEREVIZIJSKIH) PRIHODKOV V LETU 2017

3.2.4. KRITERIJ: ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 15. 5. 2018

V revizijskih družbah BIG 4 je bilo na dan 15. 5. 2018 skupaj 292 zaposlenih (2016: 282), od tega 38 (2016: 40) redno zaposlenih pooblaščenih revizorjev. Nobena izmed BIG 4 revizijskih družb ni sodelovala s pooblaščenimi revizorji na podlagi pogodb.

Skupno torej za revizijske družbe BIG 4 opravlja revizije 38 pooblaščenih revizorjev, kar predstavlja 27 % vseh aktivnih pooblaščenih revizorjev. Revizijska družba EY je glede na celotno število zaposlenih največja revizijska družba v Sloveniji. Največ zaposlenih pooblaščenih revizorjev pa ima še vedno revizijska družba KPMG.

Najmanjši delež pooblaščenih revizorjev glede na vse zaposlene ima družba EY (10%), največji pa KPMG (21%). Medtem, ko imata družbi Deloitte in PwC med svojimi zaposlenimi 11% pooblaščenih revizorjev.

TABELA 11: ZAPOSLENI V BIG4 NA DAN 15. 5. 2018

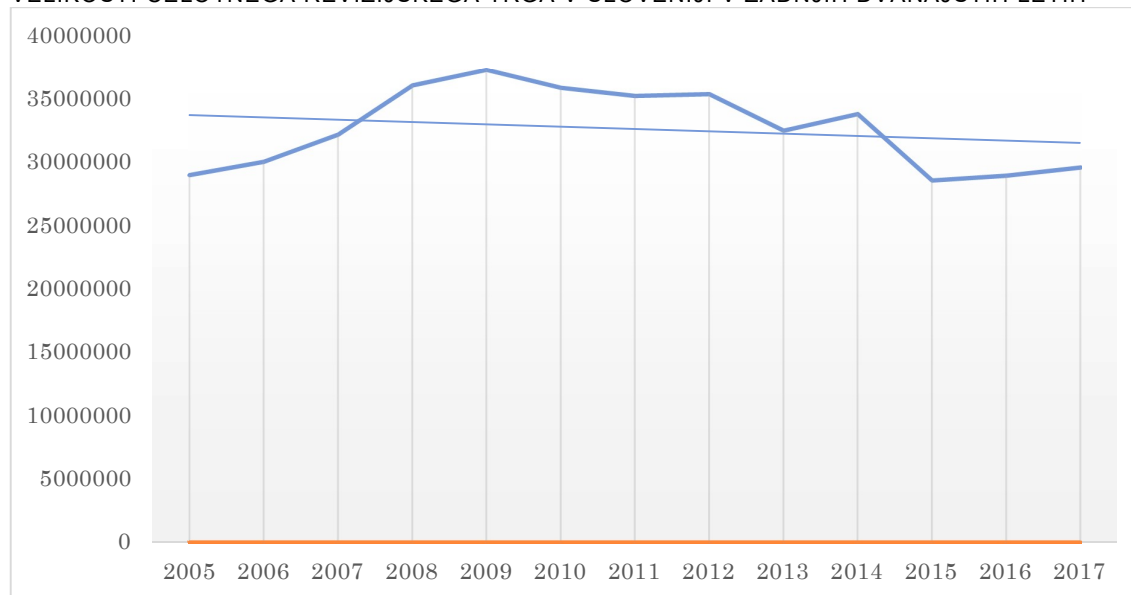
revizijska družba	število vseh zaposlenih	št. redno zaposlenih pooblaščenih revizorjev	št. pogodbenih pooblaščenih revizorjev	skupno št. pooblaščenih revizorjev
ERNST & YOUNG d.o.o.	109	11	0	11
KPMG Slovenija d.o.o.	78	16	0	16
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	58	6	0	6
PwC d.o.o.	47	5	0	5
SKUPAJ	292	38	0	38

3.3. PRIHODKI REVIZIJSKIH DRUŽB V OBDOBJU 2005 - 2017

Slika 10 predstavlja gibanje vseh prihodkov revizijskih družb od leta 2005 do leta 2017, kar predstavlja gibanje velikosti celotnega revizijskega trga v Sloveniji v zadnjih dvanajstih letih.

Kot je razvidno iz krivulje celotnih prihodkov, so se le-ti od leta 2005 najprej povečevali, in sicer iz realiziranih 28,9 mio EUR v letu 2005 do najvišjih 37,2 mio EUR v letu 2009, ko se je trend obrnil in so celotni prihodki revizijskih družb začeli padati. V letu 2015 pa so prvič po letu 2006 zopet padli pod 30 mio EUR, saj so znašali 28,5 mio EUR. V letu 2017 so celotni prihodki malenkost narastli, in sicer na 29,5 mio EUR.

SLIKA 10: PRIHODKI REVIZIJSKIH DRUŽB OD LETA 2005 DO LETA 2017 OZIROMA GIBANJE VELIKOSTI CELOTNEGA REVIZIJSKEGA TRGA V SLOVENIJI V ZADNJIH DVANAJSTIH LETIH

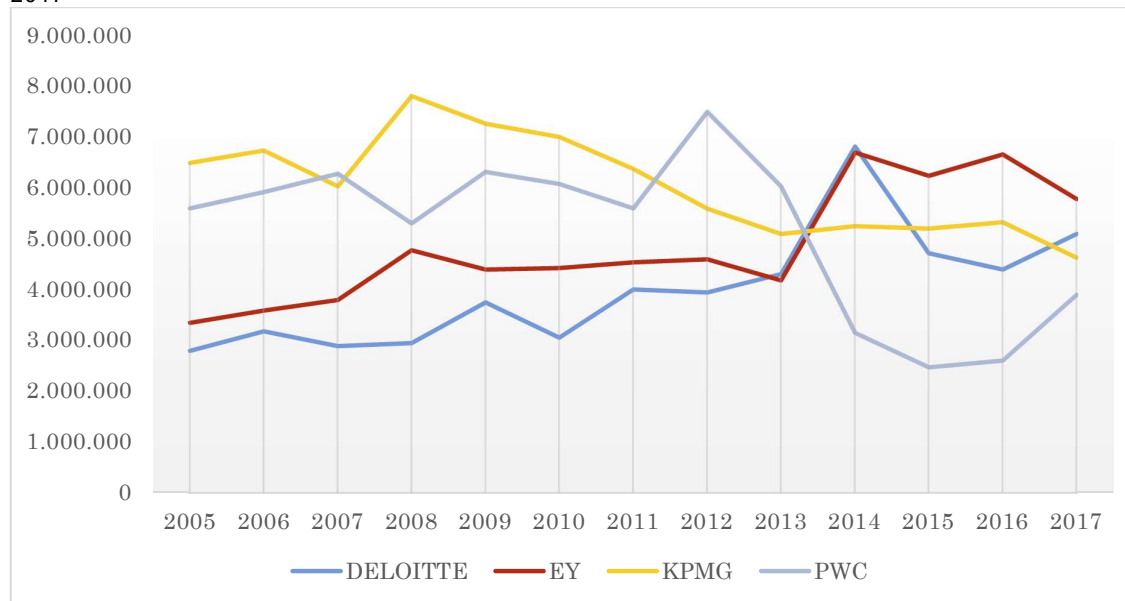

Za nazornejši prikaz je v gornji sliki dodana tudi črta trenda, ki ponazarja gibanje prihodkov v zadnjih 12 letih, ki še vedno kaže trend padanja prihodkov.

Takšno gibanje prihodkov revizijskih družb v analiziranem obdobju gre pripisati predvsem splošnim gibanjem na gospodarskih trgih. Kot je razvidno iz *Slike 11*, se je revizijski trg krepil do leta 2009, kar je sovpadalo s prosperiteto gospodarskih trgov v Evropi in širše. V letu 2008 pa je gospodarsko recesijo povzročila finančna kriza, ki se je najprej pojavila v ZDA. Preko ZDA se je kriza razširila v Evropo, iz finančnih trgov nazaj v realno gospodarstvo. V Sloveniji se je gospodarska recesija začela pojavljati v letih 2009 in 2010. Države, ki so uvažale slovenske izdelke, so zaradi recesije zmanjšale naročila, kar se je neposredno odrazilo v proizvodnji slovenskih podjetij, ki izvažajo v tujino. Najbolj na udaru je bila avtomobilska industrija, kovinska industrija in gradbeništvo, kar je tudi vplivalo na padec cen na trgu nepremičnin. Vse navedeno je seveda imelo za posledico tudi močan pritisk na zmanjšanje cen revizijskih storitev, poleg tega so se v zadnjih letih dogajali stečaji velikih družb, kar vse je posledično vplivalo tudi na zmanjšanje števila zavezancev za obvezno revizijo in s tem vsakoletno nižanje prihodkov revizijskih družb in krčenje revizijskega trga. Revizijski trg se je v Sloveniji v zadnjih dveh letih ustavil pri 29 mio EUR prometa.

V nadaljevanju (*Slika 11*) je prikazano gibanje prihodkov BIG 4 revizijskih družb v zadnjih dvanajstih letih. Iz krivulj posameznih revizijskih družb je razvidno, da imata revizijski družbi EY in Deloitte skozi daljše časovno obdobje pozitiven trend rasti, revizijski družbi KPMG in PWC pa negativno. Ne glede na navedeno, je treba pri primerjavi upoštevati tudi pregled kakovosti bančnih aktiv v letih 2013 in 2014, zato ta povišanja prihodkov (EY in Deloitte) ne odražajo realnega stanja gibanj v zadnjih dvanajstih letih.

SLIKA 11: GIBANJE CELOTNIH PRIHODKOV REVIZIJSKIH DRUŽB BIG 4 OD LETA 2005 DO LETA 2017

4. IZDANA REVIZORJEVA MNENJA

Mnenje pooblaščenega revizorja o računovodskih izkazih mora obsegati oceno o stopnji resničnosti in poštenosti računovodskih izkazov in je lahko brez pridržkov, s pridržki ali odklonilno oz. se mnenje zavrne (41. člen ZRev-2):

- z **nepriлагоjenim mnenjem** se oceni, da računovodski izkazi resnično in pošteno prikazujejo finančno stanje in poslovni izid (sem sodi tudi pritrdilno mnenje s pojasnjevalnimi odstavki);
- z **mnenjem s pridržki** izrazi pridržke glede resničnosti in poštenosti prikazovanja posameznih kategorij v računovodskih izkazih;
- z **odklonilnim mnenjem** se oceni, da računovodski izkazi niso resnični in pošteni;
- pooblaščen revizor mora **zavrniti izdelavo mnenja**, če pravna oseba pooblaščenim osebam revizijske družbe ne omogoči izvajanja revizije oziroma če pravna oseba vodi poslovne knjige, spise in računalniške zapise v nasprotju z računovodskimi standardi, in zaradi tega ali kateregakoli drugega razloga ni dovolj podlag, da bi pooblaščen revizor lahko zanesljivo ocenil resničnost in poštenost računovodskih izkazov.

4.1. REZULTATI ANALIZE IZ LETNEGA POROČANJA REVIZIJSKIH DRUŽB

Struktura vseh mnenj, podpisanih s strani pooblaščenih revizorjev v obdobju od 16. 5 2017 do 15. 5. 2018, je naslednja:

TABELA 12: STRUKTURA MNENJ V ZADNJIH ŠTIRIH LETIH

Vrsta mnenja	Populacija izdanih mnenj v zadnjem letu	16.5.2017-15.5.2018	16.5.2016-15.5.2017	16. 5. 2015-15. 5. 2016	16. 5. 2014-15. 5. 2015
Neprilagojeno mnenje	1750	94,9%	93,8%	94,0%	92,0%
Mnenje s pridržki	88	4,8%	5,8%	5,5%	7,3%
Odklonilno mnenje	0	0%	0,1%	0,2%	0,2%
Zavrnitev izdaje mnenja	6	0,3%	0,3%	0,3%	0,5%

Kot je razvidno iz zgornje tabele, je struktura vseh izdanih mnenj s strani pooblaščenih revizorjev v zadnjem poročevalskem obdobju 2017-2018 primerljiva s poročevalskimi obdobji 2014 - 2017. Delež neprilagojenih mnenj (sem sodijo tudi mnenja s pojasnjevalnimi odstavki) znaša 94,9 %, v zadnjih štirih letih je ta odstotek podoben, in se giblje med 92 % in 95 % vseh izdanih mnenj. Tudi struktura ostalih vrst mnenj ostaja bolj ali manj nespremenjena skozi vsa proučevana obdobja.

TABELA 13: DELEŽ MNENJ V BIG 4 REVIZIJSKIH DRUŽBAH V ZADNJEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

Revizijska družba	neprilagojeno	pridržek	odklonilno	zavrnitev
DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	94,2%	5,8%	0,0%	0,4%
ERNST & YOUNG d.o.o.	98,7%	1,3%	0,0%	0,0%
KPMG Slovenija d.o.o.	97,9%	2%	0,0%	0,0%
PwC d.o.o.	100%	0%	0,0%	0,0%

Kot je prikazano v *Tabeli 13*, se odstotek neprilagojenih mnenj, izdanih s strani BIG 4 revizijskih družb, giblje med 94 % in 100 %. Malenkost izstopa le Deloitte, kjer je ta odstotek najnižji (94,2 %) na račun več izdanih mnenj s pridržki, in sicer 5,8 %. Največji delež mnenj s pridržki glede na vsa izdana mnenja je v proučevanem obdobju imela družba Deloitte, in sicer 5,8%, sledita ji družbi KPMG (2%) in EY (1,3%). Medtem, ko so bila vsa mnenja izdana s strani PwC neprilagojena.

5. REALIZIRANE CENE OPRAVLJENIH REVIZIJ

Na spletnih straneh Inštituta so objavljene Smernice za oblikovanje cen revizijskih storitev. Smernice so zasnovane tako, da se pogodbeni cena posamezne revizije oblikuje glede na strukturo revizijskega osebja in njegove strokovnosti; v samih smernicah pa so določene priporočene cene glede na izkušnost revizijskega osebja.

TABELA 14: SMERNICE ZA OBLIKOVANJE CEN REVIZIJSKIH STORITEV GLEDE NA IZKUŠENOST ČLANOV REVIZIJSKE SKUPINE

Revizijsko osebje	Smernice za oblikovanje cen revizijskih storitev (v EUR)
Zaračunana cena za opravljeno revizijo	/
Pooblaščen revizor	od 105 naprej
Revizijsko osebje z več kot 2 letoma izkušenj	od 57 do 105
Revizijsko osebje z manj kot 2 letoma izkušenj	od 35 do 44

Na podlagi poročanja revizijskih družb in analize Agencija ugotavlja, da revizijske družbe priporočenih smernic ne spoštujejo, kar je tudi razvidno iz *Tabele 15*. Za pooblaščenega revizorja smernice priporočajo, da se zaračunana urna postavka za njegovo delo giblje od 105 EUR naprej kot priporočena spodnja meja, medtem ko se v praksi zaračuna za uro opravljenega dela pooblaščenega revizorja od 9 EUR do največ 497 EUR. Nespoštovanje smernic je neposredno povezano z zniževanjem cen (kot posledica cenovne konkurence) na trgu revizijskih storitev.

TABELA 15: ŠTEVILO REVIZIJ GLEDE NA URNO POSTAVKO PO POSAMEZNIH KATEGORIJAH

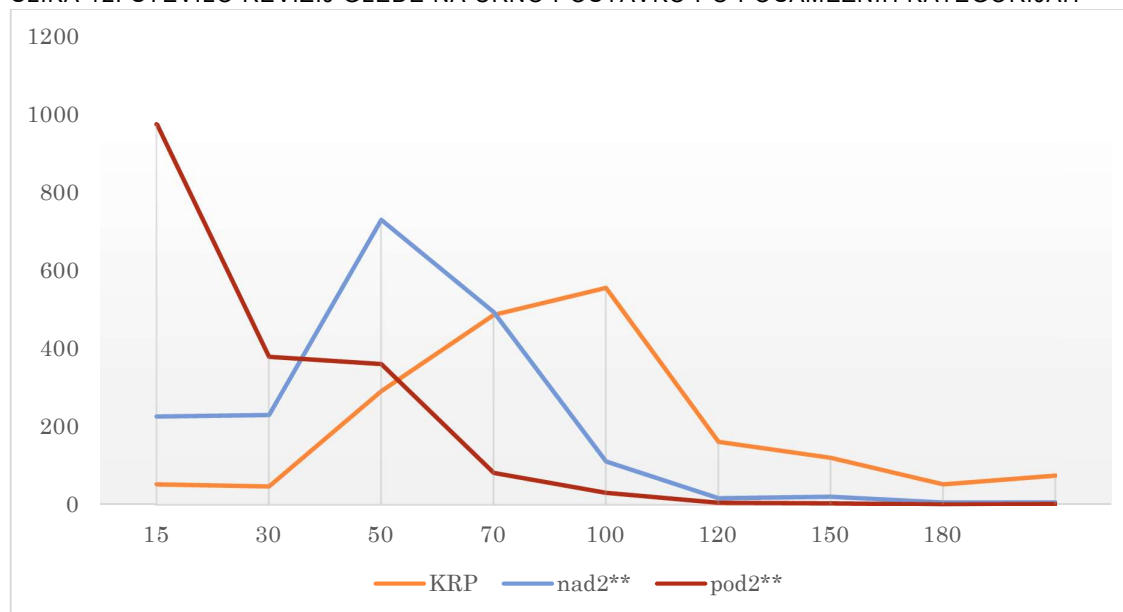
kategorije	Število revizij glede na urno postavko po posameznih kategorijah		
	KRP*	nad 2**	pod 2***
od 0 do 15 EUR	52	226	975
od vključno 15 do 30 EUR	47	230	379
od vključno 30 do 50 EUR	291	729	360
od vključno 50 do 70 EUR	486	493	82
od vključno 70 do 100 EUR	555	111	31
od vključno 100 do 120 EUR	161	17	5
od vključno 120 do 150 EUR	120	21	4
od vključno 150 do 180 EUR	52	6	1
180 EUR in več	75	6	2

* KRP: ključni revizijski partner(ji) (podpisnik(i) revizorjevega poročila)

**nad 2: osebje, ki ima več kot 2 leti delovnih izkušenj pri revidiranju in niso ključni revizijski partner

***pod 2: osebje, ki ima manj kot 2 leti izkušenj pri revidiranju

SLIKA 12: ŠTEVILO REVIZIJ GLEDE NA URNO POSTAVKO PO POSAMEZNIH KATEGORIJAH

Povprečna urna postavka za ključnega revizijskega partnerja za poročevalno obdobje znaša 81 EUR (2016: 77 EUR), za izkušeno osebje, ki niso revizijski partnerji 44 EUR (2016: 49 EUR) ter za manj izkušeno osebje 18 EUR (2016: 32 EUR). Minimalne urne postavke, 9 EUR na uro za ključnega revizijskega partnerja (podpisnika revizorjevega poročila) so v večini primerov posledica bodisi bistveno večjega obsega del, kot je bilo to predvideno in dogovorjeno, bodisi gre za projekte, na katere so revizijske družbe alocirale določen del ur, ki je bil opravljen z bistveno večjimi urnimi postavkami (npr. čas, porabljen za pregled konsolidiranega letnega poročila, ki se smatra za posamezni revizijski posel, revizija odvisnih družb, itd.).

Tudi v letu 2017 smo na slovenskem revizijskem trgu priča nadaljevanju trenda padanja cen revizijskih storitev, ki so posledica predvsem medsebojne cenovne konkurence revizijskih družb, poleg tega pa še vedno pri večini družb, zavezanah k obvezni reviziji, ponujena nizka cena predstavlja ključni oziroma najpogostejši kriterij in dejavnik izbire revizorja.

Gospodarske družbe se v večini primerov ne zavedajo dodane vrednosti revizije, in jo v večini primerov obravnavajo kot strošek. Za kvalitetno opravljeno revizijo, je poleg zadostnega števila ur, potreben tudi zadostno usposobljen in izkušeni strokovni kader, ki pa ga je na trgu dela vedno težje dobiti, kajti cene revizijskih storitev, revizijskim družbam ne omogočajo primerne plačila revizijskega kadra.

Kot ugotavlja Agencija na podlagi opravljenih nadzorov v letih, se kakovost opravljene revizije in cena gibljeta premo sorazmerno. Za dvig cen revizijskih storitev je nujno potrebno povečati zavedanje uprav, lastnikov in revizijskih komisij revidiranih družb glede dodane vrednosti opravljenih revizij. Šele s tem spoznanjem, bodo lastniki podjetij pripravljene plačati več za kakovostno opravljeno revizijo, kar bo neposredno vplivalo na rast cen revizijskih storitev.

6. REVIZIJE SUBJEKTOV JAVNEGA INTERESA

Subjekti javnega interesa so na podlagi 53. člena Zakona o gospodarskih družbah³⁰:

- družbe, s katerimi vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev,
- kreditne institucije, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo,
- zavarovalnice, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja zavarovalništvo.

V Sloveniji je na dan 31.12.2018 68 gospodarskih družb, ki se uvrščajo med subjekte javnega interesa, in sicer:

- 38 javnih družb (brez kotirajočih bank, zavarovalnic in DUTB)
- 12 bank (od tega je ena hkrati tudi javna družba)
- 3 hranilnice
- 13 zavarovalnic (od tega sta dve hkrati tudi javni družbi)
- 2 pozavarovalnici

Izmed dvainpetdeset (52) revizijskih družb je enajst (11) revizijskih družb, ki so izvajale obvezne revizije subjektov javnega interesa za poslovno leto 2017 in nad katerimi je Agencija na podlagi Uredbe neposredno pristojna za opravljanje nadzora na kakovostjo njihovega dela.

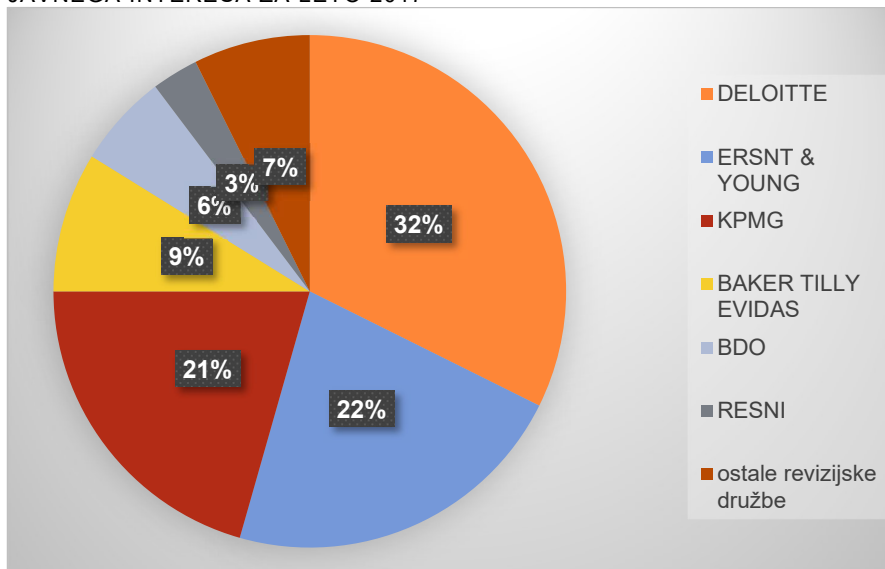
TABELA 16: SEZNAM ENAJSTIH REVIZIJSKIH DRUŽB, KI SO REVIDIRALE SUBJEKTE JAVNEGA INTERESA ZA LETO 2017 IN ŠTEVILO OPRAVLJENIH REVIZIJ

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.	22	AUDIT & CO. d.o.o.	1
ERNST & YOUNG d.o.o.	15	AUDITOR revizijska družba d.o.o.	1
KPMG Slovenija d.o.o.	14	GSS d.o.o.	1
MAZARS (BAKER TILLY EVIDAS) d.o.o.	6	PWC d.o.o.	1
BDO REVIZIJA d.o.o.	4	UHY d.o.o.	1
RESNI D.O.O.	2		

Kot je razvidno iz *Tabele 16*, so BIG 4 revizijske družbe opravile revizijo 52 subjektov javnega interesa (od skupno 68), kar predstavlja 76% vseh opravljenih revizij subjektov javnega interesa, 5 revizijskih družb pa je opravilo le po 1 revizijo družbe, ki je skladno z ZGD-1 opredeljena kot subjekt javnega interesa.

³⁰ Ur. L. RS, št. 42/06, 60/06 - popr., 26/07 - ZSDU-B, 33/07 - ZSReg-B, 67/07 - ZTFI, 10/08, 68/08, 42/09, 33/11, 91/11, 100/11 - skl. US, 32/12, 57/12, 44/13 - odl. US, 82/13, 55/15, 15/17

SLIKA 13: DELEŽI REVIZIJSKIH DRUŽB GLEDE NA ŠTEVILO OPRAVLJENIH REVIZIJ SUBJEKTOV JAVNEGA INTERESA ZA LETO 2017

Kot je razvidno iz *Slike 13*, je največ revizij subjektov javnega interesa opravila revizijska družba Deloitte, in sicer 32%, sledita ji EY s 22 % in KPMG z 21 %.

Pooblaščenim revizorjem so v imenu revizijskih družb 68 subjektom javnega interesa izrekli:

V nadaljevanju je izdelana analiza, v kateri so zajete revizije vseh subjektov javnega interesa za poslovno leto 2017 z naslednjimi podatki:

- revizijska družba, ki jih je revidirala;
- ključni revizijski partner(ji) oziroma podpisnik(i) revizorjevega poročila;
- vrsta izdanega mnenja.

TABELA 17: SUBJEKTI JAVNEGA INTERESA IN NJIHOVI REVIZORJI ZA LETO 2017 (STANJE NA DAN 31. 12. 2018)

zap. št.	revizijska družba za leto 2017	Subjekt javnega interesa (na dan 31. 12. 2018)	Vrsta mnenja	Ključni revizijski partner
1	AUDITOR	Impol d.d.	neprilagojeno	Simon Pregl
2	MAZARS (BAKER TILLY EVIDAS)	DELO PRODAJA, d.d.	neprilagojeno	Dejan Šimenc
3		DZS d.d.	neprilagojeno	Dejan Šimenc
4		KOMPAS SHOP, trgovina, d.d.	neprilagojeno	Jure Marko
5		KS NALOŽBE finančne naložbe d.d.	s pridržki	Jure Marko
6		M1, finančna družba, d.d., Ljubljana	s pridržki	Jure Marko
7		TERME ČATEŽ d.d. Čatež ob Savi	s pridržki	Dejan Šimenc
8		BDO	Luka Koper d.d.	neprilagojeno
9	Nama d.d.		neprilagojeno	Mateja Vrankar
10	Terme Dobrna d.d.		neprilagojeno	Nadja Kranjc
11	Nika d.d.		s pridržki	Manuela Šribar
12	DELOITTE	Slovenski državni holding d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
13		GORENJE d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
14		Hranilnica Lon d.d.	s pridržki	Katarina Kadunc
15		Abanka d.d.	neprilagojeno	Anja Gorenc
16		Addiko Bank d.d.	neprilagojeno	Anja Gorenc
17		Nova kreditna banka Maribor d.d.	neprilagojeno	Anja Gorenc
18		Poslovni sistem Mercator d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
19		Cinkarna Celje d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
20		DBS d.d.	neprilagojeno	Katarina Kadunc
21		GB d.d. Kranj	neprilagojeno	Anja Gorenc
22		GEN-I d.o.o.	neprilagojeno	Tina Kolenc Praznik
23		Istrabenz d.d.	s pridržki	Barbara Žibret Kralj
24		Modra zavarovalnica d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
25		Primorska hranilnica d.d.	neprilagojeno	Katarina Kadunc
26		Salus d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
27		SID – Prva kredita zavarovalnica d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
28		SID banka d.d.	neprilagojeno	Yuri Sidorovich
29		SKB banka d.d.	neprilagojeno	Anja Gorenc
30		Telekom Slovenije d.d.	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj
31		UniCredit banka Slovenija d.d.	neprilagojeno	Anja Gorenc
32		Unior kovaška industrija d.d.	neprilagojeno	Matjaž Prešeren
33	SIJ - Slovenska industrija jekla, d.d., Ljubljana	neprilagojeno	Barbara Žibret Kralj	
34	EY	Adria Mobil d.o.o.	neprilagojeno	Mateja Repušič
35		CD40 zavarovalnica d.d.	neprilagojeno	Primož Kovačič
36		Generali d.d.	neprilagojeno	Simon Podvinski
37		KRKA D.D. NOVO MESTO	neprilagojeno	Lidija Šinkovec

38		MELAMIN d.d. Kocevje	neprilagojeno	Barbara Tojčič Nikolin
39		NLB Vita d.d. Ljubljana	neprilagojeno	Primož Kovačič
40		NOVA LJUBLJANSKA BANKA D.D., LJUBLJANA	neprilagojeno	Nena Cvetkovska
41		Petrol d.d., Ljubljana	neprilagojeno	Lidija Šinkovec
42		Sava Re d.d.	neprilagojeno	Nena Cvetkovska
43		Sberbank banka d.d.	neprilagojeno	Primož Kovačič
44		TRIGLAV RE, d.d.	neprilagojeno	Nena Cvetkovska
45		Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d.d.	neprilagojeno	Simon Podvinski
46		UNION HOTELI d.d.	neprilagojeno	Mateja Repušič
47		Zavarovalnica Sava d.d.	neprilagojeno	Nena Cvetkovska
48		ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d.	neprilagojeno	Simon Podvinski
49	KPMG	Adriatic Slovenica	neprilagojeno	Damjan Ahčin
50		Delavska hranilnica	neprilagojeno	Sonja Sibila Cmrlec
51		DRUŽBA ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI d.d.	neprilagojeno	Helena Kobal
52		DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK, d.d.	neprilagojeno	Barbara Kunc
53		GRAWE ZAVAROVANICA d.d.	neprilagojeno	Damjan Ahčin
54		INTEREUROPA Globalni logistični servis, delniška družba	neprilagojeno	Polona Repinc Kofol
55		KD GROUP, finančna družba, d.d.	neprilagojeno	Damjan Ahčin
56		KD, finančna družba, d.d.	neprilagojeno	Damjan Ahčin
57		MERKUR ZAVAROVANICA d.d.	neprilagojeno	Damjan Ahčin
58		PRVA OSEBNA ZAVAROVANICA d.d.	neprilagojeno	Damjan Ahčin
59		SKUPINA PRVA, zavarovalniški holding, d.d.	neprilagojeno	Damjan Ahčin
60		Banka Intesa Sanpaolo d.d.	neprilagojeno	Dejan Kurat
61		VZAJEMNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVALNICA	neprilagojeno	Damjan Ahčin
62		HRAM Holding, d.d.	neprilagojeno	Jovita Ažman
63	PWC	Banka Sparkasse d.d.	neprilagojeno	Martin Železnik
64	RESNI	AG, družba za investicije, Kamnik	neprilagojeno	Boštjan Šink
66		Cetis, grafične in dokumentacijske storitve, d.d.	neprilagojeno	Vid Plohl
65	AUDIT&CO	Tovarna olja Gea	neprilagojeno	Danica Kos
67	GSS	Vipa holding d.d. - v likvidaciji	zavrnitev	Sebastijan Gorenc
68	UHY	Datalab d.d.	s pridržki	Dragan Martinovič